

OPENBARE VERGADERING VAN 30 maart 2016

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten
Plv. voorzitter: de heer B.N. Benjamins (8.e)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), K. Boogaard (PvdA), S.M. Brouwer (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Fractie Woldhuis), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) (*t/m agendapunt 2a*) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) (*t/m agendapunt 2a*), A.P.M. Banach (Student en Stad) (*vanaf agendapunt 2b*) en R.J. Lammers (Student en Stad) (*vanaf agendapunt 2b*)

Afwezig m.k.: G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening, mededelingen en vaststelling verslag

1.a: Vaststelling verslag gemeenteraad 24 februari 2016

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er is bericht van verhindering van de heer Kelder. We hebben net even in het presidium gesproken over de agenda. Er is één wijziging: u vindt bij agendapunt 8 onder de discussiestukken nummer 8b, dat gaat over de suikerfabriek. Dat wordt een 1-minuutinterventie en die gaat daar ook naar b. Goed? Dan doen we dat zo.

Dan hebben we nog de vaststelling van het verslag van 24 februari. Niemand daarover nog iets? Niemand? Dan besluiten we conform.

2. Benoemingen

De VOORZITTER: Nog even een huishoudelijk puntje. We moeten ook afscheid nemen, natuurlijk, maar als je afscheid neemt, is het wel fijn dat degenen van wie je afscheid neemt er ook allebei zijn. Een van de twee mensen van wie we afscheid nemen, de heer Van den Anker schijnt op dit moment, as we speak, uit een vliegtuig te stappen en komt hiernaar toe. Zodra hij hier is, en ik hoop dat dit voor het begin van de eerste pauze is, nemen wij afscheid van de twee. Maar we gaan wel installeren. Dat doen we allemaal wel zoals het hoort.

2.b: Installatie raadsleden A.P.M. Banach en R.J. Lammers (Student en Stad)

De VOORZITTER: Maar voordat wij dat doen, vraag ik mevrouw Chakor om als voorzitter van de commissie geloofsbrieven even aan te geven of dat allemaal wel mag.

Mevrouw CHAKOR (commissie geloofsbrieven): Dank, voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden en adviseert de heren Banach en Lammers toe te laten als lid van de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan vraag ik u om de heren Banach en Lammers binnen te geleiden en dan zullen wij de belofte afleggen. Ik lees de belofte voor en daarna zegt u mij na: “Dat verklaar en belooft ik”. Ja?

Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belooft dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belooft dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Nou vraag ik als eerste de heer Banach op mij na te zeggen: “Dat verklaar en belooft ik”.

De heer BANACH (Student en Stad): Dat verklaar en belooft ik.

De VOORZITTER: En daarna de heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Dat verklaar en belooft ik.

De VOORZITTER: Hartelijk gefeliciteerd.

(Applaus)

De VOORZITTER: U krijgt nog bloemen. Ik schors de vergadering, want dan kunt u zelf uw felicitaties in ontvangst nemen.

(Schorsing 16.38 uur – 16.42 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Aan de orde is agendapunt 5.

3. Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Er is een punt waar u een besluit over moet nemen. Ik stel voor om conform te besluiten.

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Bekrachten geheimhouding ex. art. 25 gemeentewet t.a.v. bijlagen bij collegebrief Meerjarenprognose Parkeerbedrijf

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Beheerplan Openbare Verlichting	25-2-2016	via cie. B&V	16-3-2016
2	Kaderbrief 2017 OV-bureau Groningen Drenthe	25-2-2016	via cie. B&V	16-3-2016
3	Uitvoeringsplan armoedeprojecten 2016 en armoedemonitor 2015	25-2-2016	via cie. W&I	16-3-2016
4	Besluitvorming Geothermie en warmtenet Noordwest	25-2-2016	via cie. B&V	16-3-2016
5	Resultaat inkoop jeugdhulp 2016-2017 en voortgang toegang jeugdhulp	25-2-2016	via cie. O&W	9-3-2016
6	Rotondecomplex Hoogkerk	26-2-2016	via cie. B&V	16-3-2016
7	Burgerinitiatief stichting MIES - <i>wensen en bedenkingen</i>	26-2-2016	via cie. W&I	16-3-2016

8	Wijkraad Selwerd	26-2-2016	via cie. R&W	6-4-2016
9	Reconstructieplan en Boom Effect Analyse (BEA) Dinkelpark	26-2-2016	via cie. B&V	16-3-2016
10	Afhandeling motie beter presteren op bewegend leren	3-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
11	Tussentijdse evaluatie uitvoering Actieplan verkeerslawaaï	3-3-2016	via cie. B&V	16-3-2016
12	Vragen over verkeersveiligheid Engelberterweg	3-3-2016	via cie. B&V	16-3-2016
13	Uitvoering WMO en Jeugdwet in 2015 en afhandeling motie Experiment huishoudelijke hulp	8-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
14	Reactie op rapport Rekenkamercommissie over het Armoedebeleid	9-3-2016	via cie. W&I	16-3-2016
15	Implementatie Kostendelersnorm	10-3-2016	via cie. W&I	13-4-2016
16	Afronden bouwhoogtes in bestemmingsplannen	10-3-2016	via cie. R&W	6-4-2016
17	Voortgang onderzoek Noordelijk Belastingkantoor (mrt. 2016)	10-3-2016	via cie. F&V	6-4-2016
18	Tarieven PGB Beschermd wonen 2016	10-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
19	KTO Sporthallen en Dienstverlening Sport 2015	10-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
20	Stand van zaken fietspaden Paddepoel en Selwerd en beantwoording vragen ex art. 41 RvO PvdD en SP over bomenkap ecologisch park Selwerd, bomenkap en Groningen groencompensatie in Selwerd	16-3-2016	via cie. B&V	13-4-2016
21	Concept nota integraal drugsbeleid voor raadscommissie F&V	17-3-2016	via cie. F&V	6-4-2016
22	Inrichting Nieuwe Markt (maart 2016)	17-3-2016	via cie. R&W	6-4-2016
23	Ontwikkeling werkgelegenheid 2014-2015	17-3-2016	via cie. W&I	13-4-2016
24	Voortgang Cultuurnota 2017-2020	17-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
25	Buurtpreventie in Groningen	17-3-2016	via cie. F&V	6-4-2016
26	ELENA-subsidie Warmtenet - Geothermie Noordwest - <i>wensen en bedenkingen</i>	17-3-2016	via cie. B&V	13-4-2016
27	Beleidsplan en meerjarenbegroting 2017-2020 RHC Groninger Archieven - <i>wensen en bedenkingen</i>	17-3-2016	via cie. F&V	6-4-2016
28	Agenda voor Krimpbeleid Groningen 2015-2020	18-3-2016	via cie. F&V	6-4-2016
29	Evaluatie parkeerplan Oranjebuurt/Noorderplantsoenbuurt - <i>wensen en bedenkingen</i>	18-3-2016	via cie. B&V	13-4-2016
30	Reactie rapport Stichting Flyover Groningen	18-3-2016	via cie. B&V	13-4-2016
31	Voortgang revitalisering Stadsschouwburg - <i>wensen en bedenkingen</i>	18-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016
32	Informereren over Richtlijnen voor het Onroerend Erfgoed Groningen	18-3-2016	via cie. R&W	6-4-2016
33	Stand van zaken TSN Begeleiding	22-3-2016	via cie. O&W	6-4-2016

34	Planontwikkeling Festivallocatie Reitdiephaven	23-3-2016	via cie. R&W	6-4-2016
35	Gewijzigd raadsvoorstel grenscorrectie Meerstad	24-3-2016	raad punt 6n	30-3-2016
36	Totstandkoming gebiedsprogramma 2016	24-3-2016	raad punt 8a	30-3-2016
37	Ketenaanpak verwarde personen	24-3-2016	via cie. F&V	11-5-2016
38	Stand van zaken onderzoek verduurzamen 24 gebouwen naar energielabel A	24-3-2016	via cie. B&V	13-4-2016
39	Informatiebrief voortgang project Kansen in Kaart	29-3-2016	via cie. W&I	13-4-2016
40	Reactie op Inspectierapport SZW	29-3-2016	via cie. W&I	13-4-2016
41	Kinky-feesten	30-3-2016	raad punt 8e	30-3-2016

5.b: Lijst van ingekomen overige stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
1.	Burger	Standpunt houtstook	25-2-2016	Tkn.
2.	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Huisvestingsvoorzieningen burgemeesters en wethouders	25-2-2016	Tkn.
3.	Burger	Afschrift van verzoek aan college tot gifvrij onkruidbestrijdingsbeleid	25-2-2016	Tkn.
4.	Groningen Verdient Beter	Verkeersveiligheid rapport Ringweg Zuid	26-2-2016	Tkn.
5.	Burger	Zuidelijke Ringweg Groningen	26-2-2016	Tkn.
6.	Burger	Paddepoel Zuid Fietspadplan gemeente Groningen	29-2-2016	Tkn.
7.	Burger	Fietsroute Zernike	29-2-2016	Tkn.
8.	Burger	Fietsbrug Euvelgunnerweg	2-3-2016	Tkn.
9.	Detailhandel NL	Brief aan NL gemeenten; Actie voor een goed detailhandelsklimaat	2-3-2016	Tkn.
10.	Licht op zorg	Licht op zorg, nieuwe website m.b.t. ontwikkelingen in de zorg	2-3-2016	Tkn.
11.	Burger	Hopelijk goed alternatief voor geen bussen meer naar Grote Markt	2-3-2016	Tkn.
12.	Bewonersvereniging Het A-Kwartier	Reactie uitgangspunten nieuwe erfgoednota	3-3-2016	<i>Via cie. R&W 9-3, punt B4</i>
13.	Burger	Vragen n.a.v. de gehouden gesprekken Zuidelijke Ringweg	3-3-2016	Tkn.
14.	Voorzitter WMO Platform	Afscheid WMO	3-3-2016	Tkn.
15.	Wethouder Schroor	Reactie op afscheid voorzitter WMO Platform	3-3-2016	Tkn.
16.	Rondvaartbedrijf Kool	Schepen diepenring Noorderhaven	3-3-2016	Tkn.
17.	Burger	Reactie voornemen asielzoekerscentrum Energieweg 10	4-3-2016	<i>Via cie. F&V 9-3, punt B1</i>
18.	PlasBossinade advocaten	Inspraakreactie nieuw prostitutiebeleid	4-3-2016	<i>Via cie. F&V 9-3, punt B3</i>
19.	Inspectie SZW	Onderzoek veilig gebruik Suwinet 2015, definitief verslag bevindingen Groningen	7-3-2016	Tkn.

20.	Bewoners Perseusstraat en Voermanstraat	Zienswijze bestemmingsplan Friesestraatweg 145	8-3-2016	Tkn.
21.	Gemeentelijke Ombudsman	Rapport klachtenonderzoek WMO	8-3-2016	Tkn.
22.	Rebel Rebel Hostel	Dromen over voorzieningen	8-3-2016	Tkn.
23.	PlasBossinade Advocaten N.V.	Afschrift van brief aan burgemeester m.b.t. advies prostitutiebeleid	9-3-2016	<i>Via cie. F&V 9-3, punt B3</i>
24.	Burger + antwoord wethouder	Afschrift van verzoek tot gifvrij onkruidbestrijdingsbeleid + antwoord wethouder Gijsbertsen	14-3-2016	Tkn.
25.	Burger	Alternatief plan Ringweg Zuid Groningen	14-3-2016	Tkn.
26.	Hondvriendelijk Groningen	Hoger Beroep: loslopende hond had zonder klacht niet bekeurd mogen worden	14-3-2016	Tkn.
27.	Cliëntenraad Groningen	Advies naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamercommissie over het Armoedebelief en de reactie van het college hierop	14-3-2016	Via cie. W&I 16-3, punt B1
28.	Postmoderne Devotie Beweging	Oproep Provincie en Stad om Moderne Devotie als Werelderfgoed te nomineren	15-3-2016	Tkn.
29.	Burger	Grenscorrectie Meerstad, zienswijze bezwaar beroep	15-3-2016	<i>Via raad 30-3, punt 6n.</i>
30.	Bewonersorganisatie Oosterparkwijk, Buurtoverleg Professorenbuurt Oost, Woonschepen Oosterhamrikkade	Afschrift van brief aan wethouders over gang van zaken Oosterhamriktracé	15-3-2016	Tkn.
31.	Gemeentelijke Ombudsman 2015	Jaarverslag werkzaamheden en Jaaroverzicht 2015	15-3-2016	Tkn.
32.	FNV	Reactie rapport Rekenkamercommissie armoedebelief	15-3-2016	Via cie. W&I 16-3, punt B1
33.	Groningen Verdient Beter	Verkeersveiligheidsaudit nieuwe Ringweg Zuid	17-3-2016	Tkn.
34.	Groningen Verdient Beter	Afkeuren verkeersveiligheidsaudit door KoVa	18-3-2016	Tkn.
35.	Team van Talent in actie	Voorstel Fonds Burgerinitiatieven t.b.v. raad 23-3 m.b.t. Gebiedsgericht werken	21-3-2016	Via extra raad 23-3
36.	Burger	Vraag aan commissie Financiën en Veiligheid 23-3	21-3-2016	Via cie. F&V 23-3, punt B1
37.	Auditcommissie	Brief over besproken punten 16 maart en uitnodiging workshop Planning & Control Cyclus op 13 april.	21-3-2016	Tkn.
38.	Burger	Persoonlijke plannen burgers vanuit burgerperspectief	21-3-2016	Tkn.
39.	Burger	Brief aan Raden en Staten m.b.t. Wunderline en Friesenbrücke sneller denken in HSL	22-3-2016	Tkn.
40.	Burger	Gebiedsgericht werken d.d. 23 maart extra vergadering	22-3-2016	Via extra raad 23-3
41.	Regio Groningen-Assen	Afschrift van brief aan colleges m.b.t. Jaarstukken	22-3-2016	Tkn.

42.	Onafhankelijke Raadsman Gaswinning	Jaarrapportage 2015 schadeafhandeling als gevolg van gaswinning	23-3-2016	Tkn.
43.	Glory Roggen	Wijert fungeert als proeftuin, t.b.v. agenda Gebiedsgericht werken	23-3-2016	Via extra raad 23-3
44.	Burger	AZC Energieweg 10 t.b.v. raad 30-3	24-3-2016	<i>Via raad 30-3, punt 6d</i>
45.	Schoonnetwerk.com	Mee doen in eventuele nieuwe aanbesteding huishoudelijke hulp	24-3-2016	Tkn.
46.	Proud Dutch Union for Sexworkers	Afschrift brief aan B&W m.b.t. nieuw prostitutiebeleid en APVG	29-3-2016	<i>Via raad 30-3, punt 8^e</i>
47.	Raadsleden Van den Anker en Klein Schaarsberg	Afschrift brief aan burgemeester m.b.t. beëindiging raadslidmaatschap	29-3-2016	Tkn.
48.	Centraal stembureau	Benoeming van de heer Banach als lid van de raad	29-3-2016	Tkn.
49.	Centraal stembureau	Benoeming van de heer Lammers als lid van de raad	29-3-2016	Tkn.
50.	Raadslid Castelein	Afschrift van brief aan burgemeester m.b.t. beëindiging raadslidmaatschap	29-3-2016	Tkn.
51.	Bomenridders Groningen	Afschrift van brief aan B&W m.b.t. melding start acties Keik EEN IJK	29-3-2016	Tkn.
52.	Bewoners Paddepoel Zuid	Reactie n.a.v. informatiebrief B&W m.b.t. stand van zaken fietspaden Paddepoel en Selwerd	29-3-2016	Via cie. B&V 13-4
53.	Woonschepencomit� Groningen	Definitieve wetsvoorstel heeft forse gevolgen voor woonbotenbeleid en Noorderhaven	29-3-2016	Tkn.
54.	De (waarnemend) Nachtburgemeester	Afschrift van brief aan burgemeester m.b.t. aanbeveling Groninger nacht tot 2025	29-3-2016	Tkn.

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Het is misschien goed om hier even een opmerking vooraf te maken. Ik zal, nadat we er over besloten hebben, ook nog een opmerking achteraf maken. De opmerking vooraf betreft stuk 6c. Er is net even overleg over geweest met de fractievoorzitter. Het blijft gewoon een keurig conformstuk, dat is geen probleem. Maar vanochtend, dat is denk ik goed om u even actueel op de hoogte te stellen, hebben de Gedeputeerde Staten van de Provincie besloten om een consultatieronde te openen in de kader van de Wet arhi, dat is de wet waarin de herindelingen geregeld zijn. Die consultatie houdt in dat de gemeenten Groningen, Ten Boer en Haren met elkaar in gesprek moeten. Een bepaald proces dat door de provincie begeleid wordt. Daar hebben wij vanuit het college als volgt op gereageerd. Als dat van ons gevraagd wordt, zullen wij constructieve gesprekken voeren. Wij verwachten dat het geen eenvoudige gesprekken worden, omdat er bij de gemeente Haren een manifeste houding is om die zelfstandigheid zolang het kan, te blijven bevechten. Dat is overigens ook hun goed recht, zeg ik er even bij. Maar dat maakt die gesprekken natuurlijk niet gemakkelijk. En wij hebben er met klem op aangedrongen bij de Provincie dat die gesprekken de planning, die wij hebben afgesproken met de gemeente Ten Boer, niet zullen beïnvloeden. En de gedeputeerde die ervoor verantwoordelijk is, heeft mij vanochtend verzekerd dat hij probeert de gesprekken binnen een maand of drie af te ronden. En als dat zo is, dan kan het allemaal nog. Het lijkt me goed om daar nu geen gesprek over te hebben, maar in de eerstvolgende commissievergadering kunnen we onder de mededelingen de actualiteit nog even met u delen en dan kunnen we ook even met elkaar overleggen of er iets aan onze opstelling is veranderd, ingevolge de situatie rondom de consultatie. Zo doen? Akkoord.

Dan is er ruimte voor stemverklaringen. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, een stemverklaring bij het punt 6h, Shelter City. Dat vinden we een goed initiatief, maar het is geen initiatief dat met belastinggeld gefinancierd zou moeten worden, dus daar stemmen wij tegen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): We sluiten ons aan bij de zojuist geuite woordvoering van het CDA. Dus ook wij menen dat dit niet zo gefinancierd moet worden. Dat dit niet wenselijk is.

De VOORZITTER: Nog anderen nog? Niet? Dan gaat het om besluitvorming over de volgende onderwerpen:

- 6.a:** Verhoging logiesbelasting (raadsvoorstel 21 januari 2016, 5490717)
- 6.b:** Treasurystatuut 2016-2017 (raadsvoorstel 19 februari 2016, 5547222)
- 6.c:** Toepassen lichte samenvoeging bij herindeling Ten Boer - Groningen (raadsvoorstel 26 februari 2016, 5558306)
- 6.d:** AZC Energieweg locatiekeuze (raadsvoorstel 19 februari 2016, 5543918)
- 6.e:** Verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening 2015 (raadsvoorstel 11 februari 2016, 5528792)
- 6.f:** Toepassing coördinatierегeling woningbouwontwikkeling Melisseweg (raadvoorstel 18 februari 2016, 5529244)
- 6.g:** Huisvesting WIJ-team Lewenborg in het Dok (raadsvoorstel 11 februari 2016, 5529124)
- 6.h:** Shelter City Groningen (raadsvoorstel 5 februari 2016, 5518568)
- 6.i:** Ophalen kredieten vervangingsinvesteringen WSR 2016 (raadsvoorstel 7 maart 2016, 5544980)
- 6.j:** Nacalculatie Gedeeltelijke Verplaatsing Iederz t.b.v. OV bureau (raadsvoorstel 21 januari 2016, 5491592)
- 6.k:** Wijziging afstemmingsverordening Participatiewet IOAW en IOAZ 2015 (raadsvoorstel 5 februari 2016, 5518569)
- 6.l:** Kredietaanvraag en startaanvraag kruispunt Wilhelminakade - Prinsesseweg (raadsvoorstel 5 februari 2016, 5518749)
- 6.m:** Aanvraag uitvoeringskrediet P+R Reitdiep (raadsvoorstel 19 februari 2016, 5544294)
- 6.n:** Grenscorrectie Meerstad (raadsvoorstel 24 maart 2016, 5558986)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om in een keer over al deze voorstellen conform te besluiten. En dan mijn opmerking achteraf. Die geldt voor onderwerp 6d. Er zijn gemeenten waar dit onmogelijk is. Voor ons is het misschien normaal dat dit een hamerstuk is, maar ik wijs u er toch op dat dit ook een uiting is van onze houding als raad en ook als bevolking, voor een problematiek die ons allen zeer na staat. Daar heb ik veel respect voor.

(Applaus)

De VOORZITTER: Dit was een inleiding om u mild te stemmen, omdat ik iets vergeten ben. We moeten over 2c nog een besluit nemen.

2.c: Benoeming A.P.M. Banach als lid van het Auditcommittee (vacature M.M. van den Anker) (raadsvoorstel 18 maart 2016, 5597745)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om dit bij acclamatie te doen. Dat is het benoemen van de heer Banach in de auditcommissie. Akkoord? Goed.

7. 1-minuut interventies

7.a: Onderzoek Armoedebeleid Rekenkamercommissie (raadsvoorstel 2 maart 2016, 5566449)
 Reactie op het onderzoeksrapport Armoedebeleid (collegebrief 9 maart 2016)
 Uitvoeringsplan armoedeprojecten 2016 en armoedemonitor 2015 (collegebrief 25 februari 2016)

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In de commissie Werk en Inkomen hebben we uitgebreid gesproken over het onderzoek van de rekenkamercommissie en alle overige geagendeerde onderwerpen. Wat eigenlijk nog blijft is dat er wordt voorgesteld dat alle aanbevelingen van de rekenkamercommissie door de raad worden overgenomen. Maar wat mijn fractie en nog twee fracties missen, namelijk de fracties van de Stadspartij en het CDA, is dat aan het gevolg geven aan de invullingen van de aanbevelingen een termijn is verbonden. Nu snappen wij dat het niet morgen allemaal kan. Dat is een onmogelijke opdracht voor het college. Ik dien een amendement in, mede namens de Stadspartij en het CDA, waarin we een termijn stellen aan het invullen van de eerste drie aanbevelingen, want we denken dat die binnen een klein jaar geïmplementeerd kunnen worden. Dat geldt niet voor de vierde en de vijfde aanbeveling, daar is meer tijd voor nodig en daar ontvangen we hopelijk te zijner tijd een plan van het college voor. Dank u wel.

Amendement 1 (SP, Stadspartij, CDA)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Onderzoek Armoedebeleid Rekenkamercommissie, de collegebrief Reactie op het onderzoeksrapport Armoedebeleid en het uitvoeringsplan armoedeprojecten 2016 en armoedemonitor 2015,

constaterende dat:

- voorgesteld wordt de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen en het college verzocht wordt invulling aan deze aanbevelingen te geven;

overwegende dat:

- het van belang is om als gemeenteraad te besluiten op welke termijn het college gevolg dient te geven aan de implementatie van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie;
- in het raadsvoorstel geen termijn wordt genoemd;
- niet aan alle aanbevelingen op korte termijn invulling kan worden gegeven;
- de raad in januari 2017 zal besluiten over het uitvoeringsplan armoedeprojecten 2017;

besluit het dictum van het raadsvoorstel als volgt te wijzigen (voorgestelde wijzigingen in vet weergegeven):

- I De volgende aanbevelingen uit het onderzoeksrapport Armoedebeleid van de Rekenkamercommissie over te nemen en het college van B&W te verzoeken invulling te geven aan deze aanbevelingen:
 - o preciezer **voorafgaand aan het opstellen van het uitvoeringsplan armoedeprojecten 2017** welke maatschappelijke effecten de gemeente met het armoedebeleid wil realiseren;
 - o koppel **met ingang van 1 januari 2017** de informatievoorziening en monitoring aan de scherper geformuleerde beoogde effecten. Zorg **dat bij het informeren van de raad over de stand van zaken armoedeprojecten 2017** inzichtelijk is of de beoogde doelen gerealiseerd worden en in welke mate het beleid effectief is;
 - o versterk **in het uitvoeringsplan armoedeprojecten 2017** de aandacht voor preventie in het armoedebeleid: zet naast vangnet, vliegwielen en verbinden ook in op voorkomen als vierde pijler in het armoedebeleid;
 - o versterk de outreachende en integrale manier van werken in de uitvoering van het armoedebeleid. Zet in op maatwerk volgens het principe een gezin, een plan, een regisseur;
 - o versterk de samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke organisaties door de goede bilaterale samenwerking uit te bouwen naar sterke netwerksamenwerking.

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Ja, mevrouw Boogaard. Is het de eerste keer dat u het woord voert? Succes.

Mevrouw BOOGAARD (PvdA): Ja, voorzitter, als tijdelijk raadslid weet je niet hoe vaak je deze kans krijgt, dus mijn minuut is wellicht wat langer.

Voorzitter, beleid in het sociale domein zorgt al voor hoofdbreken, zo lang als het bestaat. Ook nu en hier voeren wij weer het debat over de effecten van ons beleid en hoe wij de effecten van wat wij doen inzichtelijk kunnen krijgen. Terecht wijst de rekenkamer hierop. Wat zou het mooi zijn als we de

middelen die we hebben voor armoedebestrijding en armoedeverlichting, zo efficiënt als mogelijk in kunnen zetten. Maar, voorzitter, Plato zei al: “Ik heb nooit een wiskundige ontmoet die logisch redeneren kon.” De wetten van de logica gaan niet altijd op, als het over mensen gaat. Wat van waarde is, is niet altijd langs een meetlat te leggen. De beste remedie tegen armoede is en blijft natuurlijk werk. Daar moet dan ook onverminderd op ingezet worden. Maar om maar meteen naar Den Uyl te springen: er zijn geen simpele oplossingen en wie ze zegt na te jagen, probeert de werkelijke problemen onder de mat te vegen. Terwijl we bezig zijn met armoedebestrijding, moeten we dan ook onverminderd inzetten op armoedevermindering. Te veel kinderen in Groningen groeien op in armoede. De PvdA vindt dat kinderen niet de dupe mogen worden van de financiële situatie van hun ouders. We moeten voorkomen dat armoede automatisch overgaat van generatie op generatie. Alle kinderen moeten de kans krijgen om zich te ontwikkelen, daarom is de PvdA blij dat de onverminderd wordt ingezet op het kindpakket. Onderzoek na onderzoek toont aan dat armoede veel aspecten van het welzijn van kinderen aantast. Keer op keer is bewezen dat armoede invloed heeft op de gezondheid, de cognitieve ontwikkeling, het zelfbeeld, het perspectief op werk en zoveel meer. Om de armoede te doorbreken is een omvattend kind- en gezinsvriendelijk beleid nodig, om de voorwaarden te creëren waarin kinderen kunnen groeien en hun potentieel ten volle te kunnen ontwikkelen.

Voorzitter, om terug te keren bij de effectiviteit van ons beleid: ook wij zien graag dat iedere euro goed besteed wordt. Maar wij vragen wel te waken voor een te bedrijfsmatige aanpak van het armoedebeleid. Armoede gaat niet alleen om maatschappelijke effecten. Het gaat ook om individuele waardigheid. Wij verstrekken schoollunches aan hen die thuis geen boterham meekrijgen. Het zou prachtig zijn als dat ertoe leidt dat de moeder net dat beetje rust vindt om wel omhoog te komen en als het kind daardoor beter presteert. Maar, voorzitter, dat is secundair. De basiswaarde van die boterham zit hem erin dat er in onze stad een kind minder met honger de dag doorkomt. Dat is wat mij betreft een efficiënt en effectief bestede euro. We pleiten er dan ook met klem voor, om armoede met een brede blik te blijven benaderen. Armoede is meer dan een gebrek aan geld. Armoede is ook niet mee kunnen doen. Wel onderschrijven we het belang van inzichtelijke cijfers. Waarom doen we wat we doen en wat beogen we ermee? Wat ons betreft is er dan ook plaats voor een stukje extra duiding in het uitvoeringsplan armoede. Ook onderschrijven we het belang van heldere afspraken. We horen dan ook graag van het college of er bezwaren zijn tegen de termijnen zoals de SP deze voorstelt.

Voorzitter, om met Den Uyl te besluiten: de dingen blijven waar, ook als je ze niet zegt. Daar wil ik het dan ook graag bij laten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Misschien even goed om te kijken naar de wijzigingen in het dictum dat wordt voorgesteld in het amendement, ingediend door mevrouw Van Gijlswijk van de SP, ondersteund door de Stadspartij in het CDA. Er zijn vijf punten aangegeven als wijziging. Misschien is het goed om die even helemaal voor te lezen, voor de luisteraars. *(De voorzitter leest de voorgestelde wijzigingen voor).*

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik had 4 en 5 weg kunnen laten, want die zijn letterlijk uit het raadsvoorstel geplakt. En de wijzigingen zijn vetgedrukt weergegeven. Tegen mijn fractiegenoten wil ik zeggen: dit is niet het normale taalgebruik van een SP'er hoor.

De VOORZITTER: Ja, maar goed, het is altijd even schipperen tussen de luisteraar en wat u feitelijk op papier hebt. Nou, nu hebben we het verhaal wel weer compleet, denk ik. Wie mag ik verder het woord geven? Niemand? Ja, gaat uw gang. Mevrouw Van Doesen.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Dank u wel, voorzitter. In de commissie hebben we natuurlijk al enige onderwerpen gedeeld die in dit programma naar voren komen en die ook kritiekpunten van de rekenkamer waren. Maar voor D66 was dit met name het punt van de schuldhulpverlening en ik ben daarom ook heel erg blij dat we vanmorgen een uitnodiging kregen voor een workshop, om mee te praten en te kijken naar een vernieuwende manier om schuldhulpverlening nog dichter bij onze klanten te brengen.

Wat betreft het amendement hoor ik graag de reactie van de wethouder.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn blij met dit rapport, om zodoende een nog beter armoedebeleid te krijgen voor de mensen die het echt nodig hebben. Daar doen we het allemaal voor. We doen het niet voor onszelf, maar om dat effect beter te bereiken.

Het amendement van de SP: ja, we zouden ook het college willen vragen of het eerst even kan reageren op het door de SP voorgestelde.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Voorzitter, ook wij zijn blij met het rapport van de rekenkamer. We zien er zeker elementen in waar wij al jaren voor pleiten, aanscherpingen.

Wat betreft het amendement van de SP, even los van toon en taal van het stuk, is het zo dat we natuurlijk erg benieuwd zijn naar hoe het college dit beoordeelt en hoe het college denkt over het rekenkamerrapport en het oppakken van het rekenkamerrapport. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn blij met het rapport van de rekenkamercommissie. De beantwoording van de wethouder hierop, in combinatie met het raadsvoorstel, is wat ons betreft een passend antwoord op dit rapport. We willen nog wel meegeven wat we in de commissie ook al hebben gezegd, dat het opstellen van doelen, het beoogde effect van wat je wilt bereiken met je beleid, wel erg belangrijk is. Dus dat wil ik nog wel even meegeven. Wat betreft het amendement wachten we ook het antwoord van de wethouder af. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ja, gaat uw gang.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Riemersma. Van de Stadspartij. Dat wist u niet meer, hè?

De VOORZITTER: Dacht u dat ik dat niet wist?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Nou ja? Misschien ben ik wel te snel. Sorry.

Ook wij zijn blij met het rapport van de rekenkamercommissie en vooral met de aanbevelingen en ik wil wijzen op de urgentie van die aanbevelingen, die we dan ook in het amendement hebben ondergebracht. Want nogmaals, het gaat wel om bijna 18.000 huishoudens in Groningen die op of onder de armoedegrens leven. Er moet echt iets aan gebeuren, zodat deze mensen kunnen emanciperen vanuit de armoede en met hulp van de gemeente zich daaraan kunnen ontworstelen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Dank, voorzitter. Zoals in de commissie gezegd, willen we inderdaad ruimte houden voor vernieuwing en durf om ook maatwerk te leveren. Beleid moet effect hebben, de mensen bereiken en dat vinden we belangrijk. We horen graag het antwoord van het college op het amendement van SP, CDA en Stadspartij.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder GIJSBERTSEN: Dank u wel, voorzitter. Ik had niet beter dan mevrouw Boogaard kunnen omschrijven waarom wij dit doen. Ook het belang van zowel armoedebestrijding aan de ene kant, als armoedeverlichting aan de andere kant. Dat moet echt hand in hand gaan, wat het college betreft.

Er wordt ook gevraagd, door de VVD, om een reactie op het rapport, maar eerlijk gezegd hebben we een uitgebreide behandeling gehad in de commissie en hebt u een brief van ons gekregen. Ik wil dat niet helemaal gaan herhalen, maar het is de intentie van het college om, ook aan de hand van de aanbevelingen die voorliggen van de rekenkamercommissie, een verscherping aan te brengen in met name de relatie tussen de doelen die we stellen en de resultaten die we behalen. Het afwegingskader dat we ook toepassen als organisatie en als college bij nieuwe projecten. We hebben daar natuurlijk met elkaar als raad en college samen al stappen in gezet en ik denk dat we nu die stappen echt moeten gaan doorzetten.

De vraag over schuldhulpverlening: ik ben blij dat de uitnodiging inmiddels is aangekomen, want hij was een paar keer blijven haken, bleek. Maar hij was er echt, de uitnodiging waarin u wordt uitgenodigd voor een workshop rond schuldhulpverlening om eens te kijken of we daar samen nog tot verscherping een kunnen komen.

Dan, voorzitter, het amendement en de termijnen die worden gesteld. Dit is qua geest in ieder geval in lijn met de toezegging die ik in de commissie heb gedaan, om dit gewoon voor de volgende cyclus die we met elkaar maken voor 2017, te gaan verwerken. Dat betekent dat we in het najaar altijd spreken over de accenten voor 2017, dan spreken we in het eerste kwartaal 2017 over het uitvoeringsplan. Dus ik zou het eigenlijk gewoon in die cyclus mee willen nemen en daardoor, en dat ziet volgens mij mevrouw Van Gijlswijk inmiddels ook, haak ik een beetje op de 1 januari 2017. We hebben een uitvoeringsplan nu in onze normale cyclus zitten op het eerste kwartaal. Maar goed, als ik dit gewoon mee mag nemen voor het programma 2017, is wat mij betreft dit oordeel aan de raad.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): U verwacht dat ik reageer?

De VOORZITTER: Ik verwacht eigenlijk niks, maar er wordt door de wethouder gevraagd: “Als ik de motie op een bepaalde manier mag uitleggen, is het oordeel aan de raad”, dus dan is het logisch dat ik even naar u kijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ten eerste is het geen motie, het is een amendement.

De VOORZITTER: Ja, u hebt gelijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): En ten tweede, als blijkt dat ik de tijdstippen in de cyclus niet goed heb verwoord, komen wij daar ongetwijfeld wel uit in een eerstvolgende commissievergadering. In ieder geval is het helder dat het college aangeeft geen grote problemen met het amendement te hebben. Dus ik zou zeggen: laten we gaan stemmen.

De VOORZITTER: Kijk, daar was ik even op uit. Zullen we gaan stemmen? 38 voor, 0 tegen. Dat betekent dat het amendement is aangenomen. En dat komt natuurlijk niet zo veel voor: u hebt hiermee ook het voorstel zelf aangenomen.

7.b: Uitgangspunten ontwikkelstrategie en kredietaanvraag voormalig terrein suikerfabriek (raadsvoorstel 19 februari 2016, 5544170)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Met het voorstel voor kredietverlening voor het Suiker Unie-terrein, heeft de SP een moeilijke afweging moeten maken. De visie in het najaar was beloofd, de verdere kredietverlening ligt er niet. De 2,5 miljoen euro zouden no-regretinvesteringen zijn, ofwel investeringen waar je later geen spijt van krijgt. Maar zonder een visie op het terrein is het moeilijk om vast te stellen of de infrastructuur over dertig jaar nog steeds gebruikt wordt. Daar heeft de SP mee geworsteld. Toch heeft mijn fractie, na lang wikken en wegen, besloten om hiermee in te stemmen. Dit heeft ermee te maken dat de infrastructuur die wordt aangelegd een basis is om het terrein verder te ontwikkelen en we gaan ervan uit dat dit ook na het aflopen van het tijdelijke initiatief gebruikt kan worden. Wij verwachten van het college wel dat er in de zomer echt een concrete onderbouwde visie wordt gepresenteerd, want we blijven niet zoals vandaag matig onderbouwde kredietverleningen steunen.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Wij waren ooit voor het tijdelijke gebruik van het Suiker Unie-terrein, omdat we dachten daarmee een deel van het geld dat het ons jaarlijks kost, terug te kunnen verdienen. Helaas moesten wij afgelopen oktober de conclusie trekken dat de plannen volgens ons te mager en niet goed onderbouwd waren. Daardoor hadden we geen vertrouwen in het verdienvermogen van de tijdelijke plannen. Daarom stemden wij tegen de investering in de verwarmingsinstallatie van het zeefgebouw. Nu ligt er een voorstel om 2,5 miljoen euro te investeren in het voorterrein. Wij werden door

de tekst van het voorstel en de woorden van de wethouder in eerste instantie nog op een verkeerd been gezet. Het leek of de investeringen nodig zijn om woningbouwontwikkelingen op het Suiker Unie-terrein mogelijk te maken. Volgens de wethouder ligt er een duidelijke relatie tussen de gevraagde investeringen in het voorterrein en de ontwikkeling van woningen elders op het 124 ha grote terrein. Wij hebben hier nogmaals naar gekeken, maar we zien dit verband totaal niet. De ontwikkeling van woningen op andere delen van het terrein, hebben geen ontwikkeling op het voorterrein nodig. Ook dit kon ons dus niet overtuigen.

Dan nog even terug naar de investering van 2,5 miljoen ten bate van de ontwikkeling van de plannen, gebundeld door Ploeg id3. Helaas kunnen wij hier nu wederom niet mee instemmen. De plannen blijven te vaag, veranderen continu en wij hebben daardoor weinig vertrouwen in de mogelijke opbrengsten van deze plannen. Het was de bedoeling om met het tijdelijke gebruik iets terug te gaan verdienen van de rentelasten, maar wij zien dat niet gebeuren in de huidige plannen. Dit was in oktober zo en het is eigenlijk nu nog steeds zo. Volgens het CDA is hier sprake van te veel wensdenken en we hebben in het kader van het Infoversum gezien wat daarvan kan komen.

De VOORZITTER: Interruptie van de heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Ja, dank u wel. De toon van het CDA is inmiddels bekend. Hartstikke vrolijke woorden. We weten dat u niet voor tijdelijke initiatieven bent. Dat mag natuurlijk. Maar tegelijkertijd: als u naar het voorstel kijkt, ziet u een krediet voor leidingen, wegen, allerlei infrastructuur. Volgens mij is dat ook prima als je over een langere tijd het terrein duurzaam gaat verbouwen. Dus waarom bent u dan tegen dit krediet?

De heer UBBENS (CDA): Als wij een visie zouden zien, waarin echt uitgewerkt zou zitten dat deze 2,5 miljoen euro is voor de verdere ontwikkeling van dit terrein, dan was het prima. Maar we hebben het over een investering die nu gedaan wordt, terwijl over vijftien jaar uiteindelijk het definitieve plan pas uitgevoerd wordt. Dat vinden wij dan zonde.

De VOORZITTER: Wie nog meer? Ja, de heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Mijn fractie vindt het erg belangrijk dat er ruimte behouden blijft voor tijdelijke initiatieven op het Suiker Unie-terrein. Grootschalige woningbouw is op dit moment nog niet aan de orde. We hebben wel diverse initiatieven gezien, die wat ons betreft een goede impuls zijn geweest voor het gebied. We zien een investering in de infrastructuur daarbij als een essentieel onderdeel. Mijn fractie ondersteunt daarom de kredietaanvraag, evenals de uitgangspunten van de ontwikkelstrategie. Er zijn wel drie aandachtspunten die ik hier wil aankaarten. Het eerste is de aandacht die behouden moet blijven voor de ecologie van het gebied. Niet alleen behoud van de huidige ecologische waarde, maar ook bij de ontwikkeling, het oplossen van de knelpunten zoals die genoemd zijn. Zoals in de commissie ook al genoemd, lijkt het betrekken van het AZC bij diverse initiatieven ons een goed idee. En ten derde zien wij voor een goede ontsluiting van het gebied ook mogelijkheden om de Campinglaan te verbinden met de tijdelijke brug. Hemelsbreed is dat een korte afstand. Er is een overgang nodig over het spoor. Ik wil geen voorschot nemen op de rest van de raadsvergadering, maar voor de Blauwe Brug zien wij wel nieuwe kansen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dank, voorzitter. Voorzitter, we zien met deze investeringen duidelijk een aantal voordelen voor de toekomst. Het zeefgebouw op het Suiker Unie-terrein is een belangrijke impuls om de City of talent verder te ontwikkelen en kennis vaker en meer maatschappelijk toe te passen. Daarbij versterkt het de aantrekkingskracht van het gebied en biedt het kans op een gunstiger exploitatie van het terrein. Bovendien bevordert het de structurele bouw en ontwikkelingen op het Suiker Unie-terrein.

Voorzitter, dit waren exact de woorden van het college, een aantal jaren geleden. Het verschil tussen toen en nu is dat ik de woorden 'Infoversum' en 'Ebbingekwartier' vervangen heb door 'Suiker Unie-terrein' en 'zeefgebouw'. Iedereen weet hoe het met het Infoversum is afgelopen. Om juist die fout weer te voorkomen, hebben raad en college destijds een aantal lessen geleerd, die ik graag nog even herhaal. Het

verdient aanbeveling in de toekomst om een onafhankelijke partij de haalbaarheid van een businessplan te laten toetsen. We mogen niet alleen afgaan op bijvoorbeeld een bank of een belanghebbende. Ondanks het aandringen, in september, van drie fracties, om het financiële plaatje meer inhoud te geven, is het college daar niet in geslaagd. Ondanks dat ik het Suiker Unie-terrein een warm hart toedraag, vind ik dat wij als raad in onze controlerende functie op gemeenschapsgeld onze verantwoordelijkheid moeten nemen. Rest mij niets anders dan deze motie in te dienen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, mevrouw Woldhuis trekt een vergelijking tussen twee, in mijn optiek en in de optiek van mijn fractie, verschillende gebieden. Ik zou mevrouw Woldhuis willen uitdagen om eens de verschillen tussen deze gebieden te benadrukken. U duidt op de overeenkomsten. Wat is, voor uw persoon of uw fractie, het verschil tussen de beide gebieden?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Ja, voorzitter, daar mag de heer Castelein dan in zijn eigen woordvoering aan refereren. Het gaat mij juist om de overeenkomsten. En in beide gevallen gaan wij gemeenschapsgeld investeren om uiteindelijk weer geld terug te verdienen. Dat is waarom de tijdelijke initiatieven daar een plek hebben mogen krijgen, om geld te genereren.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Even in aansluiting op wat de heer Castelein zegt ...

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Mag ik heel even?

De heer Van der LAAN (PvdA): Maar ik heb het woord al.

De VOORZITTER: Ja, ik probeer altijd momenten te zoeken dat iemand een punt aan een zin heeft gemaakt. Maar soms komt er nog iets achteraan. En dat was in dit geval het geval.

De heer Van der LAAN (PvdA): Prima. Maar ja, mevrouw Woldhuis heeft het over ...

De VOORZITTER: Nee! Nee, mevrouw Woldhuis mag haar zin afmaken en daarna krijgt u het woord.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Laten we nou even teruggaan naar het feit waarom wij deze tijdelijke initiatieven de ruimte geven. Dat is eigenlijk om geld te verdienen. Als je dat zegt, is het heel gek als je er nu weer geld naartoe sluipt en zegt: "We willen geen duidelijk businessplan." Daarvan zeg ik: "Kom nou met een onderbouwing" en daarom dien ik deze motie in.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Laan. Nu snel zijn.

De heer Van der LAAN (PvdA): Yes! Mevrouw Woldhuis beroept zich nadrukkelijk op haar controlerende taak als raadslid en vervolgens, flatsbang, is de oplossing een extern onderzoek. Nou is mijn vraag: is dit de aanpak van de fractie Woldhuis, dat we nu iedere keer een extern onderzoek zien op het moment dat u het gevoel hebt dat u iets moet controleren?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dank u wel, mijnheer Van der Laan. Ik hoor u zeggen: gaat mevrouw Woldhuis nou iedere keer een extern onderzoek aanvragen om dit soort initiatieven te ontplooiën? Nou, het antwoord daarop is nee. Maar, wat ik wel vind, is dat het financiële plaatje helder en duidelijk moet zijn en dat vind ik nu gewoon niet. Dus daar gaan we een onderzoek naar vragen. Dank u wel.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, mevrouw Woldhuis had een antwoord op mijn vraag gegeven en daar heb ik nog een aanvullende vraag op. Als u mij permissie geeft om die te stellen?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer CASTELEIN (D66): Tijdelijke initiatieven beoordeelt de fractie Woldhuis dus op de financiële haalbaarheid of de financiële realisatie. Is er voor de fractie Woldhuis ook nog een maatschappelijke waarde voor initiatieven?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Natuurlijk is die er. Maar als je met elkaar concludeert dat wij bij die tijdelijke initiatieven de ruimte hebben gegeven om geld te verdienen, want dat is eigenlijk waarom we dit hebben gedaan, dan verwacht je ook een goed financieel plaatje voor de komende vijftien jaar. En dat ontbreekt hier. En dat is waar deze motie naar vraagt. Dank u wel.

Motie 1: Externe controle financieel perspectief (Fractie Woldhuis)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende de Uitgangspunten ontwikkelstrategie en kredietaanvraag voormalig terrein suikerfabriek,

overwegende dat:

- er bij het financieel perspectief sprake is van aannames wat betreft opbrengsten in de toekomst;
- we moeten voorkomen dat, net als in het verleden bij het Infoversum het geval was, de wens de vader van de gedachte gaat worden;
- een externe controle van het financieel perspectief ons meer inzicht en zekerheid zal bieden;
- de kosten van een dergelijke externe controle opwegen tegen het verminderde risico dat we dan lopen;

verzoekt het college:

- een externe controle van het financieel perspectief te laten verrichten en daarna, eventueel met de nodige aanpassingen, dit voorstel opnieuw aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de vraag bouwen of niet bouwen ligt natuurlijk voor. Dat is een vraag die je simpel kunt beantwoorden met ja of nee. In die zin, dat zal u niet verwonderen, zegt mijn fractie nee. Wij zijn geen voorstander van blind kiezen voor bouwen op het Suiker Unie-terrein. Wanneer we dat wel doen, doen we volgens ons geen recht aan het eigenlijke uitgangspunt dat we geformuleerd hebben: initiatieven mogelijk maken die de stad nog niet heeft. Woningen hebben we genoeg, locaties om te bouwen ook. Gebieden zoals het Suiker Unie-terrein, daar hebben we er maar één van. De uitgangspunten voor de ontwikkelvisie en de budgetaanvraag nopen eigenlijk niet om zo'n nadrukkelijke keuze te maken: ja of nee. Want in die uitgangspunten zit voldoende ruimte om met het gebied, de mogelijkheden ervan en de rol en functie die het voor de stad kan hebben en heeft, om te gaan en die te borgen. De noodzaak bestaat wel, en dat is ook mijn oproep aan het college, om deze ruimte te pakken en er op een goede manier mee om te gaan en invulling aan te geven. Alleen dan worden de oorspronkelijke uitgangspunten die we hebben geformuleerd, geënt op de nieuwe tijd, maar niet overboord gegooid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Volgens onze fractie biedt het Suiker Unie-terrein een uniek woonklimaat. We zijn daarom blij dat het college onze handschoen heeft opgepakt om dit terrein versneld in ontwikkeling te brengen. We zien deze kredieten als ontwikkeling om eerst tijdelijke initiatieven te ontwikkelen en om uiteindelijk tot duurzame woningbouw te komen.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas voor een interruptie.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Van der Laan een warm pleidooi houden voor woningbouw op deze locatie. Toch staat in dit raadsvoorstel slechts een bepaald aantal hectaren, namelijk ten zuiden van het spoor, in de planning als zijnde woongebied. Er staan nog tientallen hectaren voor tijdelijk gebruik, ook in dit raadsvoorstel. Hoe staat de fractie van de PvdA hiertegenover?

De heer Van der LAAN (PvdA): Nou, als u goed had geluisterd, heb ik dat precies twee zinnen voor uw vraag gezegd.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik had ook nog een vraag aan de heer Van der Laan. De heer Van der Laan bepleitte, nu in andere woorden, maar in de commissie in september, dat er zo snel mogelijk gebouwd moet worden. Direct bouwen. Hoe kijkt de PvdA fractie dan aan tegen de organische groei, die voorgesteld wordt in de visie?

De heer Van der LAAN (PvdA): Dat is wat ons betreft prima. Zoals u in het voorstel kunt lezen, zal het zuidelijk deel ook sneller ontwikkeld worden. Wij zijn ook voor het behoud van tijdelijke initiatieven. Die willen we eerst ontwikkelen. Dus we kunnen ons vinden in het voorstel.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, daarop aanvullend: de snelheid die u eigenlijk eerst bepleitte, is toch niet zo snel en wordt een beetje op de middellange termijn geschoven, zoals in het voorstel staat?

De heer Van der LAAN (PvdA): Integendeel. Organische groei kan ook heel snel gaan. En verder is het Suiker Unie-terrein groot genoeg om tegelijkertijd woningbouw en tijdelijke initiatieven te huisvesten.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van der Laan, kunt u mij nou precies vertellen wat het doel was van het Suiker Unie-terrein? Was het doel nou om geld te genereren met tijdelijke initiatieven? Of was het doel nou om tijdelijke initiatieven te ontwikkelen met onbeperkt gemeenschapsgeld?

De heer Van der LAAN (PvdA): Volgens mij is dat niet echt een vraag waar ik op in moet gaan.

De VOORZITTER: De fractie Woldhuis heeft een motie ingediend. Wie wil nog meer het woord? Ja, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben eerst heel bewust het Suiker Unie-terrein op slot gegooid in verband met Meerstad. Op een gegeven moment gingen er toch stemmen op: "Laten we toch maar iets gaan doen en het niet helemaal op slot houden." We gaan steeds een stukje verder dat slot openzetten. Wat ons betreft is dat ook een goede keuze. Als je in de tijd terugkijkt, hebben we op de goede momenten goede keuzes gemaakt, ook door nu in nuts en basisinfrastructuur te investeren, zij het dat wel de kosten voor de baten uitgaan en we nu nog niet helemaal kunnen overzien wat het allemaal voor effect gaat hebben. Wij vinden, als we toch met dit gebied verder willen, want we kunnen het niet er zo bij laten liggen als het er nu bij ligt, het wel een investering waard. We wachten ook met spanning op de visie om het in het geheel te bekijken, ook in het geheel van het gebied met alles wat daaraan grenst, asielzoekerscentra, bedrijventerreinen, woningen en verbindingen. Dat staat ook allemaal in de tekst. We vinden het deze investering op dit moment waard.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij eigenlijk in grote lijnen aansluiten bij de woorden van mevrouw Jongman van de ChristenUnie. Met de aanwezigheid van nutsvoorzieningen en infrastructuur zien wij een positieve toekomst voor het Suiker Unie-terrein. Nu tijdelijk en voor de toekomst op langere termijn. Wat de toekomst ook brengen moge, wij blijven hoop houden op een studentencampus.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD is altijd voorstander geweest van de verdere ontwikkeling van het Suiker Unie-terrein. Het voorstel helpt daarin, zowel voor het tijdelijk gebruik als ook voor het gebruik later en het ontsluit het gebied verder. Daarom zullen we de plannen en de voorstellen steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, voorzitter, dank u wel. Het voorstel suikerfabriekterrein is in de commissie uitgebreid besproken en hier opnieuw. Nogmaals, ook om even te reageren op een aantal discussies die hier gevoerd worden: wij investeren met het kredietvoorstel dat we doen, inderdaad ten behoeve van tijdelijke ontwikkelingen en tegelijkertijd doen we het op zo'n wijze dat hetgeen we aanleggen, ook op de langere termijn voor deze locatie van nut is. Tegelijkertijd, en dat hebben we heel duidelijk in de bouwstenen van onze visie neergelegd, zien wij voor beide zaken mogelijkheden. We zien mogelijkheden om het voorterrein, dat we in beheer hebben gegeven bij Ploeg id3, een geweldige broedplaats te laten zijn voor allerlei tijdelijke initiatieven op diverse terreinen. Waar de laatste tijd ook veel meer gebeurd is, voor alle duidelijkheid, dan in de periode daarvoor. En we denken dat we er met deze investering nog een verdere vlucht aan kunnen geven en tegelijkertijd ruimte zien, en dan heb ik het inderdaad over het achterterrein – dat is niet, om de heer Van der Glas licht te corrigeren, een heel beperkt gebied, het gaat natuurlijk best om een groot gebied – om woningbouw mogelijk te maken, wanneer de markt zich blijft ontwikkelen zoals hij zich nu lijkt te ontwikkelen. Dat is wel een belangrijke randvoorwaarde om te kijken of woningbouw daar eerder kan dan de oorspronkelijke vijftien jaar, die wij vijf jaar geleden met elkaar hebben afgesproken. Ook als je naar de verdere gebiedsontwikkeling kijkt, en dat is ook van groot belang voor de hele visie, is er op dit moment wat gaande op het gebied ten noorden van het Suiker Unie-terrein, het Hoendiepgedebied. De bedrijvenvereniging is al een paar keer bij mij en mijn collega Van Keulen langs geweest om aan te geven dat ze een opvatting heeft over het toekomstige gebied, over de meubelboulevard. Ook dat heeft een relatie met de ontwikkeling van het Suiker Unie-terrein. En dat zijn ook zaken die we in de totale ontwikkelingsvisie mee moeten nemen. Dus als je het hebt over woningbouw, over het ontwikkelen, over tijdelijke ontwikkeling, dan heb je het uiteindelijk over veel meer dan alleen het voorterrein zelf. Dan heb je het ook over het gebied meer ten westen en mogelijk ook ten noorden van het Suiker Unie-terrein. En ook, in alle strategieën die ik kan bedenken, is het van belang dat op het huidige voorterrein, dat iedereen het beste kent, de activiteiten die daar gaan plaatsvinden op zo'n manier plaatsvinden dat ook de infrastructuur die daar wordt aangelegd op zo'n manier plaatsvindt, dat die toekomstige ontwikkelingen op het terrein, maar ook terreinen daarnaast, zoveel mogelijk faciliteren. En wij denken dat we met dit plan in ieder geval voldoende zekerheid bieden om dat risico te nemen.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, de wethouder plaatst het terecht in een breder kader. Dat wekt bij mij ook een andere vraag op. Ook in een breder kader, namelijk in het meerjarenprogramma Wonen, hebben we voor 2016 eigenlijk geformuleerd waar de prioriteiten liggen. Daarin is het Suiker Unie-terrein eigenlijk een uitzondering. Nu hoor ik de wethouder zeggen: "Het is een reële optie." Hoe verhoudt zich dit dan tot die andere, op het lijstje van woningbouwlocaties? Op welke positie staat het? Als laatste of is het gestegen in de ranking, in de optiek van het college?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, alles is natuurlijk voorsortend op het daadwerkelijke besluit dat we nog moeten nemen. We hebben nu nog niet gezegd: "Het Suiker Unie-terrein is open, dus meld u maar." Waar het om gaat is dat wij ontwikkelingen zien op de woningmarkt, op de stedelijke woningmarkt. Eigenlijk een ontwikkeling die behoorlijk versneld is sinds het vaststellen van de laatste woonvisie, die ons noopt de vraag te stellen: moeten we op het achterterrein van dat gebied, op het Suiker Unie-terrein, niet sneller met woningbouw beginnen dan we tot nu toe hadden voorzien? Die vraag zullen we met zijn allen, ook u, moeten beantwoorden. Op basis daarvan komt er een planning en dan vind ik het persoonlijk niet eens zo interessant om welke volgorde het gaat. Het gaat met name om de vraag, en dat is natuurlijk ook in het meerjarenprogramma Wonen en in de woonvisie wel aangegeven, naar wonen in en om de binnenstad. Het stedelijk wonen. Wij zien gewoon een grote groei, de komende jaren. Daar is het aantal locaties in de stad in theorie behoorlijk groot, maar de vraag is of we het allemaal in het gewenste

tempo kunnen ontwikkelen, gezien de vraag die er is. Die vraag zullen we met zijn allen moeten beantwoorden en dan kunnen we ook het daadwerkelijke antwoord geven op uw vraag op welke plek van de rangorde dit staat. Het is nog iets te vroeg om daar nu antwoord op te geven.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, haast een punt van de orde. Wanneer wil het college die vraag voorleggen? Is dat het meerjarenprogramma of is dat de visie van het Suiker Unie-terrein? Of is het bij de herijking van de woonvisie? Op welk moment beantwoorden we in de optiek van het college die vraag?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, in elk geval zullen met de visie op het Suiker Unie-terrein de echte randvoorwaarden helder moeten zijn. Het tempo zal er inderdaad van afhangen. Dat is inderdaad het meerjarenprogramma woningbouw het meest logische moment om dat dan te besluiten en zoveel eerder als nodig, natuurlijk.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, dank u wel. In het kader van dit debat tussen de heer Castelein en de wethouder, heb ik dan ook nog een vraag. Hoe stroken de faciliteiten die we daar nu gaan ontwikkelen, de popcultuur, met woningbouw? Strookt dat wel met elkaar of juist niet?

Wethouder VAN DER SCHAAF: We moeten ons wel realiseren dat ook de huidige plannen natuurlijk in het gebied liggen waar, ook nu al, op niet al te grote afstand gewoond wordt. Dus je zit altijd in een situatie, dat geldt ook voor andere evenementenlocaties in de stad, waarbij je je met bepaalde reglementen hebt te verhouden tot bestaande woningbouw. Het gaat hier om een langetermijnontwikkeling en ik zie hier niet dat eventueel toekomstige woningbouw, bijvoorbeeld op het gebied ten zuiden van het spoor op het Suiker Unie-terrein, per se bijt met de tijdelijke ontwikkeling die we nu doen. Maar het zijn wel zaken waar je rekening mee moet houden. Maar dat is ook voor bestaande woningbouw het geval, daar heb je altijd rekening mee te houden op een evenementenlocatie.

Even verder. Waarom faciliteren we tijdelijke initiatieven op het Suiker Unie-terrein? Mevrouw Woldhuis geeft een naar mijn idee wat te enge betekenis aan de doelstelling die we daarbij gehad hebben. Natuurlijk proberen wij met het faciliteren van deze tijdelijke initiatieven uiteindelijk een deel van de rentelasten die wij jaarlijks hebben van het Suiker Unie-terrein, terug te verdienen. Maar dat is zeker niet de enige doelstelling, vanaf het begin af aan geweest, van tijdelijke initiatieven. In ieder geval vanaf de prijsvraag die we in 2011 hebben gehad, hebben we daar altijd een aantal andere zaken bij genoemd. De maatschappelijke betekenis, zoals de heer Castelein ook terecht zei, aanvullend op wat er in de stad al is, zoveel mogelijk. En ten derde, en dat is juist voor die lange termijn zo belangrijk, kunnen we juist enorm leren van het Ebbingekwartier. Mevrouw Woldhuis focust op het Infoversum, maar juist het Ebbingekwartier als totaal is een fantastisch voorbeeld van hoe tijdelijke gebiedsontwikkeling, voorsortend op definitief ontwikkeling, deze enorm kan versterken. Juist in het Ebbingekwartier hebben we door tijdelijke gebiedsontwikkeling, door infrastructuur aan te leggen, want we hebben daar op een gegeven moment gewoon het fietspad aangelegd, de Kolendrift, een enorme aanjager gehad voor de gebiedsontwikkeling van het gebied. In de crisis heeft het Ebbingekwartier weer vaart gekregen, nadat het jarenlang ervoor, voor de crisis, stagneerde. Dus een beter bewijs van hoe gebiedsontwikkeling dienstig kan zijn aan een meer structurele ontwikkeling, een beter voorbeeld dan het Ebbingekwartier, kan ik eigenlijk in de directe omgeving niet vinden. En dat is ook van het begin af aan de reden geweest waarom wij tijdelijke initiatieven op dat gebied hebben toegestaan of willen faciliteren. Omdat het natuurlijk zonde is, wat mevrouw Jongman ook zegt, om zo'n gebied ongebruikt te laten, maar ook omdat mensen in dat gebied komen, mensen dat gebied kennen, het werkelijk in sociaal en fysiek opzicht een onderdeel van de stad wordt, dat het ook de gebiedsontwikkeling in de toekomst ten goede kan komen.

Tot slot nog even een aantal wat meer specifieke punten. Ik denk dat ik de meeste punten behandeld heb. Ja, GroenLinks, de heer Van der Glas, vroeg ook nadrukkelijk naar de ecologische betekenis van het gebied die het nu al heeft, maar ook in de toekomst. Ik denk dat die duidelijk is. Als je het hebt over de ontwikkeling van het Suiker Unie-terrein, heb je het natuurlijk ook over een heel belangrijke strategische locatie voor de stad. De strategie van de stad naar de toekomst toe gaat natuurlijk niet alleen om stenen en om economie, die gaat net zo goed om leefbaarheid en ecologische kwaliteit en duurzaamheid. Dat is bij uitstek een gebied waar we ook op dat terrein, naar mijn idee ook voor de langere termijn, heel goed een invulling voor kunnen vinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik vind het mooi dat de wethouder die vergelijking maakt, want juist bij het Ebbingekwartier hebben wij 2 miljoen euro verloren, omdat wij een businessplan hadden dat niet goed onderzocht was. Ik ga er dan ook van uit dat u, als u juist die vergelijking zo maakt, de motie dus steunt.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, wij kunnen alleen een advies geven. Wij hoeven de motie niet te steunen, maar ik zal inderdaad de motie even behandelen. De motie zullen wij ontraden. Kijk, als u het Ebbingekwartier reduceert tot het ene gebouw dat erop staat, het Infoversum, hoe pijnlijk dat ook is, doet u echt de hele ontwikkeling van het Ebbingekwartier en ook de strategie die daar in het verleden gevolgd is, onrecht aan. We kunnen juist van het Ebbingekwartier in negatieve zin wat leren, of tenminste een locatie ontwikkelen zoals op het Ebbingekwartier heeft plaatsgevonden. Maar je kunt er ook in positieve zin van leren en dat proberen we hier met het Suiker Unie-terrein te doen. Namelijk dat je door het faciliteren van tijdelijke initiatieven, die in zichzelf al een grote waarde voor de stad hebben, ook een toekomstige gebiedsontwikkeling kan faciliteren. Daar zijn ook elders in Nederland of Europa prachtige voorbeelden van. En juist dat proberen we hier met het Suiker Unie-terrein op een heel andere manier, want het is een heel ander gebied, weer te doen.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat we gaan stemmen. Ter stemming ligt voor de ingediende motie.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, een stemverklaring?

De VOORZITTER: Sorry. Ja, de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ik zou graag een stemverklaring willen geven over de motie. We zullen tegen de motie stemmen. Het is niet omdat wij dat onderzoek niet hadden gewild, maar in dit stadium van de planvorming vinden we dit mosterd na de maaltijd.

De VOORZITTER: Goed. Dank u wel. 1 voor, 37 tegen. De motie is verworpen.
Aan de orde is het voorstel zelf. 34 voor, 4 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8. Discussiestukken

8.a: Integraal gebiedsgericht werken: gebiedsprogramma 2016 (raadsvoorstel 18 februari 2016, 5543451)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Ja, de heer Bolle. Als niemand wil, dan u maar, hè?

De heer BOLLE (CDA): Bedankt voor de lovende woorden, voorzitter. Voorzitter, de gemeenteraad heeft budgetrecht en stelt dat budget samen met de daarbij behorende doelen vast bij de begroting. Het komt neer op drie simpele zaken: Wat willen we bereiken? Wat gaan we ervoor doen? En wat mag het kosten? En dat verandert eigenlijk niet met de andere werkwijze van de gemeente. Behalve dan op punt 2: wat gaan we ervoor doen? Want met het voorstel komt er meer ontwikkelruimte en meer experimenteerruimte en we gaan zo veel mogelijk samen met de wijk doen. Daar gaat het CDA van harte in mee. Maar wat volgens ons niet kan, is dat we nu drie maanden onderweg zijn in 2016, en het college zegt: "We denken dat we twee derde van de onderhoudsdoelen gaan bereiken en dat doen we met 140.000 euro minder." Voorzitter, de raad kan dat vandaag natuurlijk besluiten. We wijken wel vaker af van de begroting, maar ik kan me niet indenken dat er ooit in de gemeenteraad van Groningen na nog geen drie maanden gezegd is: "Laten we de doelen maar wat naar beneden bijstellen." En al zou dat wel het geval zijn, het is voor het CDA echt onwenselijk om verder te bezuinigen op onderhoud. Maar er is hoop. Vorige week woensdag werd er in de sessie rond gebiedsgericht werken door iedere partij duidelijk beaamd dat bij de gebiedsagenda's ook de programmadoelen mee moeten. En dat gebeurt in het voorstel van het college ook. Behalve dan dat het niet helemaal gebeurt. Daarom dien ik een amendement in, om dat foutje te repareren, samen met de SP en de ChristenUnie. Op die manier kunnen we als raad direct de daad bij het

woord voegen, binnen een week tijd. Dat kan het vertrouwen in politiek alleen maar ten goede komen. Zo kunnen we alles op alles zetten om de doelen van het programma Beheer en Onderhoud voor 100% te halen, zoals we hebben afgesproken. Daarnaast laten we zien dat als we de ene week iets zeggen, we dat dan de volgende week doen.

Amendement2: geen bezuiniging beheer en onderhoud (CDA, ChristenUnie, SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Integraal Gebiedsgericht werken,

constaterende dat:

- er voorgesteld wordt vanuit het programma beheer en onderhoud 620.000 euro over te hevelen naar het programma college en raad;
- het college de verwachting heeft ruim twee derde van de beheer- en onderhoudsdoelen te kunnen realiseren;
- er bij de overheveling 480.000 euro specifiek gelabeld wordt voor beheer en onderhoud;
- het BORG-niveau met uitzondering van de binnenstad en het Noorderplantsoen is vastgesteld op matig;

overwegende dat:

- nog niet geheel duidelijk is op welke wijze de inspraak van wijkbewoners vormgegeven gaat worden en daarmee het democratische gehalte van de besluitvorming over de inzet van de middelen vooralsnog niet geborgd is;
- de raad in meerderheid de beheer en onderhoud doelen heeft vastgesteld bij de begroting 2016;
- alles er op gericht moet zijn de doelen uit de begroting te realiseren;
- een bezuiniging van 140.000 euro op beheer en onderhoud niet wenselijk is en de realisatie van de doelen onder druk zet;

besluit:

- aan het voorstel als besluitpunt VII toe te voegen: “Met de overheveling van het budget uit het programma beheer en onderhoud het gehele bedrag a 620.000 euro als zodanig te oormerken tevens de programmadoelen over te hevelen, zodat 100% van de doelen uit het programma beheer en onderhoud gerealiseerd kunnen worden”;
- de tekst op pagina 6 van de bijlage onder het kopje Beheer en Onderhoud (0,62 miljoen euro) daartoe aan te passen en de laatste zin te wijzigen in: “We verwachten dit gedachte programma voor 100% te kunnen realiseren”;
- het college op te dragen bovenstaande te verwerken en te monitoren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Er is iets wat misschien nog even gefinetuned moet worden, maar dat moet u zelf maar even bekijken. Wie mag ik het woord geven? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Aan het begin van deze raadsperiode heeft de SP-fractie aangegeven dat wij het erg goed vinden dat het college het punt van bewonersbetrokkenheid en zeggenschap op wijkniveau van groot belang vindt. We hebben toen aangegeven dat we graag meewerken en meedenken over manieren waarop bewoners zoveel mogelijk betrokken raken bij hun eigen leef-, woon- en werkomgeving. Dat is ook een van de redenen waarom de SP altijd de buurten en de wijken intrekt, om te kijken wat er speelt en op die manier ook zeggenschap te geven aan bewoners. Vorige week heeft mijn fractie tijdens de bijeenkomst in de oude raadzaal vijf concrete voorstellen gedaan: sluit aan bij bestaande vormen van betrokkenheid en vraag deze deskundigen in de samenleving gevraagd en ongevraagd om advies. Maak een inventarisatie van de staat van de huidige buurt- en wijkorganisaties. Voeg ze samen, hef ze op als dat nodig is en zet nieuwe op, als dat nodig is. Ga werken met onafhankelijke bewonersondersteuners. Zij kunnen onafhankelijk van de gemeente en bestuurders op zoek gaan naar nieuwe vormen van wijkvertegenwoordiging en macht voor Stadgers daadwerkelijk organiseren. Stel een taalbrigade in, een groep Stadgers die de communicatie van de gemeente controleert en corrigeert op leesbaarheid en begrijpelijkheid. Als je een andere taal spreekt, begrijp je elkaar immers niet. Daarvoor dien ik ook een motie in. Richt een sociaal wijkfonds op, waar buurt- en wijkorganisaties aanspraak op kunnen maken voor activiteiten die de sociale samenhang ten goede komen.

Voorzitter, tot slot nog twee dingen. De SP-fractie is geen groot voorstander van loting om mensen bij hun buurt of wijk te betrekken, maar wij merken dat deze raad ermee wil experimenteren. Daarom dienen wij een motie in, om de methode van loting in wijken alleen toe te staan als die naast andere vormen van bewonersbetrokkenheid gebeurt in diezelfde wijk, zodat van het effect van uitsluiting door loting nooit sprake kan zijn.

Voorzitter, het gebiedsgericht werken is een mooi streven. Niet 100% vernieuwend, maar het is een goed streven. Eerder heeft de SP-fractie aangegeven de budgetten waarover Stadgers daadwerkelijk zeggenschap hebben, wel erg karig te vinden. Daarom daagt de SP alle coalitiepartijen uit om richting het voorjaarsdebat te zoeken naar meer budget waarover Stadgers daadwerkelijk zeggenschap kunnen hebben. Wij denken hierover en zoeken hiernaar graag met u mee.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik neem aan dat de heer Dijk op dit vlak ook heel blij is met de mogelijkheden bijvoorbeeld van right to challenge, die steeds meer worden uitgevoerd binnen deze gemeente.

De heer DIJK (SP): Nou, of ik daar heel blij mee ben, is een beetje afhankelijk van hetgeen er uitkomt. Maar ik zie er helemaal niet tegenop, nee. Dat klopt.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik hoor de heer Dijk een oproep doen richting de coalitiefracties om met voorstellen te komen, richting het voorjaarsdebat. Zou dat ook niet een oproep kunnen zijn voor oppositiepartijen om daarmee te komen?

De heer DIJK (SP): Daarom noem ik het bewust. Hoeveel voorjaarsdebatten hebben we gehad? Twee? Drie? We zijn iedere keer met voorstellen gekomen en dan krijg je nul op het rekest. Dus ik ben heel benieuwd naar uw voorstellen om vooral de budgetten voor wijkwethouders bijvoorbeeld uit te breiden. Ik zie die heel graag tegemoet. Wij denken graag met u mee. Dat doen we al twee jaar. Maar iedere keer als we dat doen, krijgen we een klap tegen onze neus aan als we iets indienen, dus ik zie het graag van u tegemoet.

Motie 2: Taal en toon (SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Integraal gebiedsgericht werken: gebiedsprogramma 2016,

constaterende dat:

- de gemeenteraad van Groningen de bewoners meer wil betrekken bij besluitvorming in en rondom de leef- en woonomgeving;
- gemeenteraadsleden, de ambtelijke organisatie en bestuurders geregeld een andere, ambtelijke taal en toon hanteren dan de bewoners;

overwegende dat:

- informatie en communicatie van de gemeente met bewoners geregeld als te ambtelijk of te moeilijk worden ervaren;
- deze ambtelijke en moeilijke taal een drempel is voor de betrokkenheid van bewoners bij de politiek en bij hun eigen leef- en woonomgeving;

verzoekt het college:

- een 'taalbrigade' op te richten, waarin een groep bewoners de informatie en communicatie van de gemeente met bewoners controleert en corrigeert op leesbaarheid en begrijpelijkheid;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 3: Eerlijk experimenteren (SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende de het raadsvoorstel Integraal gebiedsgericht werken: gebiedsprogramma 2016,

constaterende dat:

- de gemeenteraad van Groningen bereid is om verschillende soorten experimenten te starten om (manieren van) bewonersbetrokkenheid te verkennen en te verbeteren;

overwegende dat:

- verschillende wijken om verschillende vormen van bewonersbetrokkenheid vragen;
- wat voor de ene wijk zal werken, voor de andere wijk niet hoeft te werken;
- de methode van loting zorgt voor een ongewenste drempel, ongewenste uitsluiting van deelname en/of een ongewenste selectiemethode;

verzoekt het college:

- bij het experimenteren met nieuwe vormen van bewonersbetrokkenheid niet enkelzijdig gebruik te maken van de methode van loting maar dit alleen toe te staan naast andere vormen van bewonersbetrokkenheid in dezelfde wijk;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We hebben hier natuurlijk al eerder over gesproken, dit onderwerp gebiedsgericht werken, zowel in de commissie, als vorige week in een speciale raadsbijeenkomst. Ik wil daar paar dingen aan toevoegen. Ik heb een verzoek aan het college om het gebiedsgericht werken verder te brengen – dat is eigenlijk een antwoord op een vraag van de heer Dijk van de SP zojuist – dan in het huidige programma voorligt, met meer wijken agenda's op te stellen en voor te leggen aan de raad ter goedkeuring. Met als inhoudelijk kompas het coalitieakkoord. Dat is dan weer jammer voor de heer Dijk. Kaders stellen, het draagvlak in de wijk beoordelen en controleren, die drieslag dus, zoals feitelijk nu voorligt in het raadsvoorstel is benoemd. Een verzoek dus om dat verder te brengen dan nu.

Ten tweede willen we graag experimenten. Dat hebben we ook vorige week geconstateerd, raadsbreed. Maar we moeten oppassen dat we niet te veel gaan experimenteren. We prefereren ook continuïteit, dat met de wijken en de bewoners de agenda's verder ontwikkeld worden, nader ingevuld worden, vooral in die gebieden waar er knelpunten zijn. Experimenten waarbij sommige bewoners uitgesloten worden, sluiten ons tegen de borst.

Dan over de rol van de raad. Wij zien de raad vooral als het orgaan dat de agenda's en de budgetten vaststelt, op voorstel van college en de wijken, zonder dat de raad zich tevoren en te ver gaand en te detaillistisch bemoeit met waar het college en de wijken mee komen.

Ten vierde een oproep aan het college met betrekking tot de begroting. Het schijnt moeilijk te zijn om binnen de begroting duidelijkheid te krijgen over in welke wijk welke budgetten besteed worden. Wij verzoeken het college om dat in kaart te brengen en in een volgende commissievergadering te agenderen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik deed net een oproep aan coalitiepartijen en dat geldt ook voor de PvdA. U hebt jarenlang ook budgetten zoals het NLA gehad, waar heel veel goed werk mee verricht is. En ook zowel fysieke als sociale wijkvernieuwing. Vindt u ook niet dat het nu een beetje te karig is, als je kijkt naar de budgetten die er zijn voor wijkwethouders? Bent u dat met mij eens en wilt u met mij op zoek gaan naar nieuwe middelen daarvoor, zodat het wat groter wordt en wat meer betekenis krijgt?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dat willen wij zeker doen. Wij denken eigenlijk wel dat die budgetten er ook al zijn, alleen dat ze nog niet benoemd worden in de begroting. We kunnen ons heel goed voorstellen dat er ook bij allerlei andere programma's gewoon wijkbudgetten zijn, waar je best op een andere manier mee om kunt gaan. Dus ik sluit mij aan bij uw idee daarover.

Goed, dan heb ik nog een verzoek aan het college.

De VOORZITTER: De heer Bolle nog even.

De heer BOLLE (CDA): Ja, ik wil het betoog van de heer Van der Meide nog wel even afwachten, maar ik heb een vraag. De PvdA heeft samen met ons de begroting vastgesteld en daarbij ook de beheer- en onderhoudsdoelen vastgesteld. Vindt de PvdA dat die doelen mee zouden moeten met de gebiedsagenda?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Ja, dat lijkt mij logisch, maar ik wacht graag even het antwoord af op uw amendement van het college. Maar ik ga ervan uit dat de doelen die gesteld zijn, ook op deze manier gehaald kunnen worden. Maar u gaat wat mij betreft een beetje te veel de techniek in.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, volgens mij ga ik niet de techniek in, in die zin dat het college zelf zegt, in het voorstel: “We gaan ruim twee derde van de onderhoudsdoelen halen.” Nou, wij hebben die begroting net vastgesteld. We zijn een eindje op weg in 2016. Dus ik vraag eigenlijk aan de PvdA: vindt de PvdA het nu op voorhand al acceptabel dat wij niet 100% van die doelen gaan halen?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Ja, nou, ik wacht graag het antwoord van het college daarop af. Ik kan me heel goed voorstellen dat het qua beheer, dat is ons idee in ieder geval, wel gaat meevallen. Maar ik wacht gewoon het antwoord van het college af.

De VOORZITTER: Laatste puntje even.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, ik snap dat de PvdA graag antwoord van het college wil hebben, maar ik wil van de Partij van de Arbeid weten of u het acceptabel vindt, als wij als gemeenteraad de doelen vaststellen in november, en we zijn twee maanden verder, dat het college zegt: “Met dit geld gaan we niet alles halen.” Of u dat acceptabel vindt. Dan gaat het er niet om hoe dat dan gebeurt, want die werkwijze kan natuurlijk totaal anders zijn, maar of u dat acceptabel vindt dat wij die doelen niet gaan halen, na twee maanden al.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nou ja, goed, dat geldt natuurlijk voor veel meer dingen in de begroting. Soms halen we die doelen wel en soms halen we die doelen niet. Dat weet je van tevoren niet. Ik ga ervan uit dat het college zoveel mogelijk zijn doelen haalt. Ik heb nog een punt, afsluitend. We hebben nu elf WIJ-teams in de stad. We willen graag integraal gebiedsgericht werken en ik zou graag willen dat het college in de komende tijd met een antwoord komt op hoe de stad verdeeld wordt in wijken en of die integrale samenwerking tussen gebiedsteams en WIJ-teams ook tot stand kan komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Vorige week haalde ik Nelson Mandela aan: “Loslaten betekent niet dat ik hem smeer. Het is het besef dat ik de ander ruimte geef.” En zo kijkt de Stadspartij tegen het gebiedsgericht werken aan. De gemeente laat meer dingen los en we geven de stad en Stadgers meer ruimte en zeggenschap over hun eigen straat, buurt en wijk. Gebiedsgericht werken moet wat de Stadspartij betreft het samenwerken in de wijk tussen bewoners en ondernemers vergroten. We moeten niet bang zijn dat misschien niet alles meteen lukt en dat niet alles vanzelf gaat. Werkenderwijs komen we er achter wat wel lukte en wat juist niet. De gebiedsagenda kan in die zin als leidraad fungeren om de rol van de raad bij het gebiedsgericht werken verder te ontwikkelen. De gebiedsagenda zal een stevige basis gaan vormen voor de opgaven van de verschillende wijken. Inspraak van zoveel mogelijk betrokkenen uit de wijk, is op dit punt dan ook van groot belang. De wijk moet zich tenslotte in de gebiedsagenda's herkennen. En de brief van het college van vorige week, over de totstandkoming van het gebiedsprogramma, naar aanleiding van onze vraag in de commissie, laat zien met wie er gesproken is. Helaas laat de brief echter onvoldoende zien wat er uit de gesprekken is gekomen en wat door de wijken en bewoners is ingebracht en wat er met die inbreng is gedaan. Daarom kunnen wij dus geen gevoel krijgen bij hoe men in de wijken erover denkt. Daarom willen wij graag de toezegging van het college dat dit inzicht er wel komt, wanneer de gebiedsopgaven en de gebiedsagenda er liggen.

Willen we die invloed van de Stadgers op hun straat, buurt en wijk laten slagen, dan zullen we flexibeler om moeten gaan met de budgetten. Wat de Stadspartij betreft, regelen we dat met name binnen de wijkbudgetten, zodat we flexibel in kunnen spelen op initiatieven vanuit de wijken. Maatwerk-wijkplannen en verschil van inzicht tussen de wijken hoeven niet erg te zijn. Elke wijk is immers verschillend. De basis moet echter in elke wijk wel op orde zijn. Bijvoorbeeld wijk A heeft recht

op hetzelfde minimale onderhoud als wijk b, en in wijk x kunnen veiligheidsproblemen groter zijn dan in wijk z. Verschil van inzet, en dan met name in dat laatste geval, moet dan ook nodig zijn om maatwerk te kunnen leveren. Alleen wanneer de inzet ten koste dreigt te gaan van de basis op orde in een andere wijk, zullen de belangen van de verschillende belanghebbenden moeten worden afgewogen. Dat zou wat ons betreft een taak van de raad moeten blijven, om te voorkomen dat wijken tegen elkaar worden uitgespeeld. Dat sluit eigenlijk wel aan bij wat de heer Bolle van het CDA heeft gezegd. Ook wat de Stadspartij betreft blijft de door de raad vastgestelde basis op orde, bijvoorbeeld waar het gaat om beheer en onderhoud. Wij zijn dan ook benieuwd of het college kan toezeggen dat de overheveling van het budget beheer en onderhoud niet ten koste gaat van de gestelde doelen. Aan de hand van het antwoord van het college besluiten wij dan of wij het amendement van het CDA wel of niet steunen.

Er wordt een aantal voorbeelden genoemd om de democratische legitimering vorm te geven. Loting kan een mogelijkheid zijn, maar daar zien wij wel haken en ogen aan. Is bijvoorbeeld het democratische gehalte voldoende gewaarborgd, wanneer het gaat om zaken die zich alleen in een enkele straat afspelen? Kan het college daarom toezeggen dat de proef met loting niet zal worden ingezet wanneer het gaat om plannen vanuit de straat of buurt? En een experiment met loting mag wat ons betreft alleen plaatsvinden waar het gaat om zaken die de hele wijk aangaan. Wijkbudgetten en met name gebiedscommissies zien wij zeer zeker zitten. In het geval van gebiedscommissies is het wel van groot belang dat de commissieleden democratisch door hun wijk zijn gekozen. Ik begrijp dat het college nog niet helemaal voor ogen heeft hoe het dat gaat inrichten, maar dat geven wij u graag mee. Wijkstemdagen kunnen wat ons betreft een mooi sluitstuk kunnen zijn om al die ideeën en voorstellen uit de wijken vorm te geven.

De VOORZITTER: De heer Dijk

De heer DIJK (SP): Kan de heer Sijbolts mij uitleggen waarom de methode van loting alleen maar zou mogen gelden als het de hele wijk betreft?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Als het de hele wijk betreft, en er vindt een loting plaats, acht ik de kans groter dat de wijk breder vertegenwoordigd is dan wanneer het gaat om een enkele straat.

De heer DIJK (SP): Maar, voorzitter, juist als het om de hele wijk gaat, en je gaat loting toepassen, sluit het een heleboel mensen uit, om zich daarbij te betrekken en rondom de besluitvorming of advies ook een mening te vormen. Dat is loting juist een enorme vorm van uitsluiting.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, ik weet niet of advies niet gegeven kan worden als je loting toepast. De discussie voer je met de hele wijk. Uiteindelijk is het een geselecteerde groep die deel uitmaakt van die loting en die uiteindelijk een besluit neemt. Maar ik zie zeker de risico's wel, dus ik ben ook benieuwd naar het antwoord van het college en misschien steunen wij uw motie daarop uiteindelijk wel.

Wat de Stadspartij betreft zijn de voorgestelde varianten om te komen tot de democratische legitimering niet heilig en komen we er werkenderwijs achter wat wel en niet werkt. Daarbij is het ook niet erg dat alles niet meteen goed zou gaan. Wat ons betreft moeten we vooraf niet te veel structuren opleggen en bedenken.

Wij streven ernaar om zoveel mogelijk inwoners op termijn via internet hun mening te laten geven en te kunnen laten stemmen. Misschien is dat een idee dat het college nog meeneemt. De gemeente Enschede werkt met de website jijmaaktdebuurt.nl. Hier worden wijkbeheerplannen, programma's, budgetten overzichtelijk samengebracht per wijk en worden initiatieven van bewoners samengebracht. Ook stelt deze website bewoners in staat om zich aan te melden, om bijvoorbeeld dingen aan te dragen waar het gaat om onderhoud en groen in hun wijk. Graag zouden wij zien dat het college deze website bekijkt en gaat kijken of dit deel uit kan maken van het instrumentarium dat de gemeente Groningen ook gaat gebruiken. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Met dit programma wordt weer een belangrijke volgende stap gezet in het gebiedsgericht werken. Het doel is het vergroten van invloed van bewoners op hun eigen leven en leefomgeving en ook om als gemeente integraal te gaan werken in de buurten en

wijken in deze stad. Het vindt zijn oorsprong natuurlijk al in een heel lange traditie in deze stad, om nieuwe manieren te vinden om gebiedsgericht te gaan werken en bewoners te gaan betrekken. We hebben daar toch in het coalitieakkoord een heel mooie nieuwe passage aan toegevoegd en een heel mooie analyse op losgelaten en een beeld geschetst van waar we naartoe zouden willen. Met dit programma geven we daar ook daadwerkelijk vorm aan en dat is mooi. Maar we zijn er natuurlijk nog niet. We moeten nog afexperimenteren en het is heel interessant om te zien dat we nu op vijf nieuwe manieren gaan kijken hoe we die zeggenschap en betrokkenheid vorm kunnen gaan geven. De komende tijd zal dit worden uitgewerkt en zullen we ook nog kijken naar de rol van de raad, die we daarin hebben. We hebben daar vorige week ook al uitgebreid over gesproken met elkaar als gemeenteraad, en ook afgesproken dat we dit gesprek zullen voortzetten in de commissie Werkwijze raad, waarbij we ook nog moeten kijken naar de rol van de raad, natuurlijk.

Nu is er een moment, wat onze fractie betreft, om juist ruimte te laten voor dat experiment. Laten we nu niet de boel gaan inkaderen. Ik zou nog twee aanvullende redenen willen geven waarom het voor onze fractie een heel goede zet zou zijn, en we bewoners ook die ruimte zouden moeten geven. We geven op dit moment nog geen bevoegdheden over aan buurten en wijken. Het is nog steeds de raad die dit programma vaststelt en het is nog steeds het college dat over de besteding gaat. Ook al geven we nu wat ruimte aan het college om zelf die besteding te organiseren. Nogmaals, we geven nog geen bevoegdheden uit handen. Het tweede is – en dat is ook wel heel interessant, daar wordt ook over gesproken in het raadsvoorstel als het gaat om het gebiedsprogramma – dat het ook een heel mooie manier is om als raadsleden even buiten de vergaderingen op het stadhuis in die wijken actief te zijn en mee te doen in de experimenten. En ook daar kun je je invloed en je politieke doelen organiseren. Dus laten we die komende periode oppakken als raad, om daarmee aan de slag te gaan. Niet alleen te kijken naar onze collectieve rol als gemeenteraad van Groningen, maar ook onze individuele rol als raadsleden van deze raad. Laten we het college op pad sturen met dit programma, maar laten we bovenal bewoners de ruimte geven om hun eigen leven en leefomgeving zoveel mogelijk in te richten. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel. Voorzitter, het is ook de raad die de begroting vaststelt. Nu stelt het college voor om niet 100% van de begrotingsdoelen op beheer en onderhoud te halen. Wat vindt D66 daarvan?

De heer LUHOFF (D66): Ik vind het heel goed dat als je als gemeenteraad collectief voor de hele stad een aantal doelen op het gebied van beheer en onderhoud stelt, en als er dan een wijk of buurt of gebied zegt: “We zien dat iets anders. We zouden graag een investering op een andere manier zien. We zouden wel als groep bewoners onderdelen van het beheer en onderhoud willen overnemen”, wat dan automatisch leidt tot een bezuiniging op beheer en onderhoud. Laat bewoners daarvoor de vrijheid krijgen.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Eerst de heer Dijk even. Daarna de heer Banach.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik vroeg mij af of D66 zijn fractie ook door loting tot stand laat komen.

De heer LUHOFF (D66): Nee, dat doen wij niet, voorzitter.

De heer DIJK (SP): Waarom niet?

De heer LUHOFF (D66): Dat is trouwens een goede vraag. Ik vind het wel interessant. Ik zal het meegeven aan de stemadviescommissie voor de volgende gemeenteraadscampagne. Maar serieus: wij doen het op een andere manier, waarbij alle leden stemmen over de lijstvolgorde.

De heer DIJK (SP): Alle leden doen dat?

De heer LUHOFF (D66): Nee, niet alle leden. Maar wel veel.

De heer DIJK (SP): Maar u nodigt ze allemaal uit om langs te komen op een ledenvergadering?

De heer LUHOFF (D66): Nee, het gaat via poststemming.

De heer DIJK (SP): Maar u nodigt ze wel allemaal uit?

De VOORZITTER: Voordat wij nou het hele kiessysteem van D66 gaan doornemen met elkaar ...

De heer DIJK (SP): Laat ik dan een minder flauwe vraag stellen, voorzitter. De SP-fractie doet al twee jaar voorstellen voor grotere budgetten. U hebt het over zeggenschap van wijken en buurtbewoners, maar wij doen al twee jaar voorstellen om meer middelen voor wijk- en buurtorganisaties of wijk- en buurtbewoners beschikbaar te stellen en ik hoor eigenlijk nooit iets terug op die vraag of u vindt dat er nu budget te weinig is; 200.000 euro per wethouder.

De heer LUHOFF (D66): Ja, de omschrijving van 200.000 euro per wethouder, het moet altijd gaan om de gebieden. Ik vind wel dat er een heel mooie poging is gedaan door het college met dit programma om meer budgetten beschikbaar te stellen voor gebieden en wijken. U doet daar zelf trouwens een greep in, door te zeggen dat het gedeelte beheer en onderhoud maar niet moet. U hebt daar zelf een amendement voor ingediend. Ik vind dat het heel goed is om te kijken naar je begroting en laten we daar waar je programmadoelen op gebiedsniveau kunnen worden georganiseerd, ook kijken in hoeverre we daarbij bevoegdheden kunnen overdragen.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit punt als afgerond. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb wel een vraag aan D66 wat betreft het eerste punt dat ze aanhalen. "We gaan op dit moment nog niet de zeggenschap overhevelen, dus laten we maar gaan experimenteren." Ik heb hier een motie voor me liggen die we bij de gemeentebegroting 2015 hebben ingediend, ten tijden dat we net bezig waren om het gebiedsgericht werken vorm te geven. Daarin heeft de heer Luhoff ook ondertekend dat hij ervoor was om gebalanceerd in gesprek te gaan, in zoverre dat we dus een representatief gegeven krijgen. Dat is juist op dit moment bij die experimenten nog niet het geval. Waarom dan toch dat loslaten en het zo gaan doen?

De heer LUHOFF (D66): Sorry, ik begrijp de vraag even niet.

De heer BANACH (Student en Stad): Nou, we gaan nu experimenteren op plekken waar we nog geen representativiteit hebben. Dat hoor ik u ook niet zeggen in uw verhaal, dat die terug moet komen. Dat hebt u aan het begin wel aangegeven belangrijk te vinden, maar dit komt nu helemaal niet terug. Daar verbaas ik me dan toch enigszins over.

De heer LUHOFF (D66): Wat juist heel interessant is aan deze experimenten, is dat het kijkt naar andere manieren van die representativiteit. Ik ben ook heel erg nieuwsgierig hoe zich dit de komende tijd gaat ontwikkelen. We zijn daar zelf bij berokken en we worden ook uitgenodigd om aan deze experimenten deel te nemen, voor een deel. We kunnen er zelf natuurlijk ook naartoe, dus ik ben heel benieuwd hoe zich dit allemaal gaat uitkristalliseren. Ik denk dat het juist heel goed is dat we daar eens op verschillende manieren naar kijken. De manier waarop dit in een veranderlab in het A-kwartier wordt georganiseerd, of bij Golvend in Lewenborg of in een coöperatieve wijkraad. Dat is juist interessant om naar te gaan kijken.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit als afgerond. Ik ga naar de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag voor de heer Luhoff, het zou fijn zijn als hij die dan ook nog even beantwoordde.

De VOORZITTER: Blijft nog maar even staan, mijnheer Luhoff. Dit kan nog wel even duren.

De heer BOLLE (CDA): Tijdens de commissie F en V, waarin we de voorjaarsbrief behandelden in 2015, zei D66, toen er gezocht moest worden naar bezuinigingen: "Het is moeilijk denkbaar voor onze partij om

nog verder te bezuinigen op onderhoud.” Nu gaat er 140.000 euro minder gelabeld naar onderhoud. Er kan anders gewerkt worden, dat snap ik, en dan kan er geld overblijven. Maar nu zegt het college op voorhand: “We gaan twee derde van de doelen halen”, terwijl de begroting door de raad 100% vastgesteld is. Zegt D66 nu: “We laten de begroting voor wat ze is, we gaan mee met het college en twee derde van de doelen is ook prima”?

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, beheer en onderhoud is voor mijn fractie bij uitstek iets wat je heel mooi kunt organiseren in de wijk en in de buurt. En als dit betekent dat doelen die wij hier voor de hele stad hebben gesteld, in een bepaalde wijk of in een bepaald gebied even op een andere manier worden georganiseerd, heeft mijn fractie, als de bewoners dat willen, daar geen problemen mee.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, het gaat mij niet om de manier van werken. Het gaat er mij om, dat wij in november zeggen: “Dit zijn de doelen en die moeten gehaald worden” en nu in maart zeggen: “Nou ja, het kan wel iets minder.”

De heer LUHOFF (D66): Nee, dat zeggen wij niet. Wij geven bewoners de vrijheid om daarin een andere keuze te maken en daar zijn wij voor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Zoals vorige week al aangegeven, gaat er ook al een heleboel goed, als het gaat om de participatie van bewoners. Er zijn ook, mede naar aanleiding van de bijeenkomst die we vorige week hebben gehad, nog wel enkele aandachtspunten, wat de VVD betreft. We moeten vooral voorkomen dat er een experiment in een experiment plaats zal vinden, omdat daarmee de meetbaarheid niet meer aan de orde is. Bijvoorbeeld een experiment met loting en een experiment in een wijk, gaan niet samen. Houd de balans. Enerzijds een duidelijke structuur, waardoor bewoners duidelijkheid hebben over wat er van hen verwacht wordt en anderzijds de flexibiliteit, zodat initiatieven niet onnodig onmogelijk gemaakt worden, zoals de taalbrigade of notadokter, zoals de Tweede Kamer zou zeggen. Dus dat gewoon een initiatief mogelijk is. Blijf de raad betrekken bij initiatieven. Neem de raad mee in wat er speelt in de wijk, zodat wij niet achteraf verrast worden en het gevoel ontstaat dat we moeten tekenen bij het kruisje. Uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid om te weten wat er speelt en leeft in de wijken bij de volksvertegenwoordigers zelf, dus bij ons, en moet iedere partij daar haar eigen weg in vinden. Van bovenaf een structuur opleggen heeft wat de VVD betreft dan ook geen zin. Dit is ook nog een onderdeel van de cultuurverandering die een aantal jaren geleden is ingezet, dus het is van belang dat ambtenaren ook weten wat er leeft in een wijk, waarvoor zij voor het plannen voorbereiden met bewoners in gesprek zijn geweest en ook naar hun suggesties luisteren. Een goed voorbeeld daarvan is de bijeenkomst over de kruising van de Wilhelminakade, waar we net kredieten voor verstrekt hebben, wat heel positief is. Twee jaar geleden heeft de VVD daar een bijeenkomst georganiseerd waar ook ambtenaren bij betrokken waren. Dat werkte heel goed, waardoor de bewoners konden uitleggen wat hun ervaringen waren en ambtenaren ook meteen konden aangeven waarom dingen gaan zoals ze gaan. Het gaf voor beide kanten veel duidelijkheid. Dus dat is een manier waarop het zou moeten gaan. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, de heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Rousseau, een Frans filosoof, zei: “Als je het hele volk om zijn mening vraagt, dat iedereen kan zeggen wat hij of zij vindt, dan krijg je ré-totaal.” Een enorme wirwar aan ideeën, meningen en gedachten van de hele populatie, die enorm van elkaar kunnen verschillen in zowel doel als aanpak. Hier is een maatschappij niet bij gebaat, omdat de belangen tegenstrijdig zijn, het geen duidelijke richting geeft en het de besluitvorming ook inefficiënt maakt. Om toch te kunnen besturen, is er door de geschiedenis heen een andere vorm ontstaan, niet de ré-totaal, maar de Republiek. Het volk kiest vertegenwoordigers, die besturen en ophalen bij bewoners wat er speelt en vervolgens met elkaar in goed overleg en democratisch besluiten wat het beste is voor de maatschappij, met het algemeen belang in het achterhoofd.

Voorzitter, het gebiedsgericht werken is niet zomaar een raadsvoorstel, maar een visie waarin we praten over de mogelijke veranderende taak van de overheid ten opzichte van de burgers. Het raakt aan hoe je de

aard van de samenleving, de burger en de politiek ziet. Hier ligt een politiek filosofische vraag aan ten grondslag. Voorheen deed de burger mee in de plannen van de overheid en nu gaan we dat anders aanpakken: de overheid moet mee gaan doen in de plannen van de burger, waar de burger eigenaarschap en zeggenschap over moet krijgen.

Wat ons betreft zijn er drie zaken die cruciaal zijn met betrekking tot dit raadsvoorstel gebiedsgericht werken. Allereerst: wie zijn nou die mensen die zeggenschap krijgen? Zijn ze representatief? En tot slot: welk probleem lossen we nou op met dit gebiedsgericht werken?

We spreken over zeggenschap geven aan burgers, maar welke burgers zijn dat? Het gaat hier om burgers die actief participeren, die blijkbaar tijd en motivatie hebben. Maar hebben zij meer recht om te beslissen over budgetten dan andere burgers, die het druk hebben met andere zaken? Nee. Weten zij beter wat er speelt? Ook dat hoeft niet zo te zijn. Toch is het gebiedsgericht werken erop gericht om te zorgen dat juist deze mensen meer zeggenschap krijgen. En er is nog een belangrijk punt. Dat van wensen ten opzichte van belangen. Hebben burgers een goede en volledige weergave van alle belangen die er meespelen? Voor het grootste gedeelte kennen zij de wensen, maar dat hoeft niet te betekenen dat ze ook het grotere belang kennen. Op het moment dat je het loslaat en overlaat aan de wijk, zijn er bepaalde mensen die de aandacht opeisen. Het hoeft niet zo te zijn dat zij vertegenwoordigen wat de inwoners van de wijk zouden willen en ook niet wat in het belang is van de stad. Laat duidelijk zijn: het is fantastisch dat er participerende bewoners zijn die actie ondernemen en met initiatieven komen. Hier moeten we als raad ook ontvankelijk voor zijn. Maar deze initiatieven moeten in eerste instantie een raadgevend karakter hebben. Willen we echter verdergaan en deze burgers zeggenschap meegeven, dan is het wel belangrijk dat we zorgen dat dergelijke voorstellen representatief zijn, dan wel legitiem. In het raadsvoorstel staat, in de allereerste zin: "Het voorliggende programma is samengesteld op basis van onze contacten met bewoners en partners in de stad" en dat impliceert precies waar de uitdaging zit. De mensen die al actief zijn, die al participeren, die zijn gehoord. Maar wat wil de rest van de bewoners? Hoe staan zij erin? De actief participerende burgers vormen niet per se een representatief beeld van de wijken. We weten niet wat die niet-participerende burgers wensen. Deze burgers hebben ons gekozen als volksvertegenwoordigers. En als we nou gaan experimenteren met het neerleggen van beslissingsbevoegdheid bij burgers die niet zijn verkozen door hun medeburgers, draagt dat niet bij aan een meer democratische beleving in de stad. Hier moeten wij als raad te allen tijden voor waken.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik hoor de heer Banach een uitgebreid betoog houden waarom het uiteindelijk toch allemaal anders georganiseerd moet worden. Eigenlijk krijg ik een beeld van een zeer centralistische topzware organisatie, waarin alles via dit stadhuis moet. Maar is het niet juist de kern om los daarvan, door zeggenschap en inspraak, medezeggenschap te geven aan bewoners van wijken, van buurten en van straten en dat je daarmee een dimensie toevoegt? Want anders, in het centralistische topzware model van de heer Banach, betekent het uiteindelijk dat het maar binnen de gemeentelijke organisatie besloten moet worden wat er gebeurt binnen een straat, buurt of wijk.

De heer BANACH (Student en Stad): Allereerst zou ik het niet zo willen noemen dat wij hier topcentralistisch zijn. Volgens mij moeten we heel ontvankelijk zijn. Het gaat er juist om dat wij er een stapje bovenop doen, dat we zeggenschap gaan brengen naar de buurten en dat is iets waar wij wel onze vraagtekens bij hebben. Moeten we dat wel willen doen? Het is altijd goed om ontvankelijk te zijn en volgens mij moeten we dat ook gewoon blijven en ook zeker invloed blijven geven, maar er is een verschil tussen invloed geven en zeggenschap geven. En daarin verschillen wij van mening.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer Banach heeft het hier over een lotingsexperiment, alsof dit de enige manier is waarop in de oude wijken besluitvorming tot stand zou komen. Ten eerste gaat het niet om besluitvorming en ten tweede gaat het hier om een coöperatieve wijkraad, waarin zowel de loting als representatieve, zoals u dat dan noemt, vertegenwoordiging een rol krijgen. Vergeet u dat niet?

De heer BANACH (Student en Stad): Ik heb het woord loting nog helemaal niet genoemd, dus ik ben een beetje verbaasd.

De heer LUHOFF (D66): Nou, u hebt een heel pleidooi, waarin u de representatieve democratie zoals wij die kennen nu op raadsniveau en op landelijk niveau verdedigt en voor nieuwe experimenten direct de deur dichtgooit.

De heer BANACH (Student en Stad): Ik zou zeker niet voor experimenten de deur dicht willen gooien. Wat ik echter mis in dit raadsvoorstel, en dat is ook waar ik zo meteen nog op terugkom, is hoe we nou zorgen dat het ook representatief dan wel legitiem is. Daar zie ik gewoon helemaal niets van terugkomen. We hebben nota bene zelf een motie ingediend met uw handtekening daarop, waarin staat dat dit voor ons een belangrijke eis is bij het gebiedsgericht werken. Ik hoor u er niet over en ik vind dat wel een belangrijk uitgangspunt. Dat heeft er onder andere mee te maken dat op het moment dat we zeggenschap naar de wijken gaan brengen, het niet per se hoeft te binden, maar op het moment dat je zeggenschap naar de wijken brengt, kan het ook voor verdeeldheid zorgen, omdat er onenigheid kan ontstaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Legitiem, volksvertegenwoordiger, dat zijn de woorden die u net zei in uw betoog. Maar dan heb ik een vraag aan u. Wat vindt u er dan van dat bij de lokale democratische verkiezingen slechts 50% nog op komt dagen bij die verkiezingen? Vindt u dan niet dat wij ook een legitimiteitscrisis hebben op dit moment?

De heer BANACH (Student en Stad): Nee, ik vind niet dat wij per se een legitimiteitscrisis hebben. Ik ga even verder met mijn betoog. Om ervoor te zorgen dat het participatieproces representatief is, hebben wij, samen met D66, de motie ‘Gebalanceerd in gesprek’ ingediend. Ik haalde haar zojuist al even aan. We zijn nu twee jaar verder en er ligt een raadsbesluit voor, waarin we op geen enkele wijze terug kunnen vinden hoe we die lijn van die motie doortrekken. Onlangs is nog bij het participatieproces van het A-kwartier, welke kwestie ook was opgenomen in het gesprek, de inspraak niet goed geweest. De grootste groep van de bewoners is het minst betrokken geweest en resultaat is natuurlijk wel belangrijker dan inzet bij inspraak. Tot slot rest dan de vraag: welk probleem lossen we op? We begrijpen dat het college op zoek wil gaan naar manieren om het vertrouwen in de lokale politiek te vergroten. Een extra bestuurslaag met zeggenschap is voor ons niet het antwoord. Het college stelt dat zeggenschap naar de wijken zou gaan verbinden, maar, voorzitter, daar tegenover staat ook dat ontevredenheid ook verdeelt. Met andere woorden: een orgaan dat niet representatief is en niet legitiem, kan ook een verkeerde ontwikkeling in een wijk teweegbrengen. Dat neemt niet weg dat de drempel voor burgers om te participeren in het politieke debat blijkbaar in sommige gevallen te hoog is. We moeten ervoor zorgen dat mensen zich gehoord en vertegenwoordigd voelen. Onze motie ‘Gebalanceerd in gesprek’ was daar een aanzet toe. Tegen ons college zou ik dan ook willen zeggen: zet u in om deze motie te blijven uitvoeren. Dan kunnen we als raad een procesmatige rol pakken. Op dit moment concluderen we echter dat we met het gebiedsgericht werken het besluitvormingsproces complexer maken en het belangrijkste: dat het niet bijdraagt aan de democratische ervaring. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, Student en Stad verwijst naar de motie ‘Gebalanceerd in gesprek’, waarin we ook hebben geconstateerd dat het te vaak gebeurt dat wanneer er gesproken wordt met wijkvertegenwoordigers, met de wijkbewoners, de balans daarin zoek is als het gaat om leeftijdsgroepen, achtergronden, enzovoort. Tegelijkertijd houdt u een pleidooi om alles zoals we het hebben georganiseerd in de stad, bij het oude te laten. Waarom stelt u zich nou niet open voor de experimenten die nu voorgesteld worden of komt u niet zelf met een aantal ideeën of suggesties om die balans beter te gaan organiseren? Want ik vind dat alles bij het oude houden, zoals we het al hadden, blijkbaar niet goed werkt.

De heer BANACH (Student en Stad): Wat ik aangeef, is dat ik niet per se niet opensta voor nieuwe ontwikkelingen. Sterker nog, dat is hartstikke mooi, dat we daarover kunnen praten. Wat volgens ons wel belangrijk is, daarvoor hebben we die motie ooit ook ingediend, is dat het een representatief dan wel legitiem gegeven is. Dat missen we op dit moment gewoon in het stuk. Daar moet op zoek naar worden

gegaan. Wij zien het niet als de oplossing van het probleem, wat ik net al even aankaartte, om er nog een extra bestuurslaag met zeggenschap aan toe te voegen. Waar wij wel voor openstaan is om de invloed te blijven geven, zodat participerende burgers mee kunnen beslissen. Maar om die zeggenschap helemaal over te hevelen, is voor ons gewoon een stap te ver.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Zoals ook andere fractie hebben gememoreerd, spreken we nu voor de derde keer in twee weken over dit onderwerp. Dus mijn fractie was eigenlijk wel van mening dat het meeste wel gezegd is. Wij zijn vooral blij met de voorstellen van het college rond gebiedsgericht werken. Het is belangrijk dat we nieuwe vormen gaan vinden, waarop inwoners van de stad betrokken worden bij besluitvorming rond hun straat, buurt en wijk. Wat dat betreft is het misschien ook wel een discussie tussen 'laten we alles bij het oude', zoals een aantal fracties hier lijkt te suggereren en 'we moeten iets veranderen om de legitimiteit en ook de betrokkenheid van besluitvorming te vergroten'. We hebben vorige week al een debat hierover gehad en daar hebben we het gehad over de legitimiteit en de representativiteit. Dat ga ik hier nu niet herhalen.

Ik heb ook al in de commissie, twee weken geleden, gezegd dat er een spanning is tussen wat stads is en wat voor de buurten en wijken is. Het mooie is: dat gaan we nu dus ook ervaren. We gaan erachter komen, de komende tijd met deze experimenten, wat werkt en wat niet werkt. We gaan betrokkenheid krijgen op een andere manier, van inwoners van de stad.

Wat ik nog een interessant punt vond, dat ook geloof ik de heer Van der Meide in de commissie en ook nu herhaalde, is dat het wat mijn fractie betreft belangrijk is om vooral te zoeken waar we de gebiedsteams zoveel mogelijk kunnen samenwerken met de sociale teams. Dus die samenhang tussen ruimtelijk en sociaal, dat vindt mijn fractie ook een interessant punt. Daar komt het uiteindelijk echt samen.

Ik zal daarom ook maar van de gelegenheid gebruikmaken om te reageren op het amendement en de twee moties. Wat mij betreft wekken ze het toch wel heel erg de sfeer van: "We moeten het maar van tevoren dichtgeregeld hebben, want we zijn bang voor de experimenten en wat eruit gaat komen." Overigens geldt dat niet voor de motie Taalbrigade. De heer Dijk lanceerde dat idee vorige week eigenlijk, in de discussie over het gebiedsgericht werken in de raad. Alleen is het nadeel van deze motie dat daarin juist weer helemaal is dichtgeregeld hoe het dan zou moeten. Kort gezegd: mijn fractie is er een groot voorstander van dat we zoeken naar manieren hoe inwoners van de stad betrokken kunnen worden bij het begrijpelijk houden van de communicatie, misschien ook een heel actieve rol zouden moeten krijgen in de hele communicatie rondom gebiedsgericht werken. Mijn vraag aan het college is dan ook: ziet het college daar mogelijkheden toe? De geest van de motie vind ik mooi, maar dat het 'taalbrigade' moet heten en dat het precies vastgeregeld moet zitten, dat wat minder.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wat mij betreft noemt u het precies zoals u het zelf wilt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou ja, ik vraag dus even aan het college of dit ziet hoe wel gezorgd kan worden voor begrijpelijke taal en dat ook bewoners in de communicatie betrokken worden.

Kort reagerend op het amendement van het CDA, ChristenUnie en SP: dit is wat mijn fractie betreft precies een voorbeeld van te veel van tevoren dichtregelen. Het is heus niet zo, in de ogen van mijn fractie, dat beheer en onderhoud nu volledig wegbezuinigd worden of volledig onmogelijk worden gemaakt, maar het is juist heel mooi als de gemeentelijke organisatie, maar vooral ook de bewoners van buurten en wijken, de ruimte krijgen om daar een eigen invulling aan te geven. Ik ben verder ook wel benieuwd naar de antwoorden van het college.

De VOORZITTER: De heer Dijk nog even.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, even een vraag die ik ook aan de heer Luhoff stelde, maar waar ik een beetje een vaag antwoord op kreeg. Ik hoop dat het bij GroenLinks een wat concreter antwoord wordt. Als het gaat om budgetten van wijkwethouders, en dan het liefst om de sociale samenhang in wijken te organiseren, hoe kijkt GroenLinks daartegenaan om daar ook echt serieus naar op zoek te gaan? Wij doen al twee jaar voorstellen en ik vind het eigenlijk wel jammer, zeker van een partij als GroenLinks, die toch zulke dingen hoog in het vaandel heeft staan, dat daar ook niet heel erg veel reactie op komt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Wat de voorstellen van de SP kenmerken, en dat heb ik net ook al gezegd, is dat juist van tevoren al precies geregeld is hoe het zou moeten. Mijn fractie is blij met de voorstellen van het college rond gebiedsgericht werken, omdat daar juist ruimte is voor het experiment. We gaan zoeken naar nieuwe manieren om meer betrokkenheid te hebben, want dat er iets moet gebeuren en dat er op veel vlakken nog veel te winnen is, staat voor mijn fractie buiten kijf.

De heer DIJK (SP): Ik wil daar nog even op reageren hoor, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, een laatste afrondende opmerking.

De heer DIJK (SP): Het is een te makkelijk antwoord, namelijk. Het gaat hier over bijna 6 miljoen euro en 5 miljoen euro ligt daarvan gewoon vast. 200.000 euro gaat naar een wijkwethouder en ik zou graag van GroenLinks willen horen en zien dat zij zich gaat inzetten om meer geld vrij te maken voor bewoners, waarbij ze zelf kunnen beslissen waar dat aan besteed wordt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan herhalen we eigenlijk waar de interruptie net ook over ging.

De VOORZITTER: Dat gaan we niet doen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is bij uitstek de gelegenheid om op andere manieren bewoners te betrekken bij wat er in de wijken gebeurt. Right to challenge is juist iets wat ook vanuit mijn fractie op heel veel vlakken is geïnitieerd. Dus ik ben wat minder negatief dan de heer Dijk.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Mijn partij is het eigenlijk helemaal eens met wat GroenLinks zegt, dat we meer bij die bewoners zouden moeten neerleggen en dat daar misschien wel voordelen uit zouden komen. Ik herken me ook helemaal niet in het frame dat u elke keer probeert te zetten dat wij helemaal niets nieuws zouden willen. Maar als u vorige week zegt: "Alle programmadoelen moeten mee naar de gebiedsagenda" en precies een week later zegt: "Nou, we moeten niet te veel inregelen", hoe denkt u dat dit overkomt?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): U zegt net 'een frame'; dit is in de ogen van mijn fractie een frame. Wat hier gebeurt, en niet meer en niet minder, is dat het college zegt: "Geef ons ruimte om in overleg met de wijk of een buurt te komen tot een invulling." Natuurlijk kan mijn fractie zich niet heel erg goed voorstellen dat dit betekent dat ze in de buurt de spade in de grond doen en een nieuw riool aanleggen. Dus dat zal gewoon op de reguliere manier gebeuren. Maar juist aan de andere kant, als bewoners van een straat zeggen: "We willen graag op een andere manier het groen beheren" of: "We willen de buurt op een andere manier schoonhouden", dan doen we dat. Die ruimte geven we hier.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, daar zijn we het over eens. Waar het om gaat is dat we in november de begroting hebben vastgesteld en die doelen hebben vastgesteld. Nu zegt het college, dat staat er gewoon klip en klaar: "We verwachten dat we van dit gedachteprogramma ruim tweederde kunnen realiseren." Vindt GroenLinks dat een goed idee of zegt GroenLinks: "Laten we gewoon voor 100% gaan"? Want dat hebben we namelijk afgesproken.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De heer Bolle gaat wel lang door zo. Mijn fractie heeft om te beginnen gezegd dat we benieuwd zijn naar de reactie van het college, maar daarnaast is het zo dat het gaat om het bereiken van de doelen. En het gaat erom dat het in overleg gebeurt met de mensen in de buurten en de straten. En wij zijn heel benieuwd hoe dat straks wordt, na die experimenten.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik had vorige week bij de raadsvergadering over het gebiedsgericht werken discussie met de heer Leemhuis over wat nou legitiem en representatief

is. U bent in ieder geval heel erg voor het experimenteren. Dat is oké. Ik ben wel benieuwd wat uw visie dan is ten opzichte van het legitieme en representatieve van die experimenten.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij hebben we dat gesprek vorige week gevoerd en is dat dus al gebeurd. Het verschil zit hem erin dat een vorm van loting een legitieme en ook representatieve manier kan zijn om te komen tot een experiment, tot besluitvorming. En daar hebben wij helaas een verschil van inzicht in.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Er is al heel veel gezegd over gebiedsgericht werken, wijkgericht werken enzovoort. Maar het doel dat wij met elkaar hebben, tenminste, wij hebben dat zeker als ChristenUnie, is om anders met die stad om te gaan, anders met de Stadgers. Waar in het verleden wel eens werd gezegd: "Het stadhuis weet wel wat goed voor u is" en dan zeiden Stadgers: "Ja, maar wij vinden ook wat." Ik chargeer nu, maar het is in het verleden echt wel zo gegaan. Nu is er nu een andere rol voor de overheid en die rol is er niet voor het eerst en het is ook niet nieuw en het is ook niet zo dat wijken nooit hebben meegedaan, dat alles over de stad is uitgerold. Maar dit alles is een poging om steeds die Stadgers weer opnieuw te betrekken bij wat er allemaal in hun wijk gebeurt, op heel veel terreinen. We hebben daar een heel gebiedsprogramma voor gekregen. Er is ook een heel budget dat we gaan vaststellen. Dat is heel behoorlijk, maar als ik terugkijk op de afgelopen bijdragen van onze fractie, vallen er drie dingen op. De conclusie van onze fractie is ten eerste: neem Stadgers en hun oplossingen serieus, meer dan serieus. Ze weten vaak heel goed wat er in hun eigen leefomgeving speelt en wat een goede oplossing is, in plaats van dat een ambtenaar komt vertellen hoe het moet in een bepaalde straat. Als tweede: voorkom ongelijkheid. Wij willen niet dat de grootste roepers het meeste geld krijgen, maar dat er ook een soort van evenredigheid in zit en dat ook mensen die zich niet zo snel melden, gehoord worden. En als derde: start met experimenten, maar dat wil niet zeggen dat experimenten altijd duren. De burgemeester vatte het heel keurig samen: die hebben een kop en staart en bij de staart gaan we kijken wat werkt. Dus werkenderwijs willen wij heel graag zien wat er in de stad gebeurt en verandert, de komende periode.

Als laatste het amendement. Wat ons betreft moet je niet komen aan beheer en onderhoud. Dat is een punt dat onze fractie ook al jaren benoemd heeft. Daar is al te veel van afgesnoept en daarom hebben wij het amendement ingediend. Hier laat ik het bij.

De VOORZITTER: Dank u wel. Volgens mij zijn we er zo. Gaat uw gang, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, dank u wel. De politiek in het algemeen en de lokale politiek in het bijzonder zitten midden in een bestaanscrisis. Waar landelijk nog 75% komt opdagen bij de verkiezingen, is de opkomst bij de lokale verkiezingen een schamele 50%. Dat betekent dat de helft van je potentiële kiezers het niet de moeite waard vindt zijn stem uit te brengen. Dat is wat ik vorige week ook zei. Zitten we dan in een legitimiteitscrisis? Ja, vind ik. Daarom ben ik een groot voorstander van democratie en burgerbetrokkenheid.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Denkt mevrouw Woldhuis dat het afsplitsen van raadsleden die op een partijlijst zijn gekozen, toevoegt aan het vertrouwen in de democratie en de politiek an sich?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Ik hoor de heer Dijk vragen naar het vertrouwen in de democratie en de politiek. Daar gaat het niet om. Het gaat om een legitimiteitscrisis. Dat is wat wij hier aan het doen zijn.

De VOORZITTER: Mijn voorstel zou eigenlijk wel zijn om terug te keren naar het onderwerp dat ter bespreking voorligt.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Precies. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, maar dat geldt ook voor u, hè? U spreekt over een legitimiteitscrisis, maar dat is iets anders dan wat er voorligt.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, dat ben ik niet helemaal met u eens, want ik denk dat dit een van de redenen is waarom wij meer gebiedsgericht willen werken. Ik hoor andere fracties ook zeggen dat we al eeuwenlang gebiedsgericht aan het werken zijn. Dus wat is er nieuw? Ik vind dat als je zulke lage opkomsten hebt bij een lokale verkiezing, je dan wel zeker mag spreken over: hoe gaan we dat dan opnieuw vormgeven? Volgens mij is dat de aanleiding hier ook toe.

Daarom zijn wij ook groot voorstander van experimenten met democratie en burgerbetrokkenheid. We zien het integraal gebiedsgericht werken als een experiment. Daarom staan we er in beginsel niet negatief tegenover. Er gaat een deel van de macht van de gemeenteraad naar de burgers toe. Dat zijn wij. Maar er zitten elementen in waar wij op voorhand minder gelukkig mee zijn. Dat is namelijk de klassieke loting, zoals die plaatsvond bij de burgertop. Op die manier krijg je geen representatieve vertegenwoordiging in de wijk. Die is wel noodzakelijk om draagvlak in de wijken te krijgen en te behouden. Daarom zal ik de motie van de SP steunen. Die zorgt ervoor dat er nog meer experimenten plaatsvinden.

Het succes van het gebiedsgericht werken staat of valt met de tevredenheid van de bewoners. Daarom dien ik een motie in die het college verzoekt bewonerstevredenheid in kaart te brengen en met de raad te delen op het moment dat we dit voorstel weer gaan evalueren. Dank u wel, voorzitter.

Motie 4: meetbaar en inzichtelijk (Fractie Woldhuis)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende het voorstel Integraal gebiedsgericht werken,

constaterende dat:

- de ontwikkeling van het integraal gebiedsgericht werken met het gebiedsprogramma 2016 op gang gebracht wordt;
- de verdere ontwikkeling van het gebiedsgericht werken afhankelijk is van de resultaten van en ervaringen bij de voorbeeldprojecten;
- als gevolg van deze ervaringen en resultaten er wijzigingen kunnen plaatsvinden op inhoudelijk, financieel, planning technisch en procesmatig vlak alsmede verschuivingen van financiële middelen tussen de diverse programmaonderdelen;

overwegende dat:

- in het belang van een zorgvuldige verantwoording achteraf de resultaten van de voorbeeldprojecten inzichtelijk en meetbaar aan de raad moeten worden voorgelegd;
- het succes van het integraal gebiedsgericht werken afhankelijk is van de wijze waarop de betrokken bewoners het ervaren hebben;

verzoekt het college:

- bij de verantwoording achteraf de resultaten van het tevredenheidsonderzoek m.b.t. het experiment in zijn geheel, de selectiemethode, de right to challenge, en de behaalde doelen, onder de betrokken bewoners aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag,

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, dank u wel. Het viel ons op, als college, in die overigens heel informatieve bespreking vorige week, dat een aantal partijen, zeker de eerste drie die aan het woord kwamen, begonnen met de zinsnede: “gebiedsgericht werken, wijkgericht werken, is niet nieuw”. En dat klopt. Juist in Groningen, juist in de gemeente Groningen, maar niet alleen, hebben we een lange traditie van wijkgericht werken. In de jaren zeventig al, in de jaren tachtig en de jaren negentig, een belangrijke periode. En ook een heel belangrijke periode: de tijd van het NLA, eigenlijk begonnen in 2005, met een landelijke discussie over een heel belangrijk rapport van de WRR, Vertrouwen in de buurt, onder leiding van oud VVD-minister Pieter Winsemius. Het is een baanbrekend rapport geweest, juist op het gebied van het wijkgericht en buurtgericht werken. Kortom, het was niet nieuw.

Tegelijkertijd heeft ook iedereen gelijk dat het kaarsje van het wijkgericht werken in de periode 2012-2013, met het veranderen van de positie van de woningbouwcorporaties, het wegvallen van de ISV, wel een beetje aan het uitgaan was. Daarom vond ook dit college het van groot belang dat die traditie herleeft,

maar wel met het incorporeren van een aantal nieuwe fenomenen, om het gebiedsgericht te werken in 2014 een nieuwe impuls te geven. Daar is de gebiedsagenda, het gebiedsprogramma van 2016 eigenlijk het eerste echte volwassen resultaat van. Waarbij ik op geen enkele wijze afbreuk wil doen aan wat we gedaan hebben, maar juist het gebiedsprogramma is het eerste resultaat van de nieuwe werkwijze die wij, voortbouwend op goede tradities die wij met de bewoners en ook met u als raad voor willen geven, de komende tijd. We zijn er natuurlijk ook nog lang niet met dit gebiedsprogramma, op het moment dat we alles wat we ons hebben voorgenomen, gaan uitvoeren. Er is nog een lange weg te gaan.

Een programma van bijna 6 miljoen euro; 1 miljoen euro meer dan we in het coalitieprogramma hadden afgesproken. Ik zeg daar wel bij, ook bijvoorbeeld richting de heer Dijk, die aangeeft: “200.000 euro per wijkwethouder is maar vrij besteedbaar en de rest ligt allemaal vast”, dat dit hele bedrag voor de wijken natuurlijk bij uitstek is gebaseerd op een programma, waarbij we juist burgerinitiatieven opzoeken, burgerinitiatieven faciliteren en ook de nodige burgerinitiatieven uitlokken. Het is dus geen stedelijk programma dat uitgerold is over de wijken. Nee, het is bij uitstek iets wat wij de afgelopen tijd met de wijken, met de contacten die wij hebben, hebben opgehaald en wat op die wijze tot stand is gekomen. Het is, zeg ik ook tegen de heer Van der Meide, die daar al terecht op wees, natuurlijk niet het enige wat wij in de wijken doen. Die 6 miljoen euro zien wij als aanjaaggeld. Aansluiten bij burgerinitiatieven. Met dat geld kun je geld maken. Met geld kun je initiatieven uitlokken, kun je opzoeken. Het komt uiteindelijk op veel meer terecht dan op dit bedrag en ook in onze gemeentebegroting staat er veel meer geld dan dit bedrag dat uiteindelijk zal landen in de wijken.

En om die betrokkenheid tussen de burgers, de mensen die in de wijken wonen, en de overheid, zowel de politiek als de ambtelijke organisatie te versterken, gaan we inderdaad ook experimenteren met nieuwe vormen van burgerbetrokkenheid. En aan de ene kant, als het gaat om die experimenten, om die werkwijze, moeten we bescheiden zijn. We gaan echt niet de democratie opnieuw uitvinden, hier in Groningen. Maar aan de andere kant moeten we ook wel weer ambitieus zijn. Sommige partijen hebben het over randvoorwaarden, als het gaat om die experimenten. Een randvoorwaarde dat er geen mensen mogen worden uitgesloten, een randvoorwaarde dat de groepen die op dit moment niet aan het woord komen, niet nog verder ervan afkomen. Maar ik zou het eigenlijk willen omdraaien. Dat zijn geen randvoorwaarden, dat zijn ambities, dat zijn doelstellingen. Het is juist de bedoeling van deze experimenten om mensen wegen te geven, om groepen te bereiken die het nu misschien moeilijker vinden om de wegen naar de politiek, dan wel naar wijkorganisaties te bewandelen. We gaan juist op zoek naar verbreding van die betrokkenheid en niet naar versmalling.

Interessant is, denk ik ook, aan de wijze waarop u er als raad vorige week over sprak, dat er op allerlei manieren, terecht, vanuit verschillende invalshoeken, want het is best een ingewikkeld vraagstuk, aandacht gevraagd werd voor risico's, voor kansen. Maar ik was het eigenlijk wel eens met wat de heer Bolle vorige week zei en wat nu eigenlijk door een aantal anderen ook, ik dacht de heer Sijbolts, vandaag herhaald is: misschien moeten we die experimenten maar de ruimte geven en vooral als je het hebt over wat nu de rol van het college is en wat nu de rol van de raad. Laten we maar eens kijken wat er met die experimenten gebeurt en op basis daarvan werkenderweg gaan kijken wat werkt en wat niet werkt. Die zoektocht naar het experiment, die zoektocht naar verandering en vernieuwing, die moeten we denk ik wel met elkaar willen gaan maken. Ik denk wel, en dat hebben we bij de meeste partijen wel geproefd, dat er wel een breed gevoel van urgentie is om in de relatie politiek-ambtenaar-burger de zaken te versterken. En daar zijn allerlei vragen te stellen over representativiteit, over legitimiteit, over algemeen belang versus particulier belang, over stedelijk belang versus buurtbelang. En daar kunnen we verschillend over denken. Maar ik denk wel, en dat zie je ook breed in de samenleving, dat we op zoek moeten naar aanvullende vormen op het systeem dat we daarop hebben. Dat zeg ik ook tegen de heer Banach, die op zich een interessant en ook kloppend pleidooi heeft gehouden over de geschiedenis van de republiek. Wij zijn dan weliswaar geen republiek, maar de publieke zaak en de vertegenwoordigende democratie. Kijk, dit college gaat de vertegenwoordigende democratie niet ter discussie stellen, maar er is in die honderden jaren natuurlijk wel wat veranderd in de verhouding burger en overheid. En wij vinden het echt van groot belang dat ook een lokale overheid zich dat realiseert en dat stond ook tien jaar geleden al in het rapport ‘Vertrouwen in de buurt’. Dat doet niets af aan de positie van de vertegenwoordigende democratie, het doet ook helemaal niets af aan de positie van wijkraden of allerlei andere instanties die we nu al hebben. Maar het is wel onze plicht om gezamenlijk op zoek te gaan naar verbreding van het draagvlak en verbetering van de relatie tussen burger en overheid. En ja, daar horen ook experimenten bij. En ik zeg ook tegen iedereen: die experimenten mogen inderdaad niet ten koste gaan van anderen. Experimenten hebben juist geen uitsluitend karakter. Experimenten hebben juist tot doel een inclusief karakter en

moeten juist meer mensen bereiken, in plaats van minder. En ook een experiment met loting zal aan die voorwaarden moeten voldoen.

Dan kom ik even op een aantal wat meer specifieke zaken die gevraagd zijn. Nog even ingaand op het punt van de heer Dijk over het punt van de sociale samenhang. U maakte een heel concreet verhaal van: “We zouden eigenlijk die 200.000 euro die per wijkwethouder beschikbaar is, heel gericht op de sociale samenhang moeten insteken.” Ik denk dat dit misschien te ver gaat, omdat je het dan weer helemaal inkadert, maar eigenlijk zou je kunnen zeggen dat van het hele budget van 5 tot 6 miljoen euro een van de belangrijkste doelstellingen is om inderdaad de sociale samenhang in die wijken te versterken, dan wel te faciliteren. Het klopt absoluut: wil je zeggenschap op wijkniveau vernieuwen, wil je zeggenschap op wijkniveau goed organiseren, dan moet zo’n wijk ook sociale samenhang hebben. Dan moet men ook juist een gemeenschappelijk gevoel hebben en willen besluiten over een wijk. Dus het een kan niet zonder het ander. Versterking van zeggenschap kan niet zonder versterking van sociale samenhang. Alleen is die sociale samenhang niet alleen een kwestie van wat de gemeente doet, maar het moet bij uitstek natuurlijk ook van mensen zelf vandaan komen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, we verschillen niet zo heel erg van mening, maar wel over de middelen die u eraan toevoegt. En als ik dan inderdaad kijk naar de bedragen, heb je het over 5,9 miljoen euro. Ik ga even zoeken en dan heb je bijvoorbeeld gebiedsagenda oude wijken. Dat begint met de buurtaccommodatie Oosterparkwijk; dat gaat eigenlijk over het Treslinghuis. Dan zie ik het volgende punt en dat is het Floreshuis. Dat is bijna allemaal dichtgetimmerd. Ik mag hopen dat bewoners daarbij betrokken worden, daar niet van. Maar mijn pleidooi is: die 200.000 euro per stadsdeel, per wijkwethouder, vinden wij eigenlijk te weinig. Wij roepen eigenlijk de andere partijen op om daar meer in te steken, om er meer naar op zoek te gaan, zodat je meer kunt werken aan sociale samenhang.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Kijk, uw algemene oproep om te zeggen dat in de hele werkwijze van het gebiedsgericht werken, “als het goed gaat werken, zouden we inderdaad misschien niet naar minder toe zouden moeten of naar beperking, maar misschien juist naar meer”, is een denkwijze denk ik, die wij als college ook kunnen omarmen. We moeten die zoektocht ook gaan maken. Overigens neem ik wel wat afstand van uw suggestie als zou die 200.000 euro van de wijken zijn en zou over die andere 5,8 miljoen euro allemaal door de gemeenteraad of door het college beschikt worden. Nee, die agenda is natuurlijk bij uitstek samen met wijken en samen met bewoners tot stand gekomen. En ja, zaken als het Floreshuis en het Treslinghuis zijn natuurlijk bij uitstek ontwikkeld vanuit bewoners en ook vanuit groepen bewoners, juist om sociale samenhang te versterken. Soms gaat het in stenen zitten en soms gaat het in andere projecten zitten. Maar op zich, de hoofddenkrichting is iets wat ook zeker aansluit bij de wijze waarop het college hoopt met het gebiedsgericht werken voortgang te boeken, de komende tijd.

De heer Van der Meide heeft het dan nog specifiek over de wijkindeling en de WIJ-teams. Wij zijn het daar helemaal mee eens. Het is echt van groot belang dat juist wat in de gebiedsteam gebeurt en wat er in de WIJ-teams gebeurt, in de toekomst en ook nu al steeds verder samen gaat vallen. Voor alle duidelijkheid: alle WIJ-teammanagers die in een gebied vallen, maken ook deel uit van het gebiedsteam. Dus er is ook in personele zin al sprake van samenwerking. Ook als je naar de wijkindeling kijkt die we gekozen hebben, is het misschien niet helemaal een-op-een gelijk, maar het is wel congruent. Dus op die wijze hebben we wel de indeling gemaakt. Maar op dat punt is het wel de opgave, zowel vanuit het sociale domein geredeneerd, als vanuit het gebiedsgericht werken zelf, om die zaken op termijn echt vanuit een gezamenlijke aanpak vorm te gaan geven.

Ik denk dat dan de meeste specifieke dingen ook wel behandeld zijn. Het lijkt een logisch moment om even naar de amendementen en moties te gaan. Als eerste het amendement van CDA, ChristenUnie en SP over ‘Bezuiniging beheer en onderhoud’. Ik kan zo meteen iets vertellen over hoe het gebiedsprogramma in elkaar zit en wat het betekent, naar ons idee, en ook zou kunnen gaan betekenen voor beheer en onderhoud als doelstelling. Maar eerst even in zijn algemeenheid, waarom wij dit amendement toch zullen ontraden. De hele gedachte achter dat gebiedsgericht werken, om de logica van het gebied van de burger als uitgangspunt te nemen en niet zozeer de logica vanuit de beleidskoker van de gemeentelijke overheid, is eigenlijk de basisgedachte van het hele gebiedsbudget. We hebben daarvoor, omdat we niet zomaar 5 miljoen euro vrij konden maken op de begroting om dat eraan toe te voegen, destijds gekozen om bestaande budgetten die al gebiedsgericht werden ingezet, te bundelen en vervolgens op wijkniveau af

te gaan wegen en gebiedsgericht te gaan inzetten. We hebben er daarnaast via ISV en ook nog via extra beleidsmiddelen extra geld bovenop gedaan, waardoor de totale koek toch wat groter is geworden dan alleen maar een kwestie van herverdelen. En vanuit die filosofie past het natuurlijk ook, dat juist op wijkniveau, tussen de verschillende voeding die er vanuit die budgetten gekomen is, geschoven kan worden, dat de afwegingen gemaakt kunnen worden. Dat kan betekenen dat soms, als je vanuit de oude kokers redeneert, het ene programma wat meer krijgt dan het andere. Maar het is niet zozeer een kwestie van alleen maar herverdelen. Het idee van het gebiedsgericht werken is ook dat je door zaken aan elkaar te gaan koppelen, niet alleen beleidsmatig, maar ook door overheidsinitiatieven te koppelen met burgerinitiatieven, met ondernemers en maatschappelijke initiatieven, uiteindelijk de koek groter maakt. En juist op het gebied van beheer en onderhoud. U hebt helemaal gelijk, zeg ik even tot de heer Bolle die daar een punt heeft gemaakt, dat van de 620.000 euro maar 480.000 euro, als je letterlijk kijkt naar de wijkprogramma's, daadwerkelijk in diezelfde koker beheer en onderhoud is geland. Maar als je kijkt naar het totale gebiedsprogramma, gaat er uiteindelijk waarschijnlijk veel meer geld naar beheer en onderhoud. Neem bijvoorbeeld het project Dinkelpark, neem bijvoorbeeld de aanpak van AOC Terra, waar collega Schroor mee bezig is in Zuid. Dat zijn allemaal activiteiten die ook in het domein van beheer en onderhoud landen. Dan heb ik de wijkwethoudersbudgetten nog niet eens genoemd. Als je dat uiteindelijk allemaal bij elkaar optelt, zou het best kunnen dat er misschien wel meer geld naar beheer en onderhoud toe gaat. Op voorhand durf ik dat niet te zeggen, maar, en ik neem aan dat dit ook achter uw gedachte zit, als het niveau van beheer en onderhoud een breed levende wens is in die wijken, komt het er ook vanzelf uit. Dan is het logisch te verwachten dat, op het moment dat wij die gebiedsprogramma's gaan bedenken en uitvoeren, daar juist die taakstellingen wel degelijk zullen worden gehaald. Vandaar dat wij dit amendement zullen ontraden. Ten eerste omdat het tegen de gedachte van het hele gebiedsgericht werken ingaat en ten tweede, dat is een bijkomend argument, maar dat is ter geruststelling van u, dat wij niet verwachten dat met deze werkwijze het beheer en onderhoud het kind van de rekening wordt.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, dank u wel. U hebt wel heel duidelijk opgeschreven dat u verwacht dat u ruim twee derde van het gedachteprogramma Beheer en onderhoud gaat halen met deze verdeling. U geeft eigenlijk nu al aan: in dit gebiedsgericht werken gaan wij niet de doelen halen die we hebben vastgesteld bij de begroting, die de raad heeft vastgesteld bij de begroting. En u verwacht, en dat verwacht ik met u, dat er heel veel wijken zullen zijn die zeggen: "Nou, er kan wel een schepje bovenop bij beheer en onderhoud." Dat verwacht ik ook. Maar dan is het volgens mij niet nu het moment om die doelen uit de begroting los te laten. Het is misschien een beetje raar om dat tegen u te zeggen, het is meer een oproep aan de raad: laten we die doelen gewoon vasthouden en laten we het geld daarvoor ook vasthouden. Dan zal er waarschijnlijk vanuit de wijken nog wel meer geld naar toe gaan.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, u zegt het zelf, het is uiteindelijk aan de raad. Die stelt de begroting vast. Ik kan u in ieder geval vanuit het college aangeven dat we er juist bewust voor gekozen hebben om dit deel van het beheer- en onderhoudsbudget, dat juist al binnen de werkwijze van Stadsbeheer heel gebiedsgericht werd ingezet, inderdaad in het budget te brengen. We hebben er niet zomaar even 620.000 euro afgehaald. We hebben juist gekeken naar die onderdelen van de stadsbeheerbegroting die heel goed passen in het gebiedsgericht werken. Daar past dus ook een benadering bij, want het verhaal dat u nu houdt voor stadsbeheer, kunt u ook voor alle andere beleidsterreinen houden. En als we dat met zijn allen zouden doen, is eigenlijk de hele gedachte van het gebiedsgericht werken naar ons idee weg.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, de gedachte van de begroting is ook helemaal weg. Die hebben we het vastgesteld en die doelen, daarvan zegt het college: "Dat gaan we niet halen" en als de raad dat vandaag besluit, vraag ik me af hoe wij voortaan die begrotingsdebatten gaan voeren.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik ga even naar motie 2, de motie 'Taal en toon' van de SP. Ik denk dat we hier wel wat mee moeten. Het is een motie waarvan de hele gedachte ook bij het college wel leeft. We merken dat ook op andere terreinen. We hebben bijvoorbeeld een evaluatie laten doen naar de wijze waarop er naar onze klachtenbrieven wordt gekeken, vanuit taalkundig opzicht. Daar valt ook nog wel wat aan te verbeteren. Ik denk dat het ook wel gaat om de wijze waarop wij over ons beleid communiceren. Dat kan altijd beter. Ik sluit wel een beetje aan bij de woordvoering van, ik dacht de heer

Leemhuis, of het nou de ‘taalbrigade’ moet heten. Als je het nou hebt over een woord dat niet helemaal enthousiasme oproept, hebben we dat bij ‘taalbrigade’ ook. Maar goed, de heer Dijk heeft zelf al gezegd dat het uiteindelijk niet om de naam gaat. Of het nu precies op deze wijze moet, of het nu taalbrigade heet of anders, dat gaat ons op dit moment wat ver. Maar wat ik u wel kan toezeggen, is dat we ons als college even over dit vraagstuk buigen en een korte notitie met u delen over de wijze waarop we dit proces zouden kunnen verbeteren. Dus met die toezegging erbij zou ik het in de letterlijke zin, zoals het hier staat, willen ontraden, maar de gedachte omarmen wij.

Tot slot de motie ‘Eerlijk experimenteren’. Ja, als je letterlijk leest wat er staat bij het verzoek, kunnen we het er eigenlijk alleen maar mee eens zijn. Wij zullen zeker niet bij nieuwe vormen van bewonersbetrokkenheid, ook als het gaat om loting, toestaan dat dit de enige vorm van bewonersbetrokkenheid wordt, ten koste van allerlei andere. Toch zullen wij de motie ontraden. Omdat ze misschien overbodig is, omdat wij eigenlijk niets anders voorstellen dan wat hier gesuggereerd wordt. Maar ook omdat in de overwegingen een aantal stellingen staat over loting, die naar ons idee niet per se waar hoeven te zijn. Natuurlijk, als je het op een verkeerde manier doet, zou het inderdaad een ongewenste drempel, een ongewenste uitsluiting, een ongewenste selectiemethode kunnen zijn. Maar wij denken dat het heel goed mogelijk is om een experiment doen, waarbij je juist deze risico’s ondervangt. Dus om nou categorisch een experimentele aanpak op dit vlak in deze fase uit te sluiten, gaat ons wat te ver.

De VOORZITTER: Dan is er nog een motie 4.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Motie 4, ‘Meetbaar en inzichtelijk’, ik moet even snel lezen wat er staat. Kijk, het lijkt me evident dat, als we met gebiedsgericht werken bezig zijn, we voortdurend moeten evalueren. Wij doen ook regelmatig leefbaarheidsonderzoek onder onze bevolking en ik kan me voorstellen dat we daar dit punt in meenemen, maar daar kom ik nog even apart op terug. Oordeel aan de raad, wat dat betreft. Alleen wel met de opmerking die ik net heb gemaakt, over de wijze waarop we dat willen doen.

De VOORZITTER: Ik ga even met u overleggen, want ik wil eigenlijk graag dit punt afmaken voordat wij gaan eten. Maar als u denkt: we gaan hier de rest van de avond over doen, doe ik dat natuurlijk weer niet. Dat begrijpt u wel. Kunnen wij naar een heel snelle tweede termijn? Als het nodig is? Volgens mij is er voldoende interactief uitgewisseld wat er uitgewisseld moest worden. Of zegt u: “Wij kunnen deze tweede termijn ook wel overslaan”? De heer Sijbolts is voor overslaan.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Nou ja, ik heb nog twee korte vragen die onbeantwoord zijn gebleven. Als ik die nog mag stellen?

De VOORZITTER: Maar wacht even. Ik geef u de gelegenheid om dat nu te doen, zo meteen, maar dan gaan we niet daarnaast ook nog een tweede termijn doen. Dus ik wil wel even overeenstemming hebben. Akkoord om dat zo te doen? De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, dank u, voorzitter. Ik had een vraag gesteld om meer inzicht te krijgen wat de input is geweest vanuit de wijken en de bewoners en of dit dan terugkomt bij de gebiedsagenda en de gebiedsopgaven. Dat zou voor mijn fractie prima zijn. En mijn suggestie over de website jijmaaktdebuurt.nl.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, klopt. Ik had beide antwoorden vergeten. Het eerste punt dat u zegt, lijkt me duidelijk. We hebben u een brief na doen komen, waarin we hebben gezegd op wat voor wijze wij de bewoners hebben geconsulteerd. Ik denk dat we er bij het nieuwe gebiedsprogramma voor het komend jaar even apart aandacht aan geven per gebied, op wat voor wijze het tot stand gekomen is. Dan kan ook inzichtelijk worden gemaakt hoe bewoners daar invloed op hebben gehad. Het tweede punt van de website lijkt mij buitengewoon interessant. Dus we zullen er even naar kijken.

De VOORZITTER: Een onbeantwoorde vraag?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Even een opmerking naar aanleiding van de motie, over wat de wethouder toelichtte. Het lijkt mij gewoon goed dat dit het doel is, om de burgertevredenheid in kaart te brengen. En de manier waarop de wethouder dit voorstelt, lijkt me goed.

De VOORZITTER: Wat betekent dat voor de motie?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dat ze gewoon zo blijft staan, met de toezegging van de wethouder.

De VOORZITTER: Die wilt u gewoon in stemming hebben gebracht?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Ja, met de woorden van de wethouder.

De VOORZITTER: Akkoord. Prima. Zijn er overigens nog nieuwe inzichten over het ingediende amendement en de moties? Niet? Kunnen we dan overgaan tot stemming? Zijn er stemverklaringen? De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, mijn partij ziet loting ook niet als een heel grote oplossing, maar we zouden er wel mee willen experimenteren. We sluiten ons aan bij de woordvoering die de wethouder erover hield.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, met betrekking tot motie 2: interessant om daar een experiment mee te doen. De vraag is dus wel of het werkt. Dus als het een experiment was geweest, waren we er wel voor geweest, nu vinden we de toezegging van de wethouder voldoende.

Motie 3, het is inderdaad heel goed om te experimenteren dat naast loting, mensen mee kunnen doen die niet ingeloot zijn, dus dat iedereen altijd betrokken blijft. Alleen vinden we de overweging 3 dusdanig dat we niet voor de motie zullen zijn.

En motie 4 is wat ons betreft overbodig, omdat we ervan uitgaan dat dit sowieso gebeurt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank, voorzitter. Over het amendement heb ik in mijn woordvoering al iets gezegd en over motie 2 ook. We zijn blij met de toezegging van het college.

Motie 3, daar zou misschien bij het dictum nog een taalbrigade overheen hebben moeten gaan, maar mijn fractie zal die niet steunen. Motie 4 acht mijn fractie overbodig. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Motie 4, daar zullen wij tegenstemmen, omdat ze overbodig is.

De VOORZITTER: De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Met betrekking tot het amendement gaan wij ervan uit dat er geen onoverkomelijke bezwaren met het BORG-niveau gaan ontstaan. En als dat zo is, kunnen wij daar als raad zelf over besluiten. Wat betreft motie 3 van de SP, over het experimenteren: daar staan echt een hele hoop goede dingen in, maar de derde overweging is voor ons reden om tegen deze motie te zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadsparij): Dank u wel, voorzitter. Amendement 2 zullen wij steunen, want we maken ons ook al langer zorgen over het niveau van beheer en onderhoud en dus ook over de leefbaarheid in de wijken. Dat wij dit nu steunen, wil niet zeggen dat wij in de toekomst de overheveling van budgetten uitsluiten.

Motie 3: We snappen de gedachtegang. Wij zijn ook behoorlijk angstig. Nou, dat is misschien te zwaar, maar wij hebben ook zorgen over loting. Wij willen nu echter geen experiment uitsluiten, dus we zullen die motie niet steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Motie 4: er wordt gezegd “enigszins overbodig”, maar ze ligt wel dusdanig in lijn met het betoog, dat wij in ieder geval mee zullen gaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Niet? Dan gaan we stemmen. Ik begin met in stemming brengen van het amendement, onder de titel ‘Geen bezuiniging Beheer en onderhoud’. 15 voor, 23 tegen. Het amendement is afgewezen.

Dan hebben we de motie ‘Taal en toon’, ingediend door de SP. 6 voor, 32 tegen. De motie is afgewezen.

Motie 3, ‘Eerlijk experimenteren’, ingediend door de SP. 7 voor, 31 tegen. De motie is afgewezen.

Motie 4, van de fractie Woldhuis, ‘Meetbaar en inzichtelijk’. 3 voor, 34 tegen. De motie is afgewezen.

Dan hebben we het voorstel zelf. 36 voor, 2 tegen. Het voorstel is aanvaard.

Ik stel u voor, het is nu 18.45 uur, om een uur te nemen. 19.45 uur terug. We hebben nog wel een paar dingen te doen.

(Schorsing 18.45 uur – 19.50 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

2.a: Afscheid raadsleden mw. S.T. Klein Schaarsberg en dhr. M.M. van den Anker (Student en Stad)

De VOORZITTER: We zouden aan het begin van de vergadering, rond half vijf, afscheid nemen van Suzan en Mark. Maar Mark zat op dat moment misschien nog wel in het vliegtuig, ik weet het niet. In ieder geval is hij nu hier. Speciaal voor het afscheid is hij overgevlogen vanuit Londen naar hier. Dat maakt het toch wel heel bijzonder hè? Of niet? Zo is het. Wij zullen dat nu doen. Dat doen wij overigens niet met heel veel woorden, maar wel met hartelijke woorden.

Jullie hebben de gemeentewet getrotseerd door de verkiezingsperiode zelf te halveren, in je eigen reglement. Op zichzelf is dat natuurlijk je goed recht. Je kan er een hele discussie over houden, maar dat gaan we nu even niet doen. Dat betekent dat je na twee jaar afzwaait en dat er dan een nieuwe lichter van jullie partij aantreedt. Dat aantreden is vanavond gebeurd. Suzan heeft een niet erg makkelijke periode gehad. Je was voorzitter van de commissie Werk en Inkomen. Dat heb je trouwens uitstekend gedaan, hoor ik van alle kanten. Op een gegeven moment ontstond er een situatie waardoor je een stap terug moest doen. Dat is altijd pijnlijk en jammer, maar je zit hier nu weer. Het is ook ingewikkeld om het te combineren, het raadswork te doen en ondertussen ook nog cum laude af te studeren. Dat is niet veel mensen gegeven, dus in die zin hebben we wel heimelijk veel bewondering voor wat je allemaal zo bij elkaar hebt gedaan.

Het is voor een partij die wat kleiner is natuurlijk altijd ingewikkeld om zo aansluiting te vinden, dat je ook succes hebt in het proberen je standpunt over te laten nemen door de meerderheid. Dat is jullie een paar keer wel gelukt, overigens. De motie ‘Leefstraten’ is een voorbeeld daarvan, ‘Shelter City’, ‘Food trucks’, maar je bent ook wel eens onderuitgegaan natuurlijk. We kennen ook nog wel de voorbeelden, denk ik, waarbij jullie als enigen voor jullie eigen motie of amendement stemden en de anderen toch een andere kant op gingen. Dit is nou een keer zoals het gaat. Ik zou bijna zeggen: it’s all in the game, maar dat mag ik hier niet gebruiken, in deze raad. Dus dat slik ik ook weer in.

Mark heeft ondertussen ook nog naast zijn raadslidmaatschap een huwelijk gesloten. Ja, zo is het.

Jullie zijn samen begonnen en treden ook weer samen af. Mark heeft het fractievoorzitterschap op enig moment op zich genomen. Ik heb overigens wel via de inlichtingen die ik dan soms krijg, gehoord dat de fractievergaderingen onder Mark een stuk korter verliepen dan die onder jou, Suzanne. Maar ja, je weet dan ooit hoe diepgaand de discussie dan is. Maar goed, dat horen wij ook allemaal niet te weten.

Jullie pleiten zelf voor duurzame verjonging. Ik moet zeggen dat ik op mijn leeftijd daar wel even over moet nadenken. Als een studentenpartij al mensen uitwisselt, omdat ze iedere keer wil vernieuwen en verjongen, ontstaat er wel een heel erg groot verschil. Op zichzelf is er natuurlijk iets voor te zeggen en dat is ook mooi aan deze raad. Deze raad is jong en dat heeft ook enorme voordelen. Het is echt een

afspiegeling van de jongheid van de stad, met alles wat daarbij hoort. En jullie zijn daar misschien wel de meest bijzondere vorm in.

Hartelijk dank voor jullie bijdragen in de afgelopen twee jaar. Het stokje is inmiddels overgenomen. En je weet precies wat je krijgt bij ons. Dat is het bekende cadeau en bloemen. Dus dat ga ik nu overhandigen. En daarna schors ik de vergadering. Oh, jullie krijgen nog even het woord.

(Applaus)

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (Nestor van de raad): Dank u wel, voorzitter. Beste Suzanne en Mark. Jullie herinneren je avond van 19 maart 2014, de avond van de verkiezingen, vast nog als gisteravond. Voor alle partijen en alle kandidaat-raadsleden is zo'n avond spannend. Maar voor jullie, en jullie Student en Stad, misschien wel het meest. De grote vraag was of jullie erin zouden slagen om, net zoals in 2002, twee zetels te veroveren. Met de verkiezingen van 2010 liepen jullie die namelijk net, op zo'n driehonderd stemmen na, mis. En Suzanne, jij had gehoopt dat jij je maidenspeech mocht houden over het onderwerp studentenhuisvesting. Maar nee, het werd het afleggen van een verklaring, naar aanleiding van de verkiezingsuitslag. En in die verklaring gaf je ruiterslijk en in het openbaar toe, dat jij je in je leven nog nooit zo zenuwachtig had gevoeld als de avond van de verkiezingen. Of je de waarheid sprak zullen we nooit weten. Alhoewel, de nestor weet dat er nog wel andere dingen en andere momenten zijn waarop jij zenuwachtig bent, waarover straks meer.

Van jou Mark, is er een hilarisch filmpje van de verkiezingsavond op internet terug te vinden. Je werd gevolgd door studenten van de master Journalistiek aan de Rijksuniversiteit. Je hield die avond vele biertjes in je hand en je stak vele peuken op. Een van de journalisten in opleiding vroeg jou: "De spanning stijgt. Het promillage ook?" Je verslikte je bijna in een slok bier. En of het nou dat bijna verslikken was, of het al genuttigde promillage alcohol, ik heb geen idee, maar het enige wat je uit kon brengen was: "Hi hi hi." En later die avond verklaarde je: "De finale van de WK is hier niets bij."

Voorzitter, de taakverdeling tussen u en de nestor is ongeveer: u de serieuze zaken en ik de minder serieuze. En na de pubquiz voor voormalig burgemeester Ruud Vreeman, is het nu tijd voor: 'Wist u dat?' Leuke weetjes en informatie over Suzanne en Mark, die u wellicht verstedd zullen doen staan.

Wist u dat Suzanne groot fan is van de MTV-serie Jersey Shore? En dat dit de reden is dat zij zich al in het voorjaar zenuwachtig maakt over haar bikiniverschijning in de zomer? En wist u dat Mark heel regelmatig op studentenuitgaansavonden met Jasper Honkoop van de VVD in De Negende Cirkel wordt gesignaleerd? Wist u dat Suzanne zich helemaal niet zenuwachtig over haar bikini hoeft te maken, omdat zij bijna iedere dag een quinoasalade eet? En dat diverse, niet nader te noemen mannelijke raadsleden, halsreikend uitkijken naar het moment dat zij achter het spreekgestoelte plaatsnam? En wist u dat Mark thuis een eigen kamer heeft, waarin hij zonder zijn vrouw te hoeven storen zijn roes van het stappen uit kan slapen? Wist u dat Suzanne door haar partijgenoten een prinses op de erwt wordt genoemd, omdat zij voor haar reis naar Zuid-Afrika, vorige maand, ter waarde van honderden euro's een matje kocht, waar zij slechts twee nachten gebruik van heeft gemaakt? En wist u dat Mark 31 jaar is en allang geen student meer is? Dat het nieuwe raadslid Arjan Banach ook niet aan dat profiel van student voldoet en de partij om die reden haar naam beter kan veranderen in Jonge Ondernemer en Stad? Ik ben er bijna hoor, voorzitter. Wist u dat Suzanne vanwege haar Twentse spraakgebrek de voornaam Paul niet kan uitspreken en zij wethouder Paul de Rook daardoor stevast als Pol de Rook aanspreekt? En wist u Mark zijn meest gebruikte uitspraak voor langdradige stukken: 'hadi hadi ho' is? Wist u dat Suzanne met groot enthousiasme uitkijkt naar de opening van de Primark en tot grote spijt van Partij voor de Dieren-raadslid Gerjan Kelder niet vatbaar is voor argumenten dat de Primark geen eerlijke kleding maakt? Bijna tot slot: wist u dat Mark op de verkiezingsavond een journalist afwimpelde met de uitspraak: "Ik ga even mijn moeder bellen"? Tot slot. Wist u dat onder leiding van de filosofische Suzanne, de fractievergaderingen in de ogen van Mark altijd vreselijk lang duurden? En wist u dat Mark een heel strenge voorzitter was en onder zijn leiding de fractievergaderingen in de ogen van Suzanne veel te kort duurden?

Jullie vormden een mooi duo. De denker en de doener. En jullie hebben in de jaren dat jullie samenwerkten, ongetwijfeld veel van elkaar geleerd. Om dat leren van elkaar erin te houden, heb ik voor jullie beiden een cadeautje. Voor Suzanne het boek 'Vergaderen, niet doen'. Het boek heeft slechts één agendapunt: het verklaart de oorlog aan saaie, vervelende en zinloze vergaderingen. En voor Mark het boek 'Filosofie voor dummy's', zodat je ook zonder Suzanne kennis van de filosofie kunt opfrissen waar en wanneer je wilt. Dank voor de fijne samenwerking en heel veel succes in de toekomst.

(Applaus)

De VOORZITTER: Dan vraag ik uw aandacht voor het duo Klein Schaarsberg - Van den Anker.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, u mag best weten dat, net als de eerste keer dat ik hier stond, ik nu toch ook wel een beetje zenuwachtig ben. Natuurlijk niet omdat ik dit niet al vaker heb gedaan, maar omdat het wel een bijzonder moment is om hier zo van jullie afscheid te nemen, vandaag. Ik wil de burgemeester en Rosita dan ook hartelijk danken voor de leuke woorden en de lovende woorden die uit zijn gesproken. De burgemeester zei: "Ja, die vergaderingen, hoe diepgaand die allemaal waren, dat hoeven wij misschien ook allemaal niet te weten", maar wij wilden nou vanavond jullie eens even laten zien hoe wij dat doen bij Student en Stad. Kijk, jullie zullen misschien wel eens gedacht hebben: die studentenpartij houdt misschien de schijn een beetje hoog. Achter de schermen gebeurt daar heel iets anders dan wat we hier in de raad aan jullie laten zien. En dat is misschien ook wel zo. Dus wij hebben een heel mooie Power Point samengesteld, die jullie zo laat zien hoe wij het de afgelopen twee jaar hebben beleefd.

Voor mij begon het eigenlijk pas echt tijdens de verkiezingen in 2014. Ik liep al een tijdje mee als fractieassistent, maar toen mocht ik de lijst aanvoeren en dat was een hele eer. De campagne was gericht op jonge mensen, die we op de juiste momenten, op de juiste plekken aan wisten te spreken. Het was voor ons ook niet moeilijk om ons tussen de studenten te begeven, want er was eigenlijk maar een tactiek die ons verzekerde van succes.

Die verkiezingen, het werd net al even genoemd, leverden ons een tweede zetel op. 100% winst. In de geschiedenis van onze partij nog maar één keer eerder gehaald. Trost en vol ambitie gingen Mark en ik dan ook aan de slag. Soms liepen we tegen de welbekende coalitiemuur op. Maar dan pasten wij het besluitpunt gewoon aan. Heel simpel, je zet ervoor: "te onderzoeken of het mogelijk is" en dan kon je het nog wel eens halen. We dachten ook altijd constructief mee over voorstellen die het college aan ons voorlegde.

Op andere momenten hebben we onze nieuw verworven macht echt goed benut, door zeer veelzeggende en verstrekkende moties in te dienen. Ik weet niet of jullie je deze nog herinneren? 'Te onderzoeken of ...' Die fractievergaderingen bij ons, daar werd net al even aan gerefereerd. Over de meeste onderwerpen is bij ons weinig discussie. Het wordt eigenlijk pas tricky als het over die principiële onderwerpen gaat, die niet alleen ons als partij, maar de hele studentenpopulatie hopeloos verdelen. En daar is het laatste woord dan ook niet over gezegd. Maar het was mijn taak, als fractievoorzitter, om daadkrachtig op te treden en te zorgen dat er keuzes werden gemaakt. Sommigen vonden dat ik daar wat rechtlijnig in was en wat star. Mijn stijl van leidinggeven werd niet door iedereen gewaardeerd. Ik deed niet te moeilijk hoor, ze mochten best een eigen mening hebben, zolang die maar dezelfde was als die van mij.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Ja, die eigen mening van Suzanne! We zien hem hier al even voor ons. Onder mijn bezielende leiding gingen we over naar nieuwe meningvormende methodes. Elke keer die debatten, daar werd al aan gerefereerd, waardoor vergaderingen uren en uren duurden. Die werden eigenlijk een stuk te veel, dus we gingen over op nieuwe methodes. Dat maakte het al gauw een heel stuk makkelijker. Daarnaast heb ik ook van onze burgemeester geleerd dat je ook een beetje vaart in de vergadering moet houden. Dat hebben we nu allemaal al meegemaakt. Dus heb ik onze eigen spreekwoordelijke corrigerende tik ingevoerd. Het corrigerende Adje, heet deze ook wel. De snelheid van de vergadering was ook gelijk een stuk opgevoerd. Mensen werden bang om lange discussies te houden. Dus ik kan er bij dezen alle fracties aanraden. En het college misschien ook, inderdaad. Maar wanneer ik zelf aan de verliezende kant van een dergelijke discussie kwam te zitten, werd het me al snel een klein beetje te veel. Zoals de heer Luhoff mij een jaar geleden ook nog fijntjes deed herinneren, dertig jaar oud en Student en Stad is toch wel een heel bijzondere combinatie. Zo moest ik lullen als Brugman om überhaupt nog bij menig studentenvereniging binnen te komen. En ja, eenmaal binnen, werd ik met u aangesproken. Dan weet je dat het toch wel een beetje het einde is. Maar ja, een voordeel is natuurlijk dat ik hier binnen onze fractie de oude wijze man kon spelen. En zoals het hoort, geven oude wijze mannen altijd goede adviezen. Daarom bij dezen nog een wijs, afsluitend advies aan jullie, onze oud-mederaadsleden. Ook zonder visie kun je een uitstekende focus hebben. Zorg er daarom voor dat je de neuzen dezelfde kant op krijgt en maak onderscheid tussen focus en urgentie. Visie doet er dan niet meer toe. Niet zolang primaire doelstellingen de maatschappelijke belangen doelen vervagen, wanneer de wettelijke doelstelling behaald moet worden. Je kunt altijd nog een nieuwe stuurgroep oprichten.

Wanneer iedereen het heeft afgestemd, is alleen een borgingsschema nog noodzakelijk. Dit kun je ondervangen door de kerngroep van de borgingscommissie te laten aanhaken. Kortom, geef er een klap op en hecht het af. Ik hoop dat jullie hier wat mee kunnen.

Met deze wijze woorden laten we jullie achter. In het geval je nog tot een nadere verdieping wilt komen, kan de tekst van dit advies nog worden aangevraagd via info@studentenstad.nl. Suus en ik gaan er nu vandoor. Na een goed gesprek zijn we tot de conclusie gekomen dat de vele van onze, zojuist genoemde kwaliteiten en oplossingen nog beter tot hun recht kunnen komen in andere delen van het Nederlands Koninkrijk. Maar, alle gekheid op een stokje. Namens ons beiden wil ik iedereen heel erg bedanken voor alle hulp die wij hier hebben gehad. We hebben het ontzettend naar ons zin gehad. We hebben heel veel plezier gehad in deze gemeenteraad. Tot ziens.

(Applaus)

De VOORZITTER: De vergadering is voor vijf minuten geschorst.

(Schorsing 20.07 uur – 20.15 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

8.b: *is 7.b geworden*

8.c: Groningen Spoorzone onderdeel Fiets, Mooi Extra en Blauwe Brug (raadsvoorstel 26 februari 2016, 5559700)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, het gaat vanavond over een aantal onderdelen van de totale herinrichting van de spoorzone. De voorstellen over het onderdeel fietstunnel en de stallingen en de aansluitingen op het fietsroutesysteem zien er goed uit. Ook stemmen we in met de verwijdering van de Blauwe Brug. De uitgangspunten in Mooi Extra betreffen met name de perronkappen en de zudentree van het station. Bij ons standpunt over die zuidkant en de kappen houden we een slag om de arm. We wachten af waar de ontwerpers uiteindelijk mee komen en tegen die tijd zal het hopelijk ook helder zijn of de aankoop van het KPN-gebouw doorgaat. De opstelling van de SP-fractie is en blijft dat het historische karakter van het stationsgebouw intact moet blijven. Dat is voor ons inclusief de drie perronkappen en het seinhuis. Niet alleen behoud, maar ook in het zicht. Helaas wordt aan de voorkant het zicht voor een groot deel al ontnomen door het stadsbalkon. Die fout moeten we niet maken voor de zuidzijde. Die gevel van het stationsgebouw, de perronkappen en het seinhuis moeten vanaf de zuidelijke aanrijroutes en entree als een historisch panorama eruit springen, voor de reizigers op het busstation, voetgangers die de tunnel induiken, fietsers die de nieuwe stelling opzoeken en het onverhoopte autoverkeer aan de zuidkant van het station.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Is de heer Koks van de SP zich ervan bewust dat je op dit moment, als je op het station bent, ook helemaal geen zicht hebt op de zuidzijde van het station?

De heer KOKS (SP): Ja, maar gelukkig hebben we nu de kans om dat te verbeteren en die kans grijpen we dolgraag.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer RUDDIJS (PvdA): Nog een aanvullende vraag. Hebt u ook gezien in het huidige ontwerp van het station, dat het een station is met een voorkant en een achterkant? Dat de achterkant nooit bedoeld is om op die manier naar te kijken, zoals wel bij de voorkant het geval is?

De heer KOKS (SP): Ja, maar die voorkant en die achterkant zijn, wat zal het wezen, honderd jaar geleden ontwikkeld. Ondertussen heeft de tijd niet stilgestaan en kunnen we nu genieten van ook die achterkant, aan de zuidzijde. Vandaar dat de SP-voorkeur uitgaat naar een verdiept plein. Dan heb je het meeste zicht op de achterkant, de historische elementen van het stationsgebouw. De bebouwing rond dat plein moet dan weer niet zo hoog worden dat het zicht op de volle breedte van het station en de perronkappen wordt belemmerd. Ruim zicht op de zuidkant van ons unieke station tegen de achtergrond van de A-kerk en de Martinatoren.

Voorzitter, een cultureel historisch plaatje, waar we weer heel wat jaartjes mee vooruit kunnen. Dat het seinhuis in de weg zit, kunnen we ons voorstellen. Een andere plek is voor ons dan ook acceptabel. De ruggengraatoverkapping heeft onze voorkeur. Een sierlijke verbinding tussen de perrons en de zuidgevel, die het zicht op het stationsgebouw maximaal behouden laat. Waarom bij deze variant de perronkappen uit 1928 zouden moeten verdwijnen, begrijpen we niet. Deze hoeven dan in eerste instantie voor ons niet opgeofferd te worden. Voorzitter, voor het maximale behoud van het historische karakter, waarbij het zicht op het zuiden gegarandeerd is, dienen we samen met de ChristenUnie en het CDA een motie in. Maar dat zal mevrouw Jongman doen.

De VOORZITTER: Gaat uw gang. Mijnheer Lammers, dit is de eerste keer dat u het woord voert. Succes.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja, dank u, voorzitter. Met de aanpak van het stationsgebied staat Groningen een groot project te wachten. “Weer een groot project?” wordt dan in de stad wel eens geroepen. Ja, weer een groot project. Groningen groeit, voorzitter. Ons *pronkjewail* trekt steeds meer bewoners, bezoekers en forensen. Groningen is booming. En deze groei moet op allerlei beleidsvelden opgevangen worden. Misschien wel een van de meest zichtbare aanpassingen die nodig zal zijn, is de aanpassing aan het stationsgebied.

Alle mensen die Groningen willen bereiken, moeten dit ook kunnen doen. Een entree die mensen plezierig onze stad in brengt en als visitekaartje fungeert om iedereen zo snel mogelijk weer terug te laten komen. Er wordt al geruime gespreken wat dan de beste manier is om het stationsgebied deze functie te laten vertolken. Allereerst moet het stationsgebied natuurlijk de bereikbaarheid vergroten. Voor Student en Stad is het altijd belangrijk geweest dat er veel aandacht besteed wordt aan de fietsen en de manier waarop de fietser het station kan bereiken, hier zijn fiets kwijt kan en zorgeloos verder kan reizen. Met de aanleg van de fietsenstallingen en een fietstunnel vergroot het college de bereikbaarheid en de stalling mogelijkheid op en rond het station, waarvoor hulde. Maar wanneer de keus gemaakt moet worden tussen 5000 of 5400 fietsparkeerplekken, is het voor ons duidelijk. Meer is beter. Via een motie vragen wij dan samen met de SP, de wethouder om deze voorkeur over te brengen aan de stuurgroep bij de volgende vergadering. We zijn erg blij met het geld dat geïnvesteerd gaat worden in de faciliteiten voor de fietsen. Er blijft echter wel een puntje van kritiek. Met het besluit zoals het er nu ligt, wordt de stalling aan de zuidzijde van het station niet geheel gratis. Wij geloven dat het in een fietsstad die Groningen wil zijn, mogelijk moet blijven voor de fietser om zijn fiets te allen tijden gratis bij het station te parkeren. Juist wanneer dat meerdere dagen achtereen is.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Neem niet kwalijk. Het is een maidenspeech.

De VOORZITTER: Zo is het.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Het staat het college vrij om een andere beslissing te nemen, maar wij zouden het jammer vinden als het niet met dit voorstel in zou kunnen stemmen vanwege dit punt. We dienen daarom ook een motie in, die niet vraagt om nu de beslissing te nemen om het fietsparkeren gratis te maken, maar een motie die zowel het college als de raad vraagt om in de toekomst, voordat de fietsenstalling in gebruik wordt genomen, de keuze voor betaald fietsparkeren te heroverwegen. We zien hiervoor de ruimte en ook het college geeft aan dat die ruimte binnen het parkeerbedrijf ontstaat, door de lage rente. Wij begrijpen echter dat deze situatie in de toekomst kan veranderen. Maar om Groningen als fietsstad een extra stimulans te geven en vanwege de slechte situatie die er rondom het station is geweest,

de afgelopen jaren, wat betreft fietsparkeren, vinden wij dat we als raad in het licht van de toekomstige financiële situatie, deze keuze voor 2020 nog een keer moeten heroverwegen.

Naast de vastgelegde besluiten die de bereikbaarheid en het gebruik moeten bevorderen, stellen we vanavond ook de uitgangspunten vast voor hoe station en omgeving eruit moeten komen te zien. Een discussie die wat mij betreft erg lastig is. Over smaak valt niet te twisten. Toen ik binnen onze fractie aangaf dat ik de perronkap met de ruggengraat erg mooi vond, werd ik verbaasd aangekeken en vroeg iedereen zich af hoe ik dat in vredesnaam mooi kon vinden. Dit geeft wel aan dat we deze discussie hier kunnen voeren. Maar voor ons is het belangrijk dat de raad goed betrokken wordt bij de totstandkoming van het vormgevingsdocument en daarmee zijn invloed blijft houden. Dank u, voorzitter.

(Applaus)

Motie 5: Heroverweging stallingsregime (Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Groningen Spoorzone onderdeel Fiets, Mooi Extra en Blauwe Brug,

constaterende dat:

- het nieuwe stallingsregime inhoudt dat het stallen van een fiets niet in alle gevallen helemaal gratis is;
- met de nieuwe afspraken de exploitatiekosten 35.000 euro goedkoper uitvallen dan in 2015 was ingeschat;
- de fietsenstalling pas rond 2020 in gebruik zal worden genomen;
- landelijke ontwikkelingen rondom fietsparkeren mogelijk nog tot extra besparingen zullen leiden;

overwegende dat:

- de exacte exploitatiekosten van de nieuwe ondergrondse fietsenstalling nog niet bekend zijn;
- de financiële consequenties daarom nog niet in de meerjarenprognose van het Parkeerbedrijf zijn opgenomen;
- de meerjarenprognose van het Parkeerbedrijf gunstig uitvalt door de historisch lage rente;
- dit gegeven er toe leidt dat er in de toekomst financieel meer ruimte kan ontstaan binnen het Parkeerbedrijf waaronder de nieuwe fietsenstalling wordt ondergebracht;
- hierdoor financiële middelen vrijkomen die aangewend kunnen worden om het stallen van fietsen in alle gevallen gratis te laten zijn;
- de kosten hiervoor naar inschatting van het college ongeveer 300.000 euro zullen zijn;

verzoekt het college:

- voor de ingebruikname van de nieuwe ondergrondse fietsenstalling aan de zuidzijde het stallingsregime dat resulteert in gedeeltelijk betaald fietsparkeren, aan de hand van de financiële situatie op dat moment, serieus te heroverwegen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6: Optimale ruimte voor de fiets (Student en Stad, SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Groningen Spoorzone onderdeel Fiets, Mooi Extra en Blauwe Brug,

constaterende dat:

- het aantal benodigde fietsenstallingen in de toekomst oploopt tot 17.500 in 2030
- er nu 10.000 plekken beschikbaar zijn;

overwegende dat:

- deze voorliggende plannen behelzen dat er 7200 extra stallingsplekken bijkomen;
- om de vraag in 2030 te kunnen bedienen er dan nog enkele honderden plekken te kort zullen zijn;
- de ruimte die ondergronds beschikbaar is volgens het onderzoek van Antea plek biedt voor maximaal 5442 stallingsplekken;
- het daarom wenselijk is om met het oog op de toekomstige vraag bij de aanbesteding prioriteit te geven aan de partij die het meeste plekken weet te realiseren binnen het beschikbare budget;

verzoekt het college:

- bij de volgende vergadering van de stuurgroep aan te geven dat de raad prefereert om bij de aanbesteding van de ondergrondse stalling voorkeur te geven aan de partij die, naast kwaliteit, het hoogste aantal fietsenplekken kan realiseren binnen het beschikbare budget;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Elke keer als ik op het station ben, valt het me op dat heel veel mensen vol bewondering staan te kijken, in het gerestaureerde stationsgebouw. Ze staan altijd foto's te nemen, altijd omhoog te kijken en het bewonderend te aanschouwen. En als we dan terugkijken op een eerder besluit, is het goed dat we gekozen hebben voor een tunnel, in plaats van een traverse. Daar kom ik zo nog wel even op terug. Eerst even naar het besluit.

We zijn het helemaal eens, en we zijn ook blij met de ingrepen voor een betere bereikbaarheid per trein, bus, fiets. We zijn blij met de voorgenomen fietsenstalling, de tunnels, voor allerlei zaken die daar gaande zijn en we zijn het ook eens met de keuze om de Blauwe Brug te laten vervallen. Maar ik kom toch even terug op de keuze voor een tunnel onder de verbrede sporen, in plaats van een traverse. Die is eigenlijk gebaseerd op het in volle glorie in gebruik houden van een stationsgebouw met de historische context. Het gaat over kappen, het gaat over het seinhuis en het gaat over het stationsgebouw in zijn totaliteit. Nou heeft het college aangegeven dat die hele historische context nog nader wordt uitgewerkt in criteria. Die worden dan door de stuurgroep Groningen Spoorzone vastgesteld. Daar wordt de raad dan nog weer over geïnformeerd, maar daar heeft het college ook onmiddellijk bij gezegd: "Raad, als u nog wensen hebt, kan het college ze meenemen naar de stuurgroep Groningen Spoorzone." En daarom komen we op het volgende, waar we in de commissie ook al wel discussies over gehad hebben. Wij vinden een aantal teksten, zoals ze verwoord staan in Mooi Extra niet duidelijk. Bijvoorbeeld, het belang en de waarden van de monumenten worden echt wel onderstreept in het document, maar er zit een zin in: "Het zit niet enkel in eenzijdig behoud, het zit ook in toekomstig gebruik en het zit ook in de functies." Daar staat dan bij: "Dit betekent geenszins dat het de ambitie is om de kappen en het seinhuis per definitie te verwijderen of niet terug te plaatsen." Maar, voorzitter, die zinsnede 'per definitie' kan ook inhouden dat je het niet terugplaatst. Als je naar de hele geschiedenis kijkt en de omgeving waar het gebouw nu in staat, maken wij ons zorgen over hoe het er in de toekomst allemaal uit gaat zien. Ik zeg niet dat het college meteen bedacht heeft om ze niet meer terug te laten keren. Of de stuurgroep dan, waar het college in vertegenwoordigd is. Maar wij willen wel heel graag het respect voor die oude elementen bewaren en ook het respect voor die historische context in stand houden. Dus wij dienen daarvoor een motie in, waarin wat ik net heb aangegeven, ook al aangekondigd door de SP, samen met het CDA, wordt verwoord.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Toch een aanvullende vraag voor de ChristenUnie. De ChristenUnie was bij dezelfde commissievergadering als wij allemaal, en raadsbreed, geen uitzondering, was iedereen voor behoud van de historische context van het 19de-eeuwse gebouw met de kappen. Dus dat is de discussie niet. Bent u niet bang dat u doordraaft in een soort überconservatisme? Die laatste elementen, om alles wat er nu staat, per se, koste wat het kost, op zijn plek te laten, terwijl er is gezegd: "Eventueel zou je dingen wat kunnen verplaatsen, omdat er ook ruimte moet komen voor iets 21ste-eeuws", wat er ook bij nodig is. Bent u niet bang dat u de zaken zo vastzet, dat u ontwerpers de handen op de rug bindt, dat alles moet blijven bij het oude, dat je dan nooit een mooi, aanvullend, nieuw station krijgt?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, conservatief, dan wil je juist iets bewaren. Elementen uit deze stad uit de geschiedenis, die we echt bewust hebben staan, waardoor het een prachtige stad is. Die elementen uit het verleden hebben we bewaard. Dat we überconservatief zijn, zijn uw woorden. Dat zijn wij niet en we willen ook niemand de handen op de rug binden, want dat lijkt niet zo handig, als je aan het werk wilt. Wat wij graag willen, is dat je met respect voor die historische context omgaat met dat station. En dat het blijft zoals het blijft, dat kan niet, want dan gingen we met z'n allen niet verbouwen. Maar wel met respect voor die oude context. En om dan zomaar bij voorbaat met een variant te komen waarbij er een witte kap overheen zit, dan zie je er niets meer van. Dat gaat ons veel te ver.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, voorzitter, ik vraag mij af: snapt de ChristenUnie het punt van de PvdA? Historische context en respect voor alles wat oud is, dat is een breed begrip. Het punt is dat er een verschil is tussen het negentiende-eeuws complex met de twee kappen die uit de negentiende eeuw komen en wat er later aan toegevoegd is, dat dit een principieel is en dat je daar dus anders tegenaan kunt kijken? U bindt er steeds een strikje omheen. Hebt u dat door?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Maar u bent ook eenzijdig bezig, want u hebt het alleen over een kapje in de hele discussie. Daar gaat het ook niet over. Het gaat erom dat je het hele gebied op een dusdanige manier wilt ontwikkelen, dat je ook respect hebt voor het gebouw, waarvan we met zijn allen gezegd hebben: “Dat willen we in de oude glorie herstellen.” Ja, u snapt mij niet. U denkt dat ik u niet snap, maar u snapt mij ook niet. Wij zeggen echt niet dat het blijft zoals het blijft, want er komen sporen bij, er gaat wat gebeuren. Misschien moet het seinhuis iets opzij, dat weten we nog niet. Maar wat wij niet willen is de witte kap eroverheen, en dat alles wat er ooit was, er niet meer is. Want dat is een aangezicht waardoor je het oude stationsgebouw niet meer goed ziet. En dat is een stad die wij met zijn allen niet wensen en niet willen. Volgens mij hebt u nog een vraag. Of niet? Ik ga die motie indienen en daar staat het nog allemaal duidelijk in verwoord, mijnheer Ruddijs, dus als het nog niet duidelijk is, staat het daarin.

Motie 7: Motie behoud historisch karakter Hoofdstation (ChristenUnie, SP, CDA)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 30 maart 2016 besprekende het raadsvoorstel Groningen Spoorzone onderdeel Fiets, Mooi Extra en Blauwe Brug,

constaterende dat:

- de keuze voor een tunnel onder de verbrede sporen in plaats van een traverse over het spoor is gebaseerd op het in volle glorie en in gebruik houden van het stationsgebouw met de historische context;
- in het voorstel gesproken wordt over de omgang met de monumentale context van het hele stationsgebied;
- deze context nader wordt uitgewerkt in criteria die door de stuurgroep Groningen Spoorzone worden vastgesteld en waarover de raad van Groningen nog wordt geïnformeerd;
- wensen van de raad door het college meegenomen worden naar de stuurgroep Groningen Spoorzone;

overwegende dat:

- Mooi Extra de volgende zinsnede bevat: “Evenwel is in hoofdstuk 5 aangegeven dat interventies met respect voor de monumentale waarden op functionele gronden mogelijk moeten zijn. Het belang en de waarde van monumenten zit immers niet enkel in eenzijdig behoud, maar juist ook in toekomstig gebruik en nieuwe functies. Dit betekent geenszins dat het de ambitie is om de kappen en het seinhuis per definitie te verwijderen of niet terug te plaatsen.”;
- de zinsnede ‘per definitie’ ook kan inhouden dat seinhuis en oude kappen niet worden teruggeplaatst;
- in Mooi Extra een variant verbeeld is waarop de kappen en het seinhuis niet worden teruggeplaatst;
- eveneens in Mooi Extra varianten staan met een compleet nieuwe perronkap waarbij de oriëntatie op het Stationsgebouw vanaf de zuidzijde compleet verdwenen is en alles overvleugeld wordt door een compleet nieuw aanzicht zonder respect voor de historische context;

verzoekt het college:

- alles in het werk te stellen om de historische elementen als kappen, seinhuis en aangezicht Stationsgebouw ook vanaf de zuidzijde niet verloren te laten gaan, maar te behouden en dit mee te nemen als inbreng namens de raad bij de eerstvolgende stuurgroepvergadering Spoorzone;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Bij het aannemen van dit raadsvoorstel begint het proces om te komen tot niet een, maar eigenlijk twee stations. Het mooie doet zich voor dat de stad

Groningen de kans heeft om op dezelfde plek een tweede station te realiseren. Dat is natuurlijk gewoon hetzelfde station. Maar de uitdaging is in de ogen van mijn fractie om aan de zuidzijde een even uitdagend en interessant station te maken als het negentiende-eeuwse station aan de noordzijde al is. De kunst is – en dat is, denk ik, ook de dure opdracht die het college heeft, en ik denk de hele stuurgroep – om die juist perfect met elkaar te laten samensmelten, dan wel in elkaar over te laten gaan. Aan de zuidzijde een modern stationsgebouw, of markering van de entree van het station en aan de noordzijde het prachtig negentiende-eeuwse stationsgebouw, dat juist door deze plannen ook weer een centrale functie in het stationsgebied krijgt. De discussie spitst zich in die zin dan ook toe op de vraag hoe je deze twee dingen met elkaar verbindt. Mijn fractie wil daar heel graag uitgewerkte voorstellen voor zien. En als het gaat over de perronkap, de overkappingen uit 1928 en het seinhuis, is mijn fractie van mening dat het behoud van die twee zaken wel de voorkeur heeft en ook wenselijk is. Maar is mijn fractie nu van mening dat het uitgesloten is dat er iets mee gebeurt of dat er op een andere manier in wordt geopereerd? Nee. Wij zien liever een aantal voorstellen waarbij er een mooi, aantrekkelijk ontwerp komt. En als dat betekent dat er veranderingen zijn, dan wil mijn fractie die zien. Maar wel daarbij gezegd hebbend dat voorsnog seinhuis en perrons niet voor niets gemeentelijk monument zijn.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, volgens ons, ChristenUnie en SP, gaat de discussie over de vraag: wat zie je straks als je aan de zuidkant van het station staat? Zie je dan het futuristische moderne tweede station, zoals de heer Leemhuis dat schetst, of zie je de oude, historische gevel, waarbij natuurlijk die elementen absoluut ook aanwezig zullen zijn? Mijn vraag is aan de heer Leemhuis: wat wilt u straks zien als u aan de zuidkant van het station staat?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): In de ogen van mijn fractie moet de stuurgroep met goede voorstellen komen en mijn fractie kan zich voorstellen dat dit betekent dat er een spannende, bijzondere entree komt, die inderdaad modern is. En als er een manier is om het negentiende-eeuwse element juist veel nadrukkelijker naar voren te laten komen, dan willen wij die plannen ook zien. In ieder geval zien wij de mogelijkheid om die twee met elkaar te verenigen. Dat wat betreft de perrons.

Mijn fractie is blij met voorstellen op het gebied van de fiets. We zijn natuurlijk heel blij met de fietstunnel, dat hiertoe nu echt besloten wordt. Dat beschouwt mijn fractie toch als een succesje voor onszelf. Na DRIS en PRIS krijgen we ook FRIS. En met de Blauwe Bruganalyse kan mijn fractie ook leven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Dank u wel, voorzitter. “Sedert 1866 behelpt de gemeente Groningen zich met een stationsgebouw, dat thans niet langer aan zelfs de meest bescheiden eisen van het reizend publiek voldoet. Niet alleen dat de hele inrichting veel te bekrompen is, zodat men zich bij het nemen van plaatskaartjes verdringt en in de wachtkamer geen zitplaats kan erlangen, maar ook uit hygiënisch oogpunt beschouwd, laat het gebouw schier alles te wensen over.” De voorzitter van de Kamer van Koophandel in Groningen beschreef de behoefte aan een nieuw stationsgebouw in 1889 treffend in een brief, gericht aan de minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Dat nieuwe gebouw kwam er. En ondanks dat er in 1914 nog over werd gesproken dat het gebouw quasi mooi, onpraktisch en dwaas zou zijn, brengen wij nu de focus op dit gebouw in de nieuwe plannen, tot tevredenheid van de fractie van D66, terug. Het gebouw had toen al een bijzondere positie en die heeft het station nu ook nog, bij de uitwerkingen van de voetgangerstunnel, de fietstunnel en de verplaatsing van het busstation naar de zuidzijde. Wat ons bovendien tot tevredenheid stemt, voorzitter, is de unieke positie van het fietsparkeren rondom ons hoofdstation. Nergens in Nederland is er een vergelijkbaar beheersregime te vinden, waarbij men de fiets het gehele weekend gratis kan stallen in een bewaakte rijwielstalling. Met Fietsconcept Plus wordt bovendien een jaarabonnement de helft goedkoper. Onze complimenten daaromtrent voor het college. Wat ons betreft echt een fietsstad waardig. Wel wil mijn fractie nogmaals het belang van het integraal betrekken van buurtbewoners, ondernemers en andere belanghebbenden onderstrepen. We zitten hier op een goed spoor, maar de eindbestemming is tenslotte nog niet bereikt. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, ik wachtte even tot het eind, want ik hoopte dat er nog iets zou komen. Namelijk dezelfde vraag als die ik net aan de heer Leemhuis stelde: wat wil de heer Benjamins straks zien, als hij aan de achterkant, de zuidkant, van het station staat?

De heer BENJAMINS (D66): Ik wil harmonie zien.

De heer KOKS (SP): Kunt u nader omschrijven wat ik mij daarbij voor moet stellen?

De heer BENJAMINS (D66): Dat een en ander in samenspel met elkaar verweven is.

De heer KOKS (SP): Dus dat kan betekenen dat de achterkant van het station aan het zicht onttrokken wordt.

De heer BENJAMINS (D66): Zoals ik in de commissie ook al heb gezegd, zou het mij niet verbazen als daarmee een stuk van de achterkant van het stationsgebouw door moderne architectuur wordt teruggenomen.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit debatje als afgerond. Mevrouw ...

De GRIFFIER: Riemersma.

De VOORZITTER: Ja, ik weet het wel. Ik zit u een beetje te plagen, mevrouw Riemersma. Gaat uw gang.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u, voorzitter. De Stadspartij is content over de voorgestelde fietsvoorzieningen. De stalling is voor een deel van de tijd gratis en voor de rest zijn er schappelijke tarieven berekend. Verder zijn we natuurlijk ook blij dat de fietstunnel aangelegd kan worden. We zijn wel benieuwd wanneer de mist rond het PostNL-gebouw wordt opgetrokken, want die cirkelt er wat ons betreft wel heel erg lang omheen.

Het station wordt dagelijks door 35.000 reizigers gebruikt. Ons standpunt is dat het stationsgebied dan ook vooral een functioneel geheel moet zijn, zonder obstakels voor haastige reizigers. Zoals we al eerder zeiden: geen kunstwerken en bomen die in de weg staan. Wel is het behoud van historische elementen belangrijk. We hebben er zelf voor gepleit dat het historische gebouw, het hoofdstation, een centrale rol zou krijgen. Om de relatie met het laatnegentiende-eeuwse hoofdgebouw te behouden, moet de historische kap op de perrons 1 en 2 onzes inziens blijven. Ik heb er gisteren nog even goed naar gekeken. Tot nu toe kwam ik er eigenlijk niet aan toe, want op het station heb je alleen maar haast. Rennen, rennen, rennen. Maar nu kon ik naar boven kijken en het is inderdaad wel heel erg mooi. Op perron 3 en 4 heb je zowel een oude authentieke kap, als een wat doorschijnende, groezelige kap. Wat ons betreft kan die wel weg en vervangen worden door een gelijke kap als op perron 1 en 2, maar dan wel met behoud van de gietijzeren dragers. U ziet: ik heb heel goed gekeken. Perron 6 heeft een nieuwe kap. Die zou een modern aanzien kunnen krijgen, wat ons betreft, de al eerder genoemde futuristische kap, met de naam ruggengraat. Klopt dat? Het is natuurlijk wel de kunst om met oud en nieuw een harmonieus geheel te maken, zoals ook iemand van ik geloof GroenLinks zei.

Nog wel even een heel belangrijk punt. We maakten ons eerst zorgen over de toegankelijkheid aan de zuidkant. Inmiddels heb ik begrepen dat er ook met die glooiende entree rekening wordt gehouden met mensen met een functionele beperking en dat er rustpunten worden ingebouwd op de helling. Dus wat dat betreft ben ik wel redelijk gerustgesteld. Aan de noordkant is dit echter nog wel een puntje. Wij willen heel graag het stationsgebouw een centrale rol teruggeven. De consequentie is wel een voetgangerstunnel. Die is voor mensen met een beperking wel moeilijker bereikbaar. Niet onbereikbaar, maar wel moeilijker bereikbaar. Een lift is dan toch misschien niet zo'n heel goede oplossing. Hij ligt voor de hand, die oplossing, maar misschien zijn er slimmere oplossingen te vinden. Daar zou ik graag een reactie op hebben.

De Blauwe Brug vind ik bij nader inzien toch niet zo geweldig. Daar ben ik gisteren ook op geklauterd, maar het is bijna niet te doen, zo erg. Akelig hoge stenen trappen. Dus wat ons betreft: weg ermee. Of misschien heel ver weg, op het Suiker Unie-terrein. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Voorzitter, betekent dit ook dat de Stadspartij tegen hergebruik van de brug is?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik zei het: heel ver weg op het Suiker Unie-terrein. Dat is een optie.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst complimenten voor de voortvarende wijze waarop de plannen nu voort worden gezet. De mogelijkheden voor de fietsers nemen zeer toe, net als de ontsluiting met nieuwe routes voor fietsers en wandelaars. De stukken maken duidelijk dat de Blauwe Brug eigenlijk wel kan verdwijnen, ook omdat het busstation verplaatst wordt naar de andere kant van het station. We zouden wel graag zien dat de loopbrug zo lang mogelijk in gebruik kan blijven, totdat de nieuwe routes klaar zijn.

Schoonheid en historie blijven belangrijke kwaliteiten in dit gebied en het lijkt ons zeer terecht als je het mooiste station van, in elk geval, Nederland hebt. De discussie die er net was over de achterkant en de voorkant: volgens ons krijgt ons station een extra voorkant. Veel steden in Nederland met een station zouden willen dat hun voorkant net zo mooi was als onze achterkant, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dit gaat over stations, mensen. Wie nog meer? De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Dit onderwerp is al uitgebreid besproken in de commissie. Wat ons betreft kwam er goed nieuws uit en slecht nieuws, of zorgelijk nieuws. Het goede nieuws is dat wij eigenlijk raadsbreed van mening zijn, en het staat ook goed in de stukken, dat we heel veel respect hebben voor het negentiende-eeuwse gebouw en de eerste twee perrons, met de kappen die daarbij horen. Iedereen wil dat die in volle glorie tot hun recht komen, dus daar is helemaal geen discussie over. Vervolgens is een wat minder grote meerderheid, maar volgens onze inschatting nog steeds een meerderheid, er voor dat er een prachtig, modern en prettig overstap- en verblijfsstation komt aan de zuidzijde. Een icoon voor de stad. Echt een kans om daar ook een prachtig icoon neer te zetten, waar de stad een extra beeldmerk door bij krijgt. Dus dat is een heel mooie kans. En ook daar zien we eigenlijk een meerderheid voor in deze raad. Wat wij zorgelijk vinden is dat er toch, in een soort, ik noem het maar oerconservatisme, discussie komt over de achterkant van het negentiende-eeuwse gebouw of over het seinhuisje of de perron 6-kap, waarvan wij het prima vinden als die behouden kunnen blijven, maar het moet niet zo zijn dat koste wat het kost, alles wat oud is op zijn plek blijft staan. Daarmee bind je de ontwerpers van het nieuwe station de handen op de rug en ontnem je ze de kans op een heel mooi nieuw iconisch station. Ik denk dat ontwerpen een vak is en dat we niet als politiek op de stoel moeten gaan zitten van die ontwerpers en ze zoveel randvoorwaarden meegeven dat ze nog 2 m² hebben om een mooi station te ontwikkelen. Dus dat zijn onze zorgen. We hopen ook dat die motie in die richting het niet haalt. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Vindt de heer Ruddijs dat hij ook niet de ontwerpers de opdracht mee kan geven om de zuidkant van het historische station in zich te houden, voor de mensen die het van de zuidkant bezoeken? Vindt u ook niet dat dit een principiële benadering is?

De heer RUDDIJS (PvdA): Principieel was het ontwerp van het station nooit dat de achterkant bewonderd kon worden. Ik ben duizenden keer over het Emmaviaduct gefietst en ik zag de achterkant van het station en toen dacht ik nooit: wat ben ik nou trots op het station. Dat heb ik wel als ik aan de voorkant van het oude station sta. Tegelijkertijd zit ik inderdaad niet op de stoel van de ontwerper. Als we mee kunnen

geven als suggestie: “Kijk eens of je daar op een speelse wijze wat mee kan doen”, dan ben ik daar geen tegenstander van. Maar ik ben heel benieuwd of de ontwerper het wel of niet zo kan doen, dat er vanuit die context aan de zuidzijde een modern, iconisch station komt. En of er dan wel of geen zicht komt op het oude, negentiende-eeuwse station, vind ik minder relevant. Ik wil aan de zuidzijde een mooi station. En aan de noordzijde weet ik: er staat al een mooi station en dat wordt alleen nog maar mooier.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Of is er nog een interruptie? Nee, oké. Dan ga ik voor. De CDA-fractie was net als veel andere fracties blij met het ontwerpcriterium dat is toegevoegd aan Mooi Extra, dat het nieuwe station moet aansluiten bij de monumentale context. Helaas bleek in de commissie en blijkt ook nu, dat er wel heel divers wordt uitgelegd wat goed aansluiten is. Nu blijkt dat goed aansluiten ook kan zijn dat je een hypermodern ruimteschip aan de achterkant van het station bouwt en dat je dan bijvoorbeeld zegt: “Een contrast is ook aansluiten, juist in het contrast zit de aansluiting met het originele ontwerp” en dergelijke redeneringen. We willen daarom nogmaals benadrukken dat vanuit ons perspectief aansluiten bij de monumentale context, in ieder geval betekent dat het erfgoed behouden blijft. De heer Ruddijs heeft het dan over de oude gebouwen en het oude station, maar we moeten wel beseffen dat het als erfgoed is bestempeld en dat wij het zelf als monument hebben benoemd. Het lijkt ons dan ook belangrijk dat in ieder geval die elementen zoveel mogelijk blijven bestaan. Het bevreedt ons dat de PvdA dan spreekt over ‘misplaatst’ en ‘oerconservatieve’. Ik wacht even op de interruptie.

De VOORZITTER: Ja, de heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Graag toch een reactie richting het CDA. De suggestie dat wij minder respectvol naar die negentiende-eeuwse gebouwen en alles wat daarbij hoort kijken, werp ik verre van mij. Het tegendeel hebben wij gezegd. Er is alleen ergens wel een grens. Als je gaat vernieuwen, moet je soms ook ruimte maken. Het ging over die aanvullende, oudere elementen, die niet gesloopt hoeven worden, maar die misschien verplaatst kunnen worden of op een andere manier hun functie kunnen behouden, maar niet per se op die plek.

De heer UBBENS (CDA): Nee precies, ik begrijp wat u bedoelt. Wij benoemen het als erfgoed, we hebben het als monument benoemd. Het heeft de monumentale status gekregen. Maar dat is voor u geen reden om het te behouden. Dan vraag ik mij af wat erfgoedmonumentenstatus dan nog zou betekenen. We moeten er alles aan doen om een miskleun, zoals het stadsbalkon, te voorkomen. Toen wilden we ook ruimte geven aan de ontwerper. Ook toen hebben we gezegd: “Het station is een heel mooi gebouw en dat moeten we blijven zien”, alle kaders meegegeven en uiteindelijk komt er toch iets uit wat we helemaal niet willen. Ik denk dat vele fracties zich de haren uit het hoofd trekken als ze nu naar het stadsbalkon kijken.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, ik dacht dat er nog iets achteraan kwam, dus ik wachtte tot de heer Ubbens uitgesproken was. Mijn fractie is het wat betreft het stadsbalkon ermee eens dat het op sommige plekken niet optimaal functioneert. Maar op een aantal punten die van tevoren meegegeven waren, wel. En nu ben ik de vraag even vergeten. Neem me niet kwalijk.

De heer UBBENS (CDA): Nou, bedankt.

Wij willen graag dat het erfgoed toch hoog op de prioriteitenlijst blijft staan en we staan daarom op de motie van de ChristenUnie en de SP.

Dan nog een laatste punt. Dat gaat over het stallen van de fietsen. Wij hebben juist in de commissie aandacht gevraagd voor het behoud van het betaald fietsparkeren. Juist mensen die vanuit de auto in de trein gaan, af en toe, en die dan een betaalde fietsplek willen op het station, zullen in de toekomst geen plek kunnen vinden, omdat alle stallingen gratis worden. Dat betekent ook dat mensen die nu verleid kunnen worden om de trein te pakken, dat dan misschien niet doen, omdat zij hun dure fiets niet bewaakt kunnen stallen. Graag een reactie van de wethouder hierop.

De VOORZITTER: De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Zou het CDA ergens ruimte zien in het ruimteschip, om het seinhuis te plaatsen?

De heer UBBENS (CDA): Nee, wij hoeven ook geen ruimteschip, dus het hoeft ook niet in het ruimteschip geplaatst te worden. Maar ik denk wel dat het seinhuis een beetje verplaatst zou kunnen worden. Daar hebben we geen bezwaar tegen.

De VOORZITTER: De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Ja, deze interruptie is een beetje laat, ik had hem eerder willen plaatsen, maar u claimt alsof u de enige hoeder bent van het cultureel erfgoed. Dat vind ik een zeer onterechte voorstelling van zaken. We hebben al meerdere keren gezegd dat de hele sfeer rondom het negentiende-eeuwse gebouw en alles wat daarbij hoort bij alle partijen in goede handen is.

De heer UBBENS (CDA): Ja, volgens mij hebt u uw woordvoering kunnen houden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Ja, gaat uw gang, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dank u wel, voorzitter. Een kroonjuweel, dat is eigenlijk wat het nieuwe stationsgebied zou moeten worden. Dat de Blauwe Brug verdwijnt en daar een tunnel voor in de plaats komt, lijkt ons een heel logische keuze. Maar het aspect van sociale veiligheid moet bij de tunnel wel goed meegenomen worden. Het ambitiedocument is geen ontwerp of plan. Het verbeeldt de ambitie voor de ruimtelijke kwaliteit van de ingrepen. Het is goed mogelijk dat de architect van het winnende plan het station mag bouwen op een andere wijze dan onze ambities zouden vormgeven en dat is ook de uitdaging waar wij voor staan. Ambitie om de kwaliteit te behouden, maar tegelijkertijd het uit handen geven.

“Neem het OV, maar betaal wel voor de fiets.” Betaald fietsparkeren is een extra drempel voor mensen om de trein te pakken, die mijns inziens ook niet strookt met onze ambitie om meer mensen te verleiden om het OV te gebruiken. En als je dan kijkt naar de totale begroting van 280 miljoen euro, is het wellicht ook helemaal niet nodig. Daarom kan ik ook de motie van Student en Stad steunen. Het gevolg zal namelijk zijn dat fietsen overal gratis in de straten geparkeerd gaan worden. De ervaring met de auto leert ons dat je meer overlast krijgt op plekken waar niet betaald hoeft te worden. Het resultaat is dus meer overlast. En de titel Fietsstad 2020 zit er dan, denk ik, ook niet meer in.

Wat daarnaast belangrijk is, is dat de burgers op een goede manier betrokken worden bij de plannen. In Utrecht heb je een soort stadslab dat geopend is. Hoe ziet het college dat voor zich? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank aan alle fracties voor hun woordvoeringen. Ik denk dat het duidelijk is dat Groningen hard werkt aan haar bereikbaarheid. Dat doen we op het gebied van de auto, op het gebied van OV en ook op het gebied van de fiets. Juist in dit voorstel zien we dat die laatste twee bij elkaar komen, het openbaar vervoer en de fiets samen. En dat past een fietsstad denk ik ook, om daar bijzondere aandacht aan te besteden. De fietstunnel, die in dit raadsvoorstel aan u wordt voorgelegd ter besluitvorming, laten we ook niet vergeten dat die hier in de raad is ontstaan. De suggestie van de fietstunnel zat eigenlijk niet in de plannen, maar door een motie van de gemeenteraad is gezegd: “Kijk er nou toch eens naar of die fietstunnel in de toekomst een toegevoegde waarde heeft voor het stationsgebied” en het bleek, hoe meer dit project zich ontwikkelde, dat dit zo was. En het heeft er nu toe geleid dat we hier in de gemeente niet alleen een fietstunnel aanleggen, zoals de wens van de raad toentertijd was, maar die ook kunnen combineren met een bewaakte fietsenstalling met 5000 fietsparkeerplaatsen en 2500 extra stallingen langs het perron en daarbij ook opgenomen een Fiets Reis Informatie Systeem, waarbij we van de 12 miljoen euro die nodig is voor de tunnel, 30 miljoen euro aan investeringen in de stad en in de fiets hebben weten te maken. Ik denk dat het daarmee, voorzitter, een mooi voorbeeld is van de samenwerking tussen I en M, ProRail, NS, de provincie en de gemeente.

Met dit voorstel, als u daar straks positief over besluit, is het hoofdstation klaar voor 2020, met 15.000 fietsenstallingen en dat is omgerekend 1 stalling per 13 inwoners. Ik nodig u van harte uit om zo'n rekensommetje eens te maken voor een stad als New York. Hoeveel stallingen je dan op Grand Central Station zou moeten neerzetten, volgens mij is dat een astronomisch aantal. Zeker relatief gezien. Het stallingsregime voor de nieuwe bewaakte fietsenstalling, door een aantal fracties is daarop ingegaan, sluit aan bij de huidige bewaakte stalling op het hoofdstation. Dus we hebben nu al een stalling die dit regime kent en die wordt eigenlijk met 5000 stallingen uitgebreid. De eerste dag is gratis en ook in het weekend. Daarmee zijn wij het enige station in heel Nederland dat beschikt over dat regime bij zijn bewaakte stalling. Dat betekent dat er eigenlijk altijd, en ik heb dat in de commissie nader onderbouwd, voor iedereen plek is om gratis zijn fiets neer te zetten. We kennen straks 3 stallingsregimes. 1 is onbewaakt, 2 is onder toezicht en 3 is bewaakt. Die bewaakte stalling, 5000, daar zit een regime op. En die 10.000 plaatsen zijn altijd gratis voor iedereen, om daar zijn fiets neer te zetten. Wanneer zien we dat er juist extra drukte is, dat we de volle 15.000 fietsenplan in het station nodig hebben? Dat is juist in het weekend. En juist in het weekend hebben we ervoor gezorgd dat met deze afspraken die we met het ministerie, ProRail en de NS hebben gemaakt, ook verzekerd is dat in Groningen die fietsenstallingen gratis blijven. Dus het scenario dat mevrouw Woldhuis schetst en ook het scenario waar de heer Lammers van Student en Stad wellicht bang voor is, daarvoor hoeven we volgens mij niet bang te zijn. Met dit stallingsregime en de hoeveelheid plekken in combinatie, zorgen we ervoor dat er altijd toegang is tot dit hoofdstation, ook voor de mensen die gratis willen stallen. Ook voor mensen die langer willen stallen is er gratis plek, dat blijft gewoon geborgd en blijft met dit voorstel fier overeind staan.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, de wethouder zegt: "U hoeft er niet bang voor te zijn." Kunt u mij dan uitleggen waarom we dan meerdaags betaald fietsparkeren gaan invoeren? Hoe ingewikkeld is dat eigenlijk?

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, ik heb in de commissievergadering, waar mevrouw Woldhuis niet het woord heeft gevoerd, volgens mij zeven minuten lang een uitvoerig antwoord gegeven over waarom dat is. Dus ik verwijs in eerste instantie graag daarnaar. Maar nog even voor de duidelijkheid ook hier en in dit verslag: de voorwaarde voor het investeringsbedrag vanuit het ministerie van I en M, waarbij we 17 miljoen euro aan deze stallingen betaald krijgen, is dat alle zelfde stallingsregimes onder hetzelfde betalingsregime worden gesteld. Dit is een bewaakte stalling, die komt dus onder hetzelfde arrangement als de huidige bewaakte stalling op het hoofdstation. Dat is een voorwaarde die bij die subsidie hoort, en het is ook een voorwaarde van de bijdrage van de Nederlandse Spoorwegen. Dus deze deal, door het op zo'n manier te doen, levert ons 8,5 miljoen euro op, en 300.000 euro structureel. En als we dat combineren met mijn inschatting, die ik tijdens de commissie uitvoerig heb onderbouwd, dat het niet leidt tot een beperking van gratis fietsstallingsplekken, op welk moment dan ook in de week, hebben wij volgens mij hier een fantastische deal te pakken.

Voorzitter, het CDA heeft juist de andere kant belicht en zei: "Is het dan niet zo dat juist mensen die bereid zijn om te betalen voor het parkeren van hun fiets, omdat ze misschien wel een heel dure fiets hebben, in het weekend nergens meer plek hebben, omdat alle bewaakte plekken bezet zijn met mensen die hun fiets daar gratis hebben gestald?" Nou, volgens mij moeten we daar rekening mee houden en moeten we daar ook specifieke plekken voor hebben. Of we dat nou doen met een fietskluis of met plekken die altijd beschikbaar zijn voor mensen met een abonnement of mensen die er gewoon voor betalen, volgens mij moeten we dat in de gaten houden. Dus dat zeg ik u toe, dat we dat ook zullen doen. Dan moeten we gewoon in de gaten houden hoe dit zich verder ontwikkelt, want volgens mij wil de heer Ubbens niet, en dat wil het college ook niet, in de situatie komen dat er honderden plekken gereserveerd zijn voor mensen die betalen, maar er vervolgens niet komen. Volgens mij wilt u dat ook niet, dus laten we dat gewoon goed in de gaten houden.

Dit project wordt mogelijk door bijdragen van anderen, daar heb ik wat over gezegd. In het voorstel staat nog, en daar heb ik vers van de pers nieuws over, dat de bijdrage van ProRail via het ministerie van I en M nog niet verzekerd is voor de volledige periode en dat dit een onzekerheid is in de businesscase. Inmiddels hebben wij het nieuws gekregen vanuit het ministerie, dat voor de volledige periode ook de bijdrage van ProRail verzekerd is. Daarmee is de onzekerheid die in het voorstel nog wordt genoemd van tafel en hebben we hier een businesscase die rond is.

Voorzitter, mevrouw Riemersma heeft nog gevraagd naar het PostNL-gebouw. Dat duurt wel wat lang, zegt u en dat gevoel heb ik zelf ook. Dus ik hoop echt dat we op zeer korte termijn uw raad erover kunnen berichten, hoe we daar verder mee gaan. Het is in de afrondende fase, maar ik beseef ook dat ik dit al een keer eerder tegen u als raad heb gezegd. Maar ik deel uw bezorgdheid daarover.

Dan, voorzitter, ga ik nog even naar de moties die zijn ingediend. De eerste motie is van Student en Stad, die eigenlijk zegt: “Laten we nou pas bij de ingebruikname kijken of we dat betaald fietsparkeren willen.” Ik heb net heel kort en in de commissie wat langer uitgelegd waarom dat geen optie is, ook omdat we nu een contract sluiten met de verschillende andere partijen. Wij moeten gewoon hom of kuit geven over onze betrokkenheid daarbij. Dus volgens mij moeten wij nu zeggen: “Zo doen we het”, omdat we dan ook aan de andere kant in de stuurgroep binnenkort – en dat hebben we natuurlijk al gedaan onder voorbehoud van goedkeuring van uw raad – de bijdragen van de andere partijen kunnen verzekeren. Dus volgens mij hebben wij in de praktijk geen probleem en kunnen wij nu een deal sluiten waar wij volgens mij hartstikke goed mee uit de voeten kunnen. Ik heb niet de voorkeur om daar nog mee te wachten, dus ik ontraad ook die motie.

Dan de motie van Student en Stad die gaat over de aanbesteding van de ondergrondse stalling. De heer Lammers zei daarbij: “meer is beter”, en de gedachte die ik vanuit het college daarbij heb is: dat is nog maar net de vraag. Je hebt een beperkte ruimte waar je die fietsenstallingen moet vormgeven. Je kan er misschien wel veel meer op kwijt, maar dan moeten ze misschien wel veel dichter op elkaar, of dat je de fiets er moeilijk uit kunt krijgen, omdat je niet de ruimte hebt om je fiets daar goed te draaien. Dus daar zou ik eigenlijk geen voorstander van zijn, om die ruimte daar nog verder te beperken. Anderzijds is denk ik ook het argument, maar dat is misschien wat formeler, dat ik toch wel zou willen voorstellen om de kwaliteitscriteria die je in de aanbesteding brengt, in samenhang te doen. Ik zie ook dat de fractie van de SP onder deze motie staat, maar ik kan me ook voorstellen dat de fractie van de SP zegt: “Wij vinden het ook belangrijk dat social return gewaarborgd wordt in die aanbesteding.” Nou, om nou een aspect eruit te halen en dit helemaal eruit te halen en te zeggen: “Dat moet dus sowieso”, dat is misschien ingewikkeld. Dus ik stel voor dat we bij de aanbesteding even hier specifiek op terugkomen, dat als er mogelijkheden zijn om dit soort maatregelen te nemen, we die voor u inzichtelijk maken en ook aan u voorstellen welke volgorde we dan bij die criteria zullen hanteren. Want er zijn meer criteria te noemen dan alleen maar de hoeveelheid stallingen; bijvoorbeeld duurzaamheid of besparingen in de kosten of social return, wat ik al noemde. Ik wil deze motie ontraden, namens het college.

Voorzitter, ik rond af. Volgens mij is dit een belangrijke stap in het project Groningen Spoorzone en kunnen wij daar ook mee verder. Maar niet voordat ik u verzoek, voorzitter, om het woord te geven aan collega Van der Schaaf, die nog verder in zal gaan op het thema monumenten, waarvoor ook door verschillende fracties aandacht is gevraagd.

De VOORZITTER: Mag ik nog een ding vragen aan u? Want als er vragen onbeantwoord zijn gebleven die wethouder De Rook nog zou moeten beantwoorden, is het misschien handig om dat nu aan te geven. U hebt geen tweede termijn, maar als u opmerking hebt gemaakt die nog een opmerking van de wethouder vergt, kan dat. Niet? Dan is het woord aan wethouder Van der Schaaf. Sorry, mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Voorzitter, ik had nog wel een vraag, maar misschien dat wethouder Van der Schaaf die gaat beantwoorden. Ik had aandacht gevraagd voor de toegankelijkheid voor mensen met een functionele beperking. Misschien dat wethouder Van der Schaaf daarop ingaat?

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dat is ook een belangrijk aandachtspunt voor het college geweest bij de totstandkoming. Als je het hebt over de zuidkant, moet er een hoogteverschil worden overbrugd. Aan de voorkant, is dat? Oh oké, u hebt het over de voorkant van het station, over de toegankelijkheid daar. Nou, we hebben u eerder al tekeningen laten zien, dat wij overwegen om het gebied daar omhoog te brengen, waardoor er een geleidelijke overgang ontstaat tussen het normale stationsgebied en het stadsbalkon, waardoor dit ook voor mensen met een rolstoel goed toegankelijk is. En in de tunnel zelf hebben wij liften en roltrappen en op die manier verzekeren we daar ook de toegankelijkheid voor mensen die minder goed ter been zijn.

Maar dan wil ik toch die opmerking even afmaken over de zuidkant, want daar zei u volgens mij ook wat over. Daar vind inderdaad een geleidelijke overgang plaats. We moeten daar een hoogteverschil over en dan is, zeker voor mensen met een beperking, een geleidelijke overgang veel prettiger dan een strakke

overgang, bijvoorbeeld via een trap of met een lift. Volgens mij hebben we die voorwaarde in het voorstel juist goed geborgd.

De VOORZITTER: Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. Aan mij om nog even in te gaan op het thema ruimtelijke kwaliteit en met name de aandacht die door velen van u gevraagd is voor de positie van de monumenten in het gebied en hoe die zich verhoudt tot het gehele ontwerp. Het document Mooi en met het nieuwe document Mooi Extra, is eigenlijk het kwaliteitsdocument, waarmee we de ontwerpers uitdagen om aan zoveel mogelijk van de ambities die we daarin verbeeld hebben en beschreven hebben, te voldoen. Daarbij is het denk ik wel van belang om te vertellen dat, bij keuzes met betrekking tot vormgeving, en ook – daar kom ik zo meteen nog wel even op terug, zeg ik tegen mevrouw Jongman – als het ging destijds, om de keuze om het hoofdstation in glorie te herstellen en te kiezen voor een tunnel en niet voor een traverse, dat het natuurlijk altijd een mix is tussen verschillende elementen. Het gaat altijd om aan de ene kant ruimtelijke functionaliteit, niet geheel onbelangrijk bij een OV-knooppunt, bij een station, om ruimtelijke kwaliteit, waarbij het zowel gaat om de beleving als om de monumentale waarde, en uiteraard om betaalbaarheid. Het is altijd een mix van die drie elementen waaruit uiteindelijk keuzes gemaakt moeten worden en die uiteindelijk in een ruimtelijk ontwerp landen. Dat is uiteindelijk ook de keuze geweest. We hebben de keuze gemaakt om bij het hoofdstation te kiezen voor een tunnel en het hoofdstation weer in de oude luister te herstellen, tenminste, qua beeld was het al eerder geregeld, maar ook qua functie. Natuurlijk is het ingegeven door de historische monumentale waarde, maar ook omdat we in de afweging qua functionaliteit en betaalbaarheid op al die punten deze variant beter vonden scoren. Dat geldt ook wanneer we kijken naar de verdere vormgeving van het station. We zullen altijd die mix tussen de verschillende zaken moeten beoordelen. We hebben het door middel van het ambitiedocument zo concreet mogelijk geprobeerd te verbeelden, waarbij we inderdaad, ook door de wijze van aanbesteden, de ontwerpers maximaal uitdagen om hun creativiteit te benutten om in die mix aan het meest optimale model, waarin aan zoveel mogelijk criteria wordt voldaan, te voldoen. We denken dat we daarmee het beste voor de stad kunnen bereiken. Het is natuurlijk uiteindelijk aan het kwaliteitsteam om op basis van de kwaliteitscriteria die we in het document vaststellen, ook te zorgen dat het ontwerp daaraan voldoet. En in die kwaliteitscriteria die we inderdaad in Mooi Extra hebben vastgelegd, dat zijn er vijf. Ik hoef ze hier niet op te noemen, maar met name over punt 5 is veel discussie geweest, de relatie met de kappen en het seinhuisje, de monumentale context en het nieuwe ontwerp. Dat hebben we gewoon als criterium opgenomen, dat het van belang is om daar in het ontwerp rekening mee te houden. Maar we hebben wel een aantal opmerkingen gemaakt, vanwege die bredere afweging die we moeten maken en die hebben te maken met een aantal dingen die ook in uw debat naar voren zijn gekomen, en die wij ook wel belangrijk vinden.

De VOORZITTER: Voordat u op die punten ingaat, misschien de heer Koks nog even voor een interruptie.

De heer KOKS (SP): Zit volgens u, in die beschrijving die u net gaf, over dat vijfde criterium, het zichtcriterium daarbij ingebakken? Zou u daar ook nog wat over kunnen vertellen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik was inderdaad van plan op dat specifieke thema even in te gaan en aan de ene kant aan te geven dat dit natuurlijk belangrijk is. De beleving, de achterkant van het station, zeker als je in het stationsgebied zelf staat, dat is volgens mij ook criterium 3 of 4, hebben we heel nadrukkelijk benoemd. Dat je vanuit het perron ook doorzicht hebt over het hele gebied, en daarmee dus ook de achterkant van het monumentale station kunt bekijken. Aan de andere kant is het ook zo dat als je kijkt met de nieuwe entree die we aan de zuidkant maken, en volgens mij doelde de heer Leemhuis daar ook min of meer op, dat het straks de op een na drukste stationsingang van Noord-Nederland wordt. Het verdient het ook wel om daar een entree te maken die zichtbaar is. U zegt dat het van belang is dat we ook vanaf die achterkant zicht houden op het monumentale ensemble, zeker op de monumentale achterkant van het huidige hoofdstation. We hebben zelf ook al aangegeven dat er wel wat spanning zit tussen aan de ene kant het laten staan van het seinhuisje en dat zicht. Maar goed, ook het seinhuisje maakt deel uit van de monumentale context. Aan de andere kant moet u zich wel realiseren dat de positie, waarin je het beste over het spoor heen kunt kijken, dus aan het begin van het verdiepte plein, op het hoogste punt, de afstand

tussen dat punt en de achterkant van het hoofdstation, behoorlijk groot is. Die is vergelijkbaar met de afstand tussen de voorkant van het hoofdstation en de Coehoornsingel, even ter vergelijking. Dat kunt u op de kaart terugkijken. Je moet wel, ook een beetje een relativerende opmerking van de mogelijkheden die je hebt, van dat plein af om daadwerkelijk die achterkant van het hoofdstation te beleven. Maar we vinden het wel degelijk van belang en juist die combinatie is interessant, van aan de ene kant zichtbaar maken dat je een nieuwe entree hebt, die ook zichtbaar mag zijn, met architectuur die daarbij past. En we dagen nadrukkelijk de architecten uit om te kijken of je dat moderne kunt verbinden met het oude, waarbij het inderdaad zo is dat je nu eenmaal drie sferen hebt, straks in het station, de monumentale context van het stationsgebouw aan de achterkant, het middengebied waar vooral reizigersbewegingen zijn en de entree van de zuidkant. Die hebben alle drie hun eigen identiteit en tegelijkertijd, ja, het blijft stedenbouwkundige taal. In die zin heeft de heer Ubbens wel een beetje gelijk: het is soms moeilijk om dat helemaal concreet te maken. Maar het is ook de uitdaging om dat inderdaad met elkaar te verbinden. Dan reageer ik ook even op deze motie. We hebben het idee dat we die ambitie om te kijken of je die monumentale context kunt verbinden met functionaliteit en moderniteit, heel aardig of goed in die vijf criteria hebben vastgelegd. In die zin ben ik het met de heer Ruddijs eens. Het zou ons te ver gaan om het vijfde criterium zo hard te maken dat je het niet meer zou kunnen afwegen in de bredere afweging. Vandaar dat onze reactie op motie 7, over het behoud van het historische karakter hoofdstation, is: het hele ontwerp is inderdaad, dat ben ik met mevrouw Jongman eens, erop gericht om de historische functie van het oude gebouw te behouden en te versterken. Maar, gezien ook andere belangen die er zijn, zou het inderdaad zo kunnen zijn dat je daarin een andere afweging moet maken. Dat is niet ons doel, absoluut niet. Laat ik dat voorstellen. Maar het moet niet zo zijn dat we daar inderdaad al helemaal met de handen gebonden zijn. Dus het idee om wat in deze motie staat, om dat criterium eruit te lichten en harder te maken, zouden wij in de afweging die wij in de stuurgroep hebben gemaakt, ook niet willen overnemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, ik een vraag aan de wethouder. Een kleine, technische vraag denk ik. Op het moment dat monumentale onderdelen verwijderd moeten worden in een ontwerp van een architect, en de stuurgroep vindt dat een goed idee, wie gaat daar dan over? Komt dat nog bij ons terug of is dat dan aan u om over te beslissen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik kijk even mijn collega aan, die volgens mij iets beter precies de besluitvormingsprocessen op het netvlies heeft.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, als ik dan kort mag aanvullen: op het moment dat wij een definitief besluit nemen over het monumentale karakter van het hoofdstation en dat gepaard zou gaan met het verplaatsen van monumenten, dan kan ik mij niet voorstellen, laat ik het maar even zo zeggen, dat u niet vooraf in staat wordt gesteld om daar nog een besluit over te nemen als raad.

De VOORZITTER: Ik zou deze opmerking dat het niet voorstelbaar is, willen ombuigen tot een toezegging dat het niet zal gebeuren. Dat lijkt me politiek iets meer solide, eerlijk gezegd. Zullen wij overgaan tot besluitvorming? Bent u zover?

Ik verdubbel de aangevraagde tijd. Twee minuten schorsing.

(Schorsing 21.08 uur – 21.12 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Mijn collega van Student en Stad doet de toelichting.

De VOORZITTER: De heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Dank u, mijnheer Koks. Dank, mijnheer de voorzitter. Wij trekken motie 6, 'Optimale ruimte voor de fiets' in. Die trekken we in naar aanleiding van de toezegging van de wethouder.

De VOORZITTER: Dank u. Motie 6 is ingetrokken. Anderen nog? Niet? Voordat ik aan de stemmingen begin: is er nog een dringende behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Over motie 7 heb ik in mijn woordvoering al voldoende gezegd. Motie 5 zal mijn fractie ook niet steunen, na de uitleg van het college en ook het mooie onderhandelingsresultaat dat het college op dat vlak heeft binnengehaald. Mocht het in 2020 actueel zijn, dan kunnen we er dan altijd nog over praten.

De VOORZITTER: Dank u. Dan breng ik in stemming motie 5, 'Heroverweging stallingsregime'. 4 voor, 34 tegen. De motie is afgewezen.

Dan ga ik naar motie 7, 'Behoud historisch karakter hoofdstation'. 13 voor, 25 tegen. Ook deze motie is verworpen.

Dan breng ik in stemming het voorstel zelf.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Voorzitter, ik zou graag een stemverklaring willen geven.

De VOORZITTER: Ja, de heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Hoewel onze motie omtrent het heroverwegen van de stallingsregime het niet heeft gehaald, zullen wij in de toekomst op zoek blijven gaan naar manieren om de stallingen toch volledig gratis te maken. Wij zien dit echter niet als reden genoeg om toch tegen het volledige voorstel te stemmen.

De VOORZITTER: Ik dank u. Ja? Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, ik kan mij aansluiten bij de stemverklaring van Student en Stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: De stemming is open. 38 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8.d: Burgerinitiatief stichting MIES - wensen en bedenkingen (collegebrief 26 februari 2016)

De VOORZITTER: Dat is een brief van het college aan de raad, waarin wensen en bedenkingen kunnen worden aangegeven. We kunt deze wensen en bedenkingen in een ronde aangeven, zo u wilt. Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, dank u wel. Het college is voornemens om subsidie te verlenen aan stichting MIES, ten behoeve van een basisinkomen voor twee personen in Groningen. Daarover redeneert het als volgt: "Voor een mening over de inhoud van het project, namelijk een basisinkomen, moet je niet bij ons zijn. Wij maken het alleen mogelijk. Wij hebben ons als college op geen enkele manier verbonden aan de inhoud van het experiment." Voorzitter, deze redenering stuit mijn fractie zwaar tegen de borst. Want natuurlijk moet je een inhoudelijke afweging maken en verbind je je ook aan een project. Wat voor gekke taferelen zouden we krijgen als dat niet gebeurt? Vervang 'basisinkomen' door iets anders willekeurigs, zoals 'een kabelbaan' misschien. Daarover wordt toch ook een inhoudelijke discussie gevoerd? Wat het college nu doet, is zich als stadsbestuur van zijn plicht ontdoen om een inhoudelijke mening over een project te geven, een afweging te maken en om verantwoording af te leggen over die mening aan de raad en aan de stad. Het college ontwijkt door deze houding een inhoudelijke discussie over het basisinkomen, terwijl het dit wel subsidieert en dat vindt de SP een kwalijke zaak.

Voorzitter, de SP is niet bang om een inhoudelijke mening te geven. Het basisinkomen doet in onze ogen afbreuk aan de sociale zekerheid. Bovendien is dit een experiment op basis waarvan je geen conclusies kunt trekken. Los van wat je van het basisinkomen vindt, is een voorwaarde wat de SP betreft dat je ten minste open bent over wat je hier als stadsbestuur aan het doen bent, zodat daarover een discussie kan worden gevoerd. Nog één zin.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken voor mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Wat bedoelt de SP eigenlijk met afbreuk van de sociale zekerheid in het kader van dit voorstel?

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, als je geld geeft aan mensen die dat niet nodig hebben, houd je minder geld over voor mensen die het wel nodig hebben.

De SP staat daarom op de motie van het CDA, over wat ik eerder zei, voor open communicatie. Ik zou daarnaast een motie indienen met als doel de subsidie niet te verlenen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie 8: Geen subsidie experiment basisinkomen (SP, CDA)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 maart 2016, besprekende Wensen en bedenkingen Burgerinitiatief Stichting MIES,

constaterende dat:

- het college voornemens is om Stichting MIES (hierna: MIES) eenmalig een subsidie van 4740 euro te geven ten behoeve van een experiment;
- dit experiment van MIES bedoeld is om een inwoner van de gemeente Groningen een jaar lang te voorzien van een onvoorwaardelijk basisinkomen;

overwegende dat:

- het college zich door het verlenen van een subsidie aan Stichting MIES ten behoeve van het bovengenoemde experiment verbindt aan een experiment met een basisinkomen in de gemeente Groningen;
- een experiment basisinkomen met gemeentelijk geld ongewenst is;

verzoekt het college:

- het experiment van Stichting MIES ten behoeve van een onvoorwaardelijk basisinkomen geen subsidie te verlenen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Onze fractie, de Stadspartij, heeft zich vaak uitgelaten over de wenselijkheid van experimenteerruimte voor mensen met een uitkering, om te kijken of er ruimte zit in de knellende regelgeving rond mensen met een uitkering. Het is voor de meeste mensen geen pretje om in die situatie te zitten. Het maakt vaak dat mensen hun zelfvertrouwen kwijtraken. De voortdurende zorg over geld voor basale zaken als eten, kleding en soms ook over een dak boven je hoofd, maakt het er niet beter op. En je hebt wel zelfvertrouwen nodig om je op de arbeidsmarkt te begeven. Daarom zijn er ook veranderlabs. Even voor de SP een vertaling: dat is met elkaar proberen wat er werkt. Dat is wel heel duidelijke taal, lijkt mij. Dat zijn groepen die bedenken welke legitieme mogelijkheden er zijn, om weer meteen in ambtelijke taal te vervallen, om een prettige situatie te scheppen voor mensen met een uitkering, waarin zij worden gekend en zich vrijer kunnen bewegen en waarbij initiatieven worden gestimuleerd. Het college heeft nu de ruimte gevonden om te experimenteren met een inkomen, gebaseerd op een deel subsidie en een deel via crowdfunding. Dus door particulieren verschaft. Dat vinden wij heel goed, want het is ook voor de gemeente heel goedkoop. Het kost de gemeente immers minder dan aan een uitkering. Ik begrijp eigenlijk de reactie van sommige fracties niet, zoals geuit in de commissie van 16 maart. Wij zouden dit juist moeten stimuleren voor veel mensen. Het is toch prachtig dat mensen kennelijk in staat zijn een netwerk om zich heen te organiseren, dat hen ondersteunt. Dat betekent dat mensen weerbaar kunnen worden en zelf iets doen. En dat is toch ook het doel van het armoedebelid, waar we het net over hadden. Dus wat ons betreft zou het college meer mogen inzetten op andere experimenten, die in het veranderlab zijn bedacht, zoals parttime ondernemen in de bijstand. Dat maakt de mensen die aangewezen zijn op een uitkering sterker en ze zullen daardoor eerder uit de armoede kunnen komen. De laatste zin spreek ik maar niet uit. Dank u wel.

De VOORZITTER: U maakt ons nieuwsgierig, maar als u het niet wilt, dan hoeft het natuurlijk niet. Wie? Mevrouw Van Doesen.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Fijn, dank u wel, voorzitter. Het is een beetje een rare situatie. We hebben op deze brief de wensen en bedenkingen volop gewisseld in deze commissie. De standpunten zijn ook duidelijk. Maar ik wil hier nog wel even bevestigen wat wij van D66 vinden, dat er een initiatief is in de samenleving, waarin mensen met elkaar geld bijeenbrengen, omdat ze resultaten van hun ervaring willen opdoen, de ervaring dat iemand een basisinkomen krijgt, dat iemand een regelvrije inkomensondersteuning krijgt, want dat is het eigenlijk, we hebben het nog niet eens over een basisinkomen maar eerder over een regelvrije inkomensondersteuning, dat ook nog eens aansluit bij de ideeën die wij zelf zouden moeten ontwikkelen, over hoe wij moeten kijken naar onze uitkeringen, hoe wij moeten kijken naar onze regelgeving, hoe wij mensen kunnen inspireren om in beweging te komen en eerder, op een duidelijk moment, de weg naar werk terug te vinden.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Kan D66 uitleggen of misschien bevestigen dat er ideeën ontwikkeld moeten worden in de stad over de invoering van het basisinkomen of over invoering van een regelvrije bijstand? Ik probeer even door uw woorden heen te lezen wat u eigenlijk wilt zeggen, waar u voor pleit, namens D66.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Ik pleit ervoor om ten eerste een burgerinitiatief nog een laatste zetje te geven. En ten tweede pleit ik ervoor om te onderzoeken of wij de regelgeving die wij rondom onze uitkeringen hebben opgetuigd, ook nog wat kunnen veranderen, zodat ze meer inspirerend zijn voor mensen om uit de uitkering te komen, om hun eigen activiteiten te kunnen ontwikkelen. Dat is wat ik bepleit en dat is eigenlijk ook het hele verhaal dat hier op tafel ligt. En ik denk dat we de discussie niet groter moeten maken dan ze is en we willen graag het college steunen in zijn initiatief.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Pleit D66 met dit burgerinitiatief voor afschaffing van de regelgeving? Dus geld zonder voorwaarden eraan te verbinden? En pleit D66 met dit initiatief voor geld voor alle Stadgers, dus ongeacht of je een inkomen hebt, gewoon voor iedereen in dit geval 1000 euro?

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Nog een keer. Wij pleiten niet voor alle Stadgers. Wij pleiten ook niet voor een totale afschaffing van de regelgeving. We pleiten voor het onderzoeken hoe wij de regelgeving zo kunnen inrichten dat ze meer inspirerend is voor mensen om de weg naar werk terug te vinden en minder belemmerend is, zoals ze nu ervaren wordt.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel. Een basisinkomen, we zijn nu korte tijd verder, is nog steeds geen goed idee. Het is onbetaalbaar, onuitvoerbaar en ontzettend afleidend van waar we ons in deze stad wel mee moeten bezighouden, namelijk mensen activeren en aan het werk krijgen en houden. Ik heb hier in de commissie al het nodige over gezegd. Als we daadwerkelijk het basisinkomen willen invoeren in de hele stad, dan zal dat onbetaalbaar blijken. We kunnen niet alle Stadgers 1000 euro per maand aanbieden. Daarnaast zal ook blijken dat het leidt tot het rondpompen van geld, want de belastingen zullen aanzienlijk omhoog moeten gaan, willen we ons daadwerkelijk zo'n operatie kunnen veroorloven.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, de VVD en PvdA zijn beide partijen die streven naar een groei van werkgelegenheid. Hoe past dit dan? Het is een particuliere organisatie, dat moet u aanspreken als liberaal, die op een bepaald moment experimenten doet in de sociale zekerheid. Dan begint u nu direct over het onvoorwaardelijke basisinkomen. Daar is mijns inziens helemaal geen sprake van. Dus ik snap uw verhaal in dit geheel niet.

De heer HONKOOP (VVD): Nou ja, kijk, ik heb met deze organisatie via de website en Twitter al kennis kunnen maken. U ook, meen ik? Uiteindelijk is het zo dat dit een organisatie is die zich inzet voor het basisinkomen, waar mensen vervolgens via loting een basisinkomen winnen en die nu een experiment met het basisinkomen wil uitvoeren. Dat kun je gewoon terugvinden op de website. Dat kun je ook terugvinden in de stukken van het college, dat die organisatie zich daarvoor inzet. Dus ja, het is wel degelijk, in ieder geval in de ogen van de mensen die dit uitvoeren, een basisinkomen en ook in mijn ogen, want het gaat over een inkomen zonder dat we daar vervolgens voorwaarden aan verbinden bij deze mensen.

De VOORZITTER: Laatste opmerking, mijnheer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Het is toch zo dat uw partij en mijn partij altijd zeggen: “Elke baan telt”? Dat is toch hier ook zo?

De heer HONKOOP (VVD): Zeker. Dus als voor mensen een baan gevonden kan worden, dan ben ik daar helemaal voor. Alleen hebben wij het daar nu vanavond niet over. Het gaat over het basisinkomen en dit idee leidt juist af van het idee hoeveel mensen aan banen kunnen helpen. Daar zijn wij voor. We zijn hier dus niet voor en daarom zijn wij tegen dit idee. Dus geen basisinkomen.

De VOORZITTER: Ik ga naar de heer Bolle. U wilde net het woord, dus u krijgt het nu. Ik zou u wel willen verzoeken om de commissievergadering niet over te doen.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Ik had nog een interruptie willen doen en ik stak mijn vinger op.

De VOORZITTER: Ah, mevrouw Chakor! Maar ondertussen kan de heer Bolle naar het spreekgestoelte lopen en dan kan uw interruptie nog geplaatst worden. Ik zou u willen vragen om de commissievergadering niet over te doen.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dat snap ik niet, voorzitter.

De VOORZITTER: Nee, nee. Ik zeg dat in het algemeen.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Wij hebben als raad gekozen voor een discussie en niet voor een 1-minuutinterventie.

De VOORZITTER: Ik zeg dat in het algemeen. U mag daar fel op reageren, maar een overdoen van een discussie die we in de commissie hebben gehad, is in het algemeen niet nuttig. Ik neem de vrijheid om die opmerking te maken, ook gegeven het tijdstip. Mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Ik had nog een vraag richting de heer Honkoop. Ik ben het niet met hem eens. Hij maakt het breder dan het is, een basisinkomen. Wat vindt u van het feit dat het financieel gunstiger is voor de gemeente Groningen? Er is door een grote groep mensen een gigantisch bedrag bij elkaar gespaard. Er wordt nu gezegd: “In plaats van een persoon zijn het twee personen, bied hier maatwerk.” Dat is ook wat we graag willen, ook vanuit de coalitie. Maatwerk bieden, dat wordt hier gedaan. En u doet het nu voorkomen alsof we hier het basisinkomen aan het stimuleren zijn. Wat vindt u ervan dat het financieel positief uitvalt voor de gemeente?

De heer HONKOOP (VVD): Ik constateer dat wat echt financieel positief uitvalt voor de gemeente, mensen aan een baan helpen is. En ik constateer als tweede dat wij in dit geval een subsidie verlenen van 4700 euro om dit experiment mede mogelijk te maken. Die twee constatering maken dat ik zeg: “Ja, we maken het mede mogelijk en nee, dit is niet financieel aantrekkelijk voor de gemeente.”

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Maar als u het hebt gelezen, hebt u ook gelezen dat deze twee mensen juist dit jaar willen onderzoeken of ze een eigen organisatie kunnen starten, een bedrijf, of dat ze kunnen studeren. Dat moet u als muziek in de oren klinken.

De heer HONKOOP (VVD): Even los van de muziek die in mijn oren klinkt, nee, dit is geen langetermijnoplossing. Als mensen de loterij winnen, zijn wij er niet voor om ze vervolgens zo tegemoet te treden. We zeggen: “Denk vooral na over je eigen mogelijkheden. Laat de gemeente meedenken over werk”, maar dat is het dan ook.

De VOORZITTER: Ik beschouw deze discussie als afgerond. De heer Bolle heeft het woord.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. In de commissie heb ik duidelijk aangegeven dat het CDA tegen het verstrekken van een subsidie is ten behoeve van het basisinkomen. Dat er een heleboel mensen aan hebben bijgedragen, is mooi en dat is te prijzen, maar er kan geen reden zijn om de inhoud niet te beoordelen. Wat het college doet is initiatieven belonen, niet zozeer op inhoud maar gewoon het initiatief an sich, wat het ook is. Voorzitter, er zijn een heleboel initiatieven uit de samenleving die het zonder belastinggeld moeten doen en volgens het CDA moet je ook initiatieven beoordelen langs de meetlat of het een taak is van de overheid waar je belasting aan uit zou willen geven, en niet elk initiatief belonen met een zakje belastinggeld. In feite is dat ook een vorm van Stadgers niet serieus nemen.

Voorzitter, ik ga zo een motie indienen die eigenlijk overbodig zou moeten zijn. Ik had het ook liever niet gedaan, maar ik ga het toch doen. Want kennelijk is het nodig om zoiets simpels, wat aan de basis ligt van de communicatie, onder de aandacht te brengen. We hebben de kwestie gehad – nu moet ik het even goed zeggen zodat het helemaal klopt – waarin de besluitvorming van de afkoopsom van het onderhoud van de Euroborg volledig los kon worden gezien van de komst van het topsportzorgcentrum. Feitelijk klopte dat, daar is geen woord aan gelogen. Maar als je tegen een afkoopsom was, dan kon de topsportzorg ook niet doorgaan, want dat zou er niet komen als de gemeente niet in een keer dat toekomstige geld voor onderhoud had uitgekeerd aan de Euroborg. En nu ga ik ook die raadsvergadering niet overdoen, maar nu hebben we het hier over de kwestie van het mogelijk maken van het basisinkomen, sorry, ik moet zeggen de kwestie van het subsidiëren van het burgerinitiatief MIES. Want de gemeente ziet het niet als een gemeentelijk experiment om het basisinkomen mogelijk te maken. Voorzitter, 1: de gemeente subsidieert de stichting MIES. 2: MIES gebruikt deze subsidie een-op-een om een basisinkomen te kunnen uitvoeren. En 3: dan maakt de gemeente Groningen een basisinkomen mogelijk. Dan kan het college zich wel in allerlei semantische bochten gaan wringen om maar geen inhoudelijke discussie te voeren over het basisinkomen, maar het is wat het CDA betreft geen goede ontwikkeling. Als je iets doet, sta er dan ook voor. Wees open en duidelijk, zodat de feiten helder zijn en er een goede discussie gevoerd kan worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, dank u, voorzitter. Vindt het CDA het niet belangrijk dat mensen in een uitkeringssituatie toch op een of andere manier daaruit kunnen komen? Met hulp van de gemeente dan desnoods, met een kleine subsidie, zodat die mensen zich in ieder geval vrijer kunnen voelen? Is dat niet ook voor het CDA een heel belangrijk gegeven, als goede zorg voor de mensen?

De heer BOLLE (CDA): Ja, dat klopt, maar dat is niet wat hier aan de hand is. Het is niet zo dat ze nu uit de bijstand komen doordat we een subsidie geven. Ze krijgen een zak geld van een initiatief, ze gaan voorlopig even uit de bijstand en als dan die onderneming niet lukt, gaan ze de bijstand weer in. Overigens hebben we ook pas nog parttime ondernemende bijstandsgerechtigden gehad. Die regels zijn ook versoepeld, dus de achterliggende gedachte van wat die mensen willen gaan doen, zou eigenlijk al mogelijk moeten zijn met de huidige regels.

De VOORZITTER: Laatste opmerking, mevrouw Riemersma. En daarna mevrouw Van Doesen nog.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, ik vind dat u zich toch heel erg beperkt, want er zijn allerlei initiatieven. Ik weet niet of u ooit bij die veranderlabs bent geweest? Er zijn allerlei ideeën opgeworpen om juist deze regels te versoepelen en dit is er een van. Ik hoop niet dat u iedere keer als er weer iets op tafel komt ...

De VOORZITTER: Het punt is helder.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, dit is daar niet een van. Een ervan is bijvoorbeeld parttime ondernemen in de bijstand en zo zijn er nog wat meer dingen. Maar het basisinkomen is daar niet een van.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Doesen.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Ja, voorzitter, ik zou de heer Bolle willen vragen: vindt u niet dat je van ervaring kunt leren? Ik merk hier dat een ervaring meteen tot een werkelijkheid en een bestaande opgelegde regelgeving leidt voor u, maar ik denk dat je door de ervaring kunt leren. En ook de toezegging dat wat er geleerd kan worden, uit deze ervaring ...

De VOORZITTER: Het punt is helder.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Dat dit met ons wordt gedeeld.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, natuurlijk kun je van ervaringen leren. Maar als het hier om een experiment gaat, gaat het hier om een experiment $N=1$, sorry, $N=2$ inmiddels dan, de heer Kerver heeft ook al een basisinkomen. Maar dat is helemaal niet waar het hier om gaat. Waar het hier om gaat, is dat we überhaupt niet vinden dat hier gemeentelijk geld naar toe zou moeten gaan, alleen maar omdat er mensen uit de stad zijn die dit een mooi punt vinden.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Maar dan moet u dat zeggen, dan moet u niet zo'n heel verhaal houden.

De heer BOLLE (CDA): Ik heb het allebei gezegd, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Ja, een vraag aan het CDA over de communicatie. Is dat wat u betreft nou echt een van de essentiële punten, dat hier iets niet goed gegaan zou zijn in de communicatie?

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, dat is voor het CDA exact een van de essentiële punten, dat het college gewoon staat voor wat het doet. Dat het zegt: "Met deze subsidie maken we nog een basisinkomen mogelijk in de stad." Daar kun je tegen zijn, daar kun je voor zijn, maar dan hebben we het daar gewoon over. Dan hebben we niet zo'n rare discussie, zo semantisch, zoals we ook in de commissie hebben gehad. Ook onder leiding van u. U hield een vurig betoog dat het een experiment over het basisinkomen was. Dus ik vind het heel belangrijk. We hebben dit bij de Euroborg gehad, dat moet gewoon afgelopen zijn en daarom dien ik die motie in.

Motie 9: Niet om de hete brij draaien (CDA, SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 maart 2016, besprekende de collegebrief wensen en bedenkingen burgerinitiatief Stichting MIES,

constaterende dat:

- het college voornemens is stichting MIES te subsidiëren;
- stichting MIES deze subsidie vervolgens gebruikt om een basisinkomen experiment mogelijk te maken;
- het college dit niet ziet als een gemeentelijk experiment ter ondersteuning van het basisinkomen;

overwegende dat:

- verhullend taalgebruik moet worden voorkomen;
- transparantie en duidelijke communicatie van college richting raad en stad van groot belang zijn;
- het college door het verstrekken van de subsidie een basisinkomen mogelijk maakt;
- in de collegebrief niet helder, duidelijk en transparant wordt aangegeven dat door deze subsidie een basisinkomen mogelijk wordt gemaakt;

verzoekt het college:

- in het vervolg op een manier te communiceren die helder, duidelijk en transparant is zodat er geen discussie kan ontstaan over feiten; en gaat over tot de orde van de dag.

De heer HONKkoop (VVD): Ja, ik kon ...

De VOORZITTER: Nee. Als u het goed vindt ga ik nu naar een andere bijdrage in de eerste termijn. De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, voorzitter, dank u wel. Mijn excuses, maar ik grijp toch even terug op de commissie, waar we ook al hebben aangegeven dat de ChristenUnie niet tegen het experimenteren met verschillende vormen van beleid is. Al helemaal niet op het gebied van het sociale domein. Daar zijn zoveel ontwikkelingen gaande, dat we niet bang moeten zijn om vaste structuren los te laten. De ChristenUnie is niet direct voorstander van een basisinkomen, maar dat het rondom inkomensondersteuning in bredere zin eenvoudiger en makkelijker zou moeten en kunnen, is duidelijk. Daarom willen we experimenten niet bij voorbaat de kans ontnemen, zonder dat we nu het complete bijstandsbeleid op de schop gooien. Waar het hier om gaat is of wij hier als overheid en als raad daadwerkelijk de regels lossen durven te laten. Want ja, ook wij vragen ons af of je op basis van één echtpaar conclusies kunt verbinden aan het wel of niet slagen van een experiment. En ja, ook wij vragen ons af wat dit echtpaar gedaan had zonder MIES. Een dubbel blind experiment is echter niet mogelijk, dus zullen wij het moeten doen met kleinschalige experimenten zoals dit. We gunnen het een kans, maar we zouden wel op de hoogte gehouden willen worden van de ontwikkelingen van het experiment. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, ik hoor de ChristenUnie een vraag stellen die zij niet beantwoordt, namelijk: wat kun je hebben aan zo'n experiment? 2 mensen op een inwoneraantal van 200.000. Zou de ChristenUnie die vraag zelf willen beantwoorden?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Zoals ik al aangaf, voorzitter, hebben wij wel onze vraagtekens bij het kleinschalige experiment, omdat je geen conclusie kunt verbinden aan een of twee echtparen. Alleen willen wij het wel een kans gunnen, om te kijken waar het toe leidt.

De VOORZITTER: Oké. Wie mag ik het woord geven? Ja, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, even de regels laten varen. Out of the box denken, dat over een burgerinitiatief gaat, dat ook nog over een gezin gaat, dat draagvlak heeft. Nou, dat kan ik steunen. Misschien niet het meest effectieve, maar wel bijna het enige in deze raadsperiode, misschien zelfs wel het enige dat ik tot nu toe voorbij hebben zien komen. En als dit dan ook nog geld oplevert, ach waarom niet. Genoeg andere dingen om ons mee bezig te houden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Dank, voorzitter. Het is geen geheim: mijn fractie staat achter de vernieuwing van de sociale zekerheid en vindt dat ieder burgerinitiatief hierin omarmd zou moeten worden. Dat het college bereid is om voorbij zijn eigen grenzen te kijken juichen wij toe, vooral omdat er gekeken wordt naar oplossingen en naar wat nodig is om deze mensen te ondersteunen om mee te kunnen doen. En dit experiment, omdat er door vele mensen en ook organisaties aan is bijgedragen om dit mogelijk te maken. Dank.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Stichting MIES heeft via crowdfunding voor voldoende financiële middelen gezorgd om een experiment uit te voeren. Wat ons betreft dan ook geen reden om tegen te zijn. Stichting MIES ziet dit experiment wel als een experiment voor het

basisinkomen. We willen wel aangeven dat wij dit niet zo zien en in de collegebrief maakt het college dat ook duidelijk. Dat is wat ons betreft wel een belangrijk punt om hierin ook duidelijk naar buiten te zijn. Wat we gaan doen, voegt namelijk niet toe aan de discussie rondom het basisinkomen. Aan een experiment waaraan één echtpaar mee doet, kun je geen conclusies verbinden, zeker niet omdat het echtpaar ook al echt geactiveerd is om iets te gaan doen. We zien echter wel dat het goed is wanneer burgers gaan investeren door middel van crowdfunding in een dergelijk project en het de gemeente dus uiteindelijk iets oplevert. We zien dat we dan ook af en toe de ruimte moeten laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. In de bijstand, waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn, bevinden zich meer dan tienduizend inwoners. Zevenduizend van hen zitten reeds vele jaren in deze situatie en voor velen van hen is deelname aan de arbeidsmarkt een gepasseerd station. Deze situatie inzake bijstandsgerechtigden is reeds tientallen jaren onveranderd en onacceptabel. De tweedeling in onze stad en samenleving blijft zodoende in stand. Om deze impasse te doorbreken, zoekt het college via experimenten in de sociale zekerheid naar wegen om mensen te activeren naar werk, dan wel vrijwilligerswerk. Sancties en strengere regelgeving hebben namelijk nooit geleid tot enig succes in het verminderen van de werkloosheid en dus is het bewandelen van andere wegen heel zinvol. Onze fractie kan zich dan ook uitstekend vinden in de experimenten die het college uitvoert en wil starten op het terrein van de sociale zekerheid. Ook MIES-lab, een particulier initiatief ...

De VOORZITTER: Ja, de heer Honkoop. Dank u wel.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ik was nog niet klaar, hoor.

De VOORZITTER: Dan kan ik de heer Honkoop de gelegenheid geven een interruptie te plaatsen.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel. Ziet de PvdA-fractie dit experiment als iets wat kan activeren richting werk?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik was nog niet aan het experiment toegekomen. Dus als u even wacht, kom ik daar nu op en misschien dat u daar dan nog vragen over hebt.

Goed, dat ga ik verder. Ook MIES-lab, een particulier initiatief, beoogt met experimenten veranderingen teweeg te brengen op het terrein van de sociale zekerheid. MIES-lab heeft een breed draagvlak en velen ondersteunen hun initiatieven. Wij kunnen ons daarom voorstellen dat het college eenmalig de portemonnee trekt voor deze organisatie.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter?

De VOORZITTER: Eerst de heer Honkoop en dan krijgt u het woord, mevrouw Van Duin.

De heer HONKOOP (VVD): Voorzitter, ik zou graag een antwoord op mijn vraag willen hebben.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, en die was?

De heer HONKOOP (VVD): Een geheugensteuntje voor de PvdA: denkt de PvdA dat dit experiment stimuleert of begeleidt richting werk?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja. Als ik de berichten goed tot mij heb genomen en de brief goed heb gelezen, en ook de andere informatie tot mij heb genomen, is het zo dat de kans groot is dat deze twee mensen na het volgen van een opleiding betaald aan de slag gaan. Dat juichen wij als PvdA toe.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, is de PvdA voor een basisinkomen?

De heer LOOPSTRA (PvdA): De PvdA-fractie in Groningen is tegen een onvoorwaardelijk basisinkomen, alleen zijn wij wel voor experimenten in de sociale zekerheid.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, is de PvdA-fractie dan ook voor crowdfunding van de sociale zekerheid?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Alle experimenten, hoe ook betaald, daar zijn wij voorstander van. Want het huidige beleid, dat al tientallen jaren duurt, heeft nooit iets opgeleverd. Wij zijn er gewoon voor de mensen te ontwikkelen en daarom zijn wij ook voor de bijdrage die de gemeente gaat leveren.

De VOORZITTER: Wij zijn volgens mij aan het eind van de eerste termijn in de raad. Klopt? Het woord is aan de wethouder.

Wethouder GIJSBERTSEN: Dank u wel, voorzitter. Ook aan mij de poging om niet de commissie te herhalen, maar u snapt dat ik dat voor een deel toch ook zal moeten doen. Ik probeer het wel krap te doen. Het college heeft natuurlijk, dat heeft een aantal van u ook gememoreerd, alle initiatieven ontplooid om te kijken of wij de sociale zekerheid kunnen vernieuwen. Bijstand op maat, het experiment dat we met staatssecretaris Klijnsma bespreken, is daar natuurlijk het meest prangende voorbeeld van. Maar een aantal van u heeft ook al genoemd: Goede Gieren, parttime ondernemen, ook de initiatieven die in het veranderlab zijn ontstaan en waarover nog gesprekken plaatsvinden, op allerlei manieren proberen wij die beweging in gang te zetten, omdat wij de analyse delen dat de huidige stand van zaken in de sociale zekerheid niet altijd tot de beste resultaten leidt. En uiteindelijk is het de bedoeling dat mensen zoveel mogelijk participeren en naar vermogen aan het werk zijn. Het college is de laatste die geen discussie aan zou willen gaan over allerlei voorstellen in dat verband. Sterker nog, dat doen wij. Bijvoorbeeld aan de hand van de voorbeelden die ik zojuist heb genoemd. Wat wij wel doen is een onderscheid maken tussen verschillende argumentatielijnen. Hier is iets aan de hand dat niet zozeer gaat over een initiatief dat wij als gemeente hebben ontplooid en waarvan we hebben gezegd: "Dit is nou een experiment dat wij op deze manier willen vormgeven." Hier gaat het over een ander deel van de verandering die we als college willen bewerkstelligen, namelijk het openstaan voor initiatieven, het openstaan voor burgers die iets tot stand willen brengen in de stad. Zeker als het gaat over dat domein van de sociale zekerheid, waar wij zelf ook onze ideeën over hebben. Nu doet zich de situatie voor dat een experiment zich aandient, een initiatief zich aandient, dat niet zegt: "Wij hebben een idee, wil het college dit alstublieft financieren, zodat we dit kunnen gaan doen?" Maar dat zegt: "Wij hebben de financiën hiervoor. Dat hebben we verzameld bij grote groepen mensen. We kunnen dit gewoon morgen gaan doen, maar we lopen wel tegen de regelgeving van de gemeente aan. Is de gemeente dan bereid om de regels aan de kant te zetten, om ons vervolgens dat experiment uit te laten voeren?" Als u dit dan niet open en transparant vindt, vind ik dat eerlijk gezegd wel heel erg bijzonder, want het wordt niet veel opener en transparanter dan het proces dat wij nu met u zijn aangegaan en met de brief die wij hebben geschreven. Daar staat volstrekt helder in wat het initiatief is. We hebben er ook voor gekozen om dat open in uw raad neer te leggen en die wensen en bedenkingen ook van u te vragen. Maar, u kunt redeneren dat als er iets gebeurt met de regelgeving die wij aanpassen: "Als wijziging van regelgeving leidt tot iets wat ik niet wil, dan blokkeer ik dat als overheid." Dat kan. Dan is er niet zoveel verschil tussen een situatie waarin iemand vraagt om een subsidie en een situatie waarin iemand vraagt om medewerking van de overheid op dat gebied. Maar als je daar onderscheid in maakt en zegt: "Wij hebben ons eigen beleid. We willen dingen tot stand brengen. Maar als er iets in de stad gebeurt dat wij in de weg kunnen staan of mogelijk kunnen maken, dan kiezen we ervoor om dat mogelijk te maken." Daarom is dit de redenering van het college om dat op die manier te doen. En het feit dat je het niet met de argumentatie eens bent, maakt het nog geen kwalijke argumentatie.

Daarnaast is het dan nog zo dat we aan dit experiment ook nog kunnen zien of mensen zo daadwerkelijk aan de slag komen. Dat is wel de achtergrond die ook MIES hierbij heeft. Kunnen die mensen een eigen bedrijf starten en uit die uitkering stromen? Dat zou alleen maar positief zijn. In elk geval til ik nu op, vanuit het gemeentelijk perspectief, dat er twee mensen zijn die uit een uitkering proberen te geraken, die de uitkering ook opzeggen voor de loop van een jaar. Dat betekent dat het de gemeente geld scheelt en het enige wat wij doen is uit de weg stappen, zodat het gecrowdfund burgerinitiatief ook daadwerkelijk plaats kan vinden. Voorzitter, het college vindt dit passen bij een coalitie die ook uitspreekt voor de verandering te zijn, zowel op het gebied van initiatieven, als op het gebied van de sociale zekerheid.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, zoals ik in mijn woordvoering heb proberen duidelijk te maken, is ons grootste bezwaar, naast het feit dat je er als gemeente een basisinkomen mogelijk maakt, dat er geen principiële discussie wordt gevoerd over of je nou een basisinkomen wilt in de gemeente of niet. In de commissie hebben we dat ook aangekaart, omdat daarover geen mening werd gegeven vanuit het college. Toen werd er vanuit het college gezegd: “Dan moet u niet bij ons zijn. Dan moet u bij Stichting MIES zijn.” En dat is ons grootste bezwaar. Als je iets mogelijk maakt als college, moet je daarover een inhoudelijke mening hebben, zodat je daarover ook verantwoording kunt afleggen aan zowel de raad als aan de stad. Daar zou ik graag nog een reactie op willen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, die reactie heb ik geprobeerd te geven, maar ik wil het nog wel een keer doen. Kijk, uw redenering is dat, als wij door regelgeving aan te passen iets mogelijk maken wat wij niet wensen, wij daar ook niet aan zouden moeten beginnen. Het college zegt: “Hier is sprake van een burgerinitiatief dat zelf gefinancierd is. Dat vinden we op zichzelf waardevol.” Zeker, zeg ik er dan bij, niet in alle gevallen, maar zeker als het gaat om de vernieuwing van de sociale zekerheid die wij zelf voorstaan. En daarom willen we dat ook de ruimte geven.

Als de vraag is: “gaat het college nu een voorstel doen om een basisinkomen-experiment te starten”, dan is het antwoord nee en dat heb ik u ook vele keren aangegeven. We hebben zelf aan uw commissie voorgelegd, het experiment dat we vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid willen doen. Dat heet Bijstand op maat. Hier gaat het over een burgerinitiatief dat zelf gefinancierd is en waarvan wij als college niet vinden dat we in de weg zouden moeten staan. Dat is echt een andere redenering. U maakt daar geen onderscheid in. Dat mag. Dus je kunt op basis van het voorstel een principiële discussie voeren over het basisinkomen. Dat is prima, maar verwijt u mij niet dat ik een andere argumentatie hanteer dan uw fractie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, voorzitter, ik hoor nu de wethouder zeggen dat hij geen basisinkomen mogelijk wil maken in de gemeente Groningen, terwijl hij dat feitelijk doet. Dus daar wou ik nog even een opmerking over maken.

De VOORZITTER: Ja. Ik denk dat de heer Bolle over hetzelfde onderwerp nog even iets wil zeggen, hè?

De heer BOLLE (CDA): Wel over dit agendapunt, in ieder geval.

De VOORZITTER: Maar ja, het hoeft niet. U geeft mij een teken dat u het woord wilt.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dat klopt, dat wil ik ook. Dank u wel. Maar ik wil nog even terugkomen op initiatieven en subsidie aan die initiatieven verstrekken. U zegt dat dit eigenlijk heel goed past bij wat we in het coalitieakkoord hebben afgesproken en dat we daarom dus een subsidie geven aan dat burgerinitiatief. Maar u zegt daarbij ook gelijk dat het niet bij elk burgerinitiatief zo is. Als er burgerinitiatieven zijn die bij de gemeente aankloppen om subsidie, die niet helemaal bij het coalitieakkoord passen, dan zou het heel goed kunnen zijn dat het college dan zegt: “Daar gaan we geen subsidie aan verlenen.”

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, eerst mevrouw Van Duin. Het college maakt onderscheid tussen experimenten die wij zelf initiëren en financieren en experimenten die zijn gecrowdfund, die uit de samenleving zijn opgekomen, en die voor ons geen verdere belasting veroorzaken. Dat onderscheid vindt het college reëel.

In reactie op de heer Bolle: dat zou kunnen. Ik heb u beargumenteerd waarom wij dit initiatief op deze manier steunen, waarom we de moeite willen doen om deze regels op deze manier te veranderen, of in elk geval zo een constructie te bedenken dat het mogelijk kan worden gemaakt. Het zou best zo kunnen zijn dat er initiatieven zijn waarbij wij die inspanning niet gaan leveren. Dat weet ik niet. Maar in ieder geval

was hier een deel van de argumentatie dat we die beweging in de sociale zekerheid, de beweging van de sociale vernieuwing in deze stad ook willen ondersteunen.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wij de beraadslagingen afronden. Er liggen twee moties voor. En met stemming over deze twee moties ronden we ook het gehele onderwerp af, want daarna neemt het college alles wat is gewisseld en de uitslag van de stemming mee en bepaalt definitief wat er moet gebeuren. Is er behoefte aan stemverklaringen? De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Het gaat om een stemverklaring bij een van beide moties, neem ik aan? Of mag ik ze allebei tegelijk doen?

De VOORZITTER: Wat mij betreft doet u ze allebei in een keer.

De heer HONKOOP (VVD): Nou, een stemverklaring dan bij de motie over de communicatie. Hoewel wij de mening van het college niet volgen dat dit een experiment zou zijn met het basisinkomen, constateren wij wel dat er helder en duidelijk is gecommuniceerd over de feiten. Ondanks dat wij wel van mening verschillen over het feit of het nu een basisinkomen is of niet. Wij steunen dus nadrukkelijk niet de motie die stelt dat er niet helder en duidelijk zou zijn gecommuniceerd door het college.

Wij steunen wel de andere motie van de SP, waarin gezegd wordt: “geen gemeentelijk experiment met het basisinkomen”, omdat wij van mening zijn dat het beter is om geen experimenten met het basisinkomen te voeren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Geen andere stemverklaringen meer? We gaan wij over tot stemming. Motie 8, ‘Geen subsidie experiment basisinkomen’ wordt nu in stemming gebracht. 12 voor, 25 tegen. De motie is afgewezen.

Dan hebben we motie 9, ‘Niet om de hete brij draaien’. 9 voor, 29 tegen. De motie is afgewezen.

8.e: Wijziging Hoofdstuk 3 van de APVG 2009 (+ nota Prostitutie- en overige seksbedrijven) (raadsvoorstel 29 maart 2016, 5528793)

De VOORZITTER: Wij gaan over tot behandeling van het laatste agendapunt van vanavond. Dan kunnen we nog een beetje op tijd naar huis. De heer Benjamins neemt de leiding van de vergadering even over.

De PLV VOORZITTER: Goed, het prostitutiebeleid. Welke fractie mag ik als eerste het woord geven? De VVD, mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag beginnen met een punt waar ik in de commissie aandacht voor heb gevraagd: hoe gaan wij om met de zogenaamde fetisjfeesten? Volgens de VVD staat voorop dat iedereen de vrijheid moet hebben om naar feesten te gaan waar hij of zij zelf behoefte aan heeft. Op dit moment worden dergelijke feesten gezien als een seksbedrijf en de VVD vindt dat onterecht. Er vindt geen prostitutie plaats. Er worden geen seksuele handelingen verricht voor een ander tegen betaling en er worden geen bedrijfsmatige vertoningen van erotisch pornografische aard aangeboden. Je zult daar ongetwijfeld beelden zien waar wij in deze raadzaal niet aan gewend zijn en waar we ook niet per se behoefte aan hebben om naar te kijken. Dat staat ons immers ook vrij. Maar kennelijk zijn er genoeg mensen die deze behoefte wel hebben en wie zijn wij om vanuit deze raad te beoordelen dat dit dan maar onder prostitutiebeleid moet vallen? Op deze manier werkt het stigmatiserend naar een doelgroep die helaas nog regelmatig gediscrimineerd wordt. Bovendien worden de activiteiten en behoeften van de bezoekers van dergelijke feesten door veel mensen niet begrepen. De VVD vindt dat deze mensen ook het recht hebben om een feest te kunnen bouwen dat in hun behoeften voorziet. Dat hoeft dan niet meteen bestempeld te worden als seksbedrijf, met alle gevolgen van dien.

De VVD kan zich wel voorstellen dat de gemeente afspraken zou willen maken, zodat hygiëne en veiligheid van bezoekers gewaarborgd kunnen worden. In bijvoorbeeld de gemeente Zaanstad kan dat gewoon binnen het evenementenbeleid. Zou er binnen de gemeente Groningen ook geen mogelijkheden zijn om het via deze weg te regelen? Of door het bijvoorbeeld gewoon in het horecabeleid te regelen? Is het college bereid om nog eens goed naar dergelijke situaties te kijken en met een voorstel te komen hoe dergelijke seksueel getinte feesten in de toekomst behandeld kunnen worden?

Wat betreft de voorliggende wijzigingen in de verordening ...

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, even terug naar het vorige punt. In de commissie maakte u eigenlijk het punt dat het voor degenen die binnenkort die feesten organiseert, snel geregeld moet worden. U vraagt nu aan het college om beleid voor de toekomst. Laat u dat punt waar u vorige week aandacht voor vroeg, nu vallen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nee, dat laat ik zeker niet vallen, maar het is wel een ingewikkelde procedure, dat weet u zelf ook, om hier een oplossing voor te vinden, omdat het vrij technisch is. Dus hoe ga je dit in de toekomst regelen? En ik heb begrepen dat er ook alweer nieuwe afspraken gemaakt zijn met de ondernemer van het feest dat op dit moment plaats moet vinden. Dus ik ga ervan uit dat dit in ieder geval geregeld wordt.

Dan de voorliggende wijziging in de verordening. Iedereen is het erover eens dat mensenhandel en illegale prostitutie hard aangepakt moeten worden. De vraag is echter of dit wel de juiste manier is. Dat is een lastige. Met betrekking tot de intakegesprekken is het nog maar de vraag of die wenselijk zijn. Er kleven namelijk ook nadelen aan deze intakegesprekken. Vooral vanuit de scene wordt aangegeven dat de kans groot is dat dames hierdoor juist in de illegaliteit belanden. Het is bovendien nog maar zeer de vraag of alle regels handhaafbaar zijn. Bovendien kunnen dergelijke intakegesprekken een afschrikwekkend effect hebben. De MJD en GGD spreken in veel gevallen al regelmatig met deze dames, maar als dergelijke gesprekken geformaliseerd worden en hier iemand van de gemeente bij komt te zitten, is het maar de vraag hoe open de dames dan nog zijn en of ze überhaupt langskomen, of toch weer in de illegaliteit belanden, wat we juist willen voorkomen.

De burgemeester heeft vorige week gezegd dat het in de illegaliteit belanden nooit een reden mag zijn om geen regels te stellen. Hij heeft toegezegd met een uitvoeringsplan te komen en hierin zal staan hoe het zicht op het illegale circuit verbeterd kan worden. We gaan ervan uit dat hierin ook ingegaan zal worden op de handhaafbaarheid van de regels. De VVD betwijfelt namelijk of de regels wel te handhaven zijn. Naast dit uitvoeringsplan willen we door al deze onzekerheden het college met klem verzoeken om dit beleid te evalueren, al zal het lastig worden een vergelijk te maken tussen illegaliteit bij het huidige beleid en bij het nieuwe beleid. Maar het college heeft daar vast een oplossing voor.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik ben bang in de kip-en-ei-discussie te belanden. U zegt dat uw fractie twijfels heeft bij de handhaafbaarheid bij de effecten van te stellen regels. Ja, daar hebt u vorige week ook naar gevraagd en in december ook. Kennelijk hebt u nog geen overtuigend antwoord van het college gekregen. Maar ondertussen zegt u eigenlijk: "Voer ze maar in en we evalueren volgend jaar wel een keer."

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, het wordt op een gegeven moment een beetje een weegschaal. Je gaat kijken: zijn het wenselijke regels en wat hebben ze voor effect? Dat kunnen we ook nog niet voorspellen, dus vandaar dat het heel belangrijk is om ze ook even te evalueren. Je wilt zien wat die regels doen. Aan de andere kant wil je die illegale prostitutie en mensenhandel heel hard aanpakken. De vraag is: hoe ga je dat dan doen? Is dit de juiste manier? Dat weten we niet zeker. Maar als we niets doen, verbetert de situatie ook niet. Dus het is inderdaad een spagaat waar we in staan en dan moeten we op een gegeven moment een keuze maken. Ik ben benieuwd welke keuze de SP dan maakt, maar dat zullen we dan zo meteen horen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik was eerder. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, heeft de VVD ook gelezen dat in Utrecht intakegesprekken worden gehouden? Daar blijkt dat in een op de vijf gesprekken er ook signalen worden ontdekt van mensenhandel. Dus dat levert wel degelijk effecten op. Misschien iets positiefs om mee te nemen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou, dank u wel, mevrouw Kuik. Fijn dat we dat meekrijgen. De vraag is natuurlijk wel of dat was voordat die gesprekken vanuit de gemeente gevoerd werden. We weten niet precies wat de MJD er op dit moment precies uithaalt en wat er dan uitgehaald zou worden. Het kan ook minder worden. Wat ik net probeerde aan te geven: het kan ook minder goed uitpakken dan het nu uitpakt. Dat is ook een risico.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik nog een keer.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dan nog even een puntje. De MJD spreekt natuurlijk niet alle vrouwen, maar slechts een gedeelte. En nu kunnen we iedereen spreken, dus dat is ook een voordeel.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, ik ben bang dat dit toch van enige naïviteit getuigt, dat we iedereen zullen spreken op het moment dat we een verplichting gaan instellen. Dat is nou juist waar de VVD voor probeert te waarschuwen. We kunnen niet beweren dat we de volledige illegaliteit op deze manier aanpakken, althans wij zijn er niet van overtuigd dat dit gaat lukken. Ik kan me ook niet voorstellen dat dit het geval zal zijn. Kortom, nog veel vragen en onduidelijkheden en een verzoek aan het college om nog eens goed naar de behandeling van seksueel getinte feesten te kijken. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Schimmel, D66.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Dit is inmiddels de derde keer in voor deze raad betrekkelijk korte tijd dat wij over dit onderwerp spreken en ik vrees dat het niet de laatste keer is dat wij met elkaar over het onderwerp spreken. Prostitutie blijft een issue. Aan de ene kant, mevrouw Koebrugge refereerde daarnet ook al aan, blijven mensenhandel en uitbuiting dingen die ontzettende indruk maken op de vrijheid van mensen. Dat zijn praktijken die je als overheid keihard wilt aanpakken. Terwijl je tegelijkertijd weet dat je dit soort misstanden nooit volledig zult kunnen uitbannen. Daarnaast moeten we ook erkennen dat niet alle prostituees slachtoffer zijn. Sommige prostituees zijn mensen die weloverwogen een keuze maken om dit beroep uit te oefenen. Eergisteren stond in het Dagblad van het Noorden nog een treffend interview dat de twee kanten van deze medaille laat zien. Mijn fractie heeft altijd aangegeven, in eerdere debatten ook, dat het uitgangspunt wat ons betreft moet zijn dat prostitutie mogelijk is, als mensen daarvoor kiezen. Wij pleiten voor een goed gereguleerde legale sector, die voorziet in het aanbod dat er nu eenmaal bij deze werkzaamheden is, en dat we daarnaast proberen om de illegale sector te bestrijden. Wat dat betreft past een aantal van de voorgestelde maatregelen zoals het vergroten van de verantwoordelijkheid van de exploitanten om toe te zien op fatsoenlijke werkomstandigheden en fatsoenlijke leefomstandigheden van prostituees, of de strafbaarstelling van het bezoek aan prostituees die in de illegale sector zijn, terwijl er een legaal aanbod is. Dat soort maatregelen past daar prima in.

Maar er zijn ook maatregelen waarvan mijn fractie eerder al heeft aangegeven dat wij daar toch nog de nodige twijfels over hebben. Dan gaat het met name om de registratieplicht. Ik heb ook eerder gezegd dat wij heel goed de wens van het college begrijpen, en van andere partijen in deze raad, die er bestaat om alle mogelijke middelen aan te grijpen die er zijn om mensenhandel te bestrijden. Maar we zien ook dat prostituees en de belangenvereniging PROUD zelf aangeven dat zij een verplichte registratie, het feit dat hun persoonsgegevens worden geregistreerd in een register, waarin ze als prostituee te kennen staan, niet waarderen. We maken ons dan ook zeker zorgen over de gevolgen van de privacy van prostituees.

De PLV VOORZITTER: U hebt een interruptie van mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dat punt hebben we gehoord van de heer Schimmel, ook in de vorige commissie en daar heeft de burgemeester ook heel helder antwoord op gegeven. Die gegevens worden alleen bij de GGD neergelegd. Daar komt geen kopje boven 'prostituee', dus volgens mij zijn die pijnpunten daarbij weggenomen. En ik kan mij niet voorstellen dat privacy altijd boven gaat, ook boven bescherming van kwetsbare vrouwen. Toch?

De heer SCHIMMEL (D66): Uw punt is duidelijk, maar mevrouw Koebrugge refereerde er ook al aan: we moeten ook rekening houden met een mogelijk afschrikwekkend effect dat het kan hebben. Kijk, ook al zet je niet het woord 'prostitutie' boven het register, dat register staat ergens opgeslagen met de intentie

‘dat staat er in dat register’. En dat zijn namen van prostituees. Dat het dan niet die naam heeft, wil niet zeggen dat die gegevens daarmee automatisch veilig zijn. Kijk, natuurlijk kun je persoonsgegevens beschermen, maar de beste manier om gegevens te beschermen is nog steeds ze gewoon niet opslaan. En als we het hebben over het doel van wat wordt voorgesteld, namelijk het hebben van een contactmoment, waarop je voorlichting kunt geven, waarop je even kunt kijken: is hier een signaal van mensenhandel, dan kunnen wij ons daarin vinden als wij de registratie niet doen. PROUD geeft het meerdere malen aan en de dames geven het zelf meerdere malen aan in de inspraak. Ik ben niet overtuigd, net zomin als mevrouw Koebrugge, van de effectiviteit. Maar op het moment dat wij die barrière wegnemen, namelijk die zorg, die terechte zorg die er bestaat over de bescherming van persoonsgegevens, dan kunnen wij met dat voorstel leven. En daar zal ik zo een amendement voor indienen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik ben wat verbaasd over deze plotselinge wending in het standpunt van de D66-fractie. Vorige week zei u nog: “Het werk dat de MJD nu verricht, is eigenlijk een veel betere manier om signalen op te pikken” en dat zette u dan af tegen het voorstel van het college om een intakeregister te gaan invoeren. En u vroeg ook: “We moeten ervoor waken niet door te slaan. De onderbouwing waarom er zo’n register moet komen, ontbreekt. We moeten geen beleid maken op basis van vermoedens of schokkende anekdotes. Moeten we dat wel willen?” Dat zei u ook in december. En nu ineens richt u zich alleen maar puur op het feit of er wel of geen gegevens geregistreerd moeten worden, terwijl u eerder hebt gezegd ...

De heer SCHIMMEL (D66): Uw punt is helder, mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): U hebt eerder gezegd: “Het doel staat niet in verhouding tot het middel.”

De heer SCHIMMEL (D66): En ik wil dat ook nog wel een keer herhalen. Op het moment dat er toch een registratie van persoonsgegevens is, heb ik het sterke vermoeden dat de negatieve effecten van deze maatregel groter kunnen zijn dan de positieve effecten. Op het moment dat we die registratie er uithalen, dan kan ik hiernaar kijken en denken: baat het niet dan schaadt het niet. En ik wil voor u best nog een keer herhalen dat ik ook nog steeds zeer grote twijfels heb over de effectiviteit hiervan en dat ik ook denk dat wat de MJD doet op dit punt, een betere manier is. Maar ik constateer ook hier in de raad dat die wens wel leeft om dit te gaan proberen en ik kan wat dat betreft aansluiten bij de wens van mevrouw Koebrugge, dat we dit over een jaar eens evalueren en kijken of dit nou echt signalen oplevert. Mevrouw Kuik refereert aan het experiment in Utrecht, waar inderdaad signalen werden opgepakt. Maar daar moet je wel bij zeggen dat, als je dat rapport goed doorleest, het tamelijk zachte signalen waren van mensenhandel. Niet direct harde indicaties waar meteen mee vervolgd kan worden.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk en daarna mevrouw Kuik nog.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, de heer Schimmel kondigt een amendement aan. Misschien interrompeerde ik u te vroeg, maar wat wordt het voorstel van de D66-fractie? Wat is het verschil ten opzichte van het collegevoorstel?

De heer SCHIMMEL (D66): Goed dat u mij daar nog even naar vraagt. Mijn voorstel is om wel die intake te houden, wel een verplicht moment dat je elke prostituee even ziet en van tevoren kunt kijken of er een indicatie is dat er mensenhandel is. Dat je een moment hebt om voorlichting te geven, om mensen te informeren over de hulpverlening die er bestaat het moment dat je zou willen uitstappen. Maar dat je vervolgens niet mensen de angst hoeft te geven dat hun gegevens niet veilig zijn. Dat je mensen niet afschrikt, zodat ze mogelijkerwijs kunnen afglijden naar het illegale circuit. Dat je daarmee wel een barrière opwerpt, zodat als iemand hier in de stad Groningen een prostituee bezoekt in de legale sector, hij er dan ook van uit kan gaan dat dit tot op zekere hoogte, ik kan het natuurlijk nooit volledig garanderen, maar nog wel enigszins een garantie biedt. We proberen wel echt om die legale branche een legale en fatsoenlijke branche te laten zijn, zodat we ons ondertussen kunnen richten op de illegale sector, om daar keihard te handhaven.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter?

De PLV VOORZITTER: By far.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Een vervolgvraag.

Mevrouw KUIK (CDA): Hé, Van Gijlswijk, ik was nu aan de beurt.

De PLV VOORZITTER: Het is een beetje schipperen tussen u beiden. Ik ga even naar mevrouw Kuik. Ik heb daarnet al gezegd dat mevrouw Kuik ook aan het woord zou komen.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja. Goed. De heer Schimmel heeft het over barrières die worden opgeworpen. Ja, barrières tegen het verschijnsel dat vrouwen door mensenhandelaren in korte tijd van stad naar stad wisselen. Dat soort barrières kunnen tegenhouden. Die intakegesprekken waar u het over hebt, die wilt u wel. Maar ik ben benieuwd hoe we dat dan gaan handhaven. Ik probeer u te volgen, hoor. Hoe zorgen we dan dat elke vrouw ook zo'n gesprek heeft en een gesprek heeft gehad? Hoe wilt u dat dan controleren?

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, we kunnen alsnog een registratiebewijs uitgeven, desnoods zo dat je er wel een nummer op zet, maar dat je niet de persoonsgegevens van die vrouwen, daaraan gekoppeld, nog apart registreert. Ik denk dat we prima in staat zijn om een registratiebewijs te maken dat niet eenvoudig te vervalsen is, dat je dan gewoon aan die vrouwen meegeeft, zodat ze bij controle kunnen laten zien: "Zie je, ik heb die registratie gehad" en dat we dat op deze manier kunnen oplossen.

De PLV VOORZITTER: Een keer nog mevrouw Kuik en dan ga ik toch naar mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw KUIK (CDA): Bent u het dan met mij eens dat dit dan niet fraudegevoelig moet zijn? Dus dat we dat dan wel goed moeten inkleden?

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, maar dat is bij alles wat deze gemeente doet. Wat voor maatregelen je ook neemt. Natuurlijk moet dat niet fraudegevoelig zijn, dat lijkt mij evident.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, als ik het voorstel van D66 goed begrijp, zegt u: "We doen geen intakeregister." Dus u haalt het woordje register weg en u plakt voor het woordje intake 'verplichte intake'. Als mijn interpretatie van uw voorstel klopt, is mijn vraag: hoe rijmt u dat met uw letterlijke uitspraak van nog geen week geleden in deze zaal, dat u geen meerwaarde ziet in een verplicht contactmoment? Wat heeft gemaakt dat u de afgelopen week van mening bent veranderd? Is dat omdat u er in de coalitie niet uitkomt? Wilt u de burgemeester niet voor het hoofd stoten?

De heer SCHIMMEL (D66): Uw vraag is duidelijk, maar ik heb uw vraag net al beantwoord. Nogmaals, ook ik twijfel nog steeds zeer of dit nu daadwerkelijk gaat helpen bij de bestrijding van mensenhandel. Maar op het moment dat we die registratie er uithalen, vallen de barrières weg en dan kan ik ermee leven dat we dit invoeren, in het kader van 'baat het niet, dan schaadt het niet'. Dan kunnen we over een jaar met zijn allen kijken hoeveel signalen we oppikken, wat we er nou echt uithalen en wat voor signalen dit nu zijn. En dan kunnen we met elkaar dat oordeel maken en kunnen we hier hard krijgen of het zin heeft of niet. En als op dat moment blijkt dat het geen zin heeft, wil ik hem er alsnog weer uit hebben.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, tot slot?

De PLV VOORZITTER: Nee, dan gaan we nu even naar de heer Koopmans van de ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Schimmel zeggen dat hij voor de intake is. Daar ben ik heel blij om, dat D66 daar nu voor is, ten opzichte van een week geleden, zoals mevrouw Van Gijlswijk aangeeft. Maar ik wil toch even naar de fraudegevoeligheid van het register

dat u voorstelt, of van het niet registreren. De heer Schimmel zegt: “wel registreren, maar niet koppelen aan persoonsgegevens”; hoe ziet u dat dan voor zich? En hoe voorkomt u dat een intakebewijs wordt doorgegeven aan iemand anders?

De heer SCHIMMEL (D66): De vraag is duidelijk. Je zou bijvoorbeeld dat intakeregister wel op naam kunnen zetten. Het gaat erom dat je niet centraal opslaat in de systemen van de gemeente. Je kan bijvoorbeeld een registratienummer uitgeven, waarmee je wel bijhoudt welke nummers je hebt uitgegeven. Maar dit zit heel erg op de uitvoering. Ik vertrouw erop dat wij in staat zijn een systeem hiervoor te bedenken dat niet extreem fraudegevoelig is.

De PLV VOORZITTER: Nou, dan de slotvraag van mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik vind het optreden van de D66-fractie echt een beetje inconsequent. U hebt nog niet zolang geleden een motie ingediend om alle zinloze, niet handhaafbare, niet nuttige regels uit de APVG te schrappen. En nu twijfelt u aan de effectiviteit van nieuwe regels en dient u een voorstel in dat iets minder slecht is dan het collegevoorstel. Serieus, ik kan uw partij niet meer volgen.

De heer SCHIMMEL (D66): Het spijt mij dat mevrouw Van Gijlswijk mijn partij niet meer kan volgen. Ik begrijp uw zorgen, oprecht. Maar ik constateer ook dat in deze raad toch de wens leeft om dit in te voeren. En ik denk: we kunnen het, probeer het. Nogmaals, ik heb mijn twijfels bij de effectiviteit, maar ook ik kan hier niet 100% hard maken dat het niet werkt. Dus ik wil het dan bij dezen alsnog een kans geven.

Amendement 3 (D66, GroenLinks)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 maart 2016, besprekende het raadsvoorstel Wijziging Hoofdstuk 3 van de APVG 2009 (+ nota Prostitutie- en overige seksbedrijven),

constaterende dat:

- voorgesteld wordt om een verplicht intakegesprek voor prostituees en een daaraan gekoppeld intakeregister voor prostituees in te voeren;
- een vergelijkbaar voorstel eerder werd afgewezen in de Eerste Kamer, onder andere vanwege de zorgen over de gevolgen die een registratie als prostituee heeft voor de privacy van prostituees;
- ook de Raad van State zich over het door de Eerste Kamer afgewezen voorstel kritisch heeft uitgelaten;

overwegende dat:

- uit inspraakreacties blijkt dat prostituees zelf moeite hebben met de verplichte registratie;
- het doel van deze maatregel met name is om iedere prostituee die werkzaam is in Groningen vooraf te spreken, om zo voorlichting te kunnen geven over rechten en plichten, hygiëne, veiligheid, gezondheidszorg en de mogelijkheden tot hulpverlening en daarnaast eventuele tekenen van dwang c.q. mensenhandel vroegtijdig te kunnen signaleren;
- een verplicht contactmoment op zichzelf voldoende is om aan deze doelstelling te voldoen, waardoor het opslaan van persoonsgegevens in een register voor prostituees niet noodzakelijk is;

besluit het dictum van het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:

- **Artikel 3:13** Intake prostituees
 1. Het is verboden voor een persoon om zonder voorafgaand intakegesprek met het bevoegd gezag als prostituee werkzaam te zijn in de gemeente Groningen.
 2. Het intakegesprek dient:
 - a. door de prostituee persoonlijk te worden gedaan ten overstaan van een daartoe door de burgemeester gemandateerde medewerker van de gemeente Groningen;
 - b. te geschieden door middel van een door het bevoegd gezag vastgesteld formulier en dient van de benodigde bijlagen te worden voorzien.
 3. Het bevoegd gezag verstrekt binnen een week aan de prostituee een bewijs van het intakegesprek.
 4. Het bewijs als bedoeld in lid 3 wordt niet verstrekt indien:
 - a. de prostituee nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt of;

- b. de prostituee niet voldoet aan de relevante bepalingen, gesteld bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 of de Wet Arbeid Vreemdelingen;
 - c. de prostitutie valse persoonsgegevens opgeeft en/of niet beschikt over geldige identiteitspapieren;
 - d. er concrete aanwijzingen zijn dat de prostituee slachtoffer is van mensenhandel;
 - e. de prostituee onvoldoende zelfredzaam is;
 - f. de prostituee zich niet heeft ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en de Basis Registratie Personen.
5. Het bewijs kan geweigerd worden indien de prostituee in de voorgaande zes maanden aangifte heeft gedaan van mensenhandel.
6. Het bewijs van het intakegesprek is 24 maanden geldig.
- **Artikel 3:14** Leeftijd, verblijfstitel en intakebewijs; verbod werken voor onvergund bedrijf:
 1. Prostitutie vindt uitsluitend plaats door een prostituee die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt.
 2. Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:
 - a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt
 - b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet
 - c. niet beschikt over een geldig bewijs van het intakegesprek.
 3. Het is een prostituee verboden werkzaam te zijn voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.
 - **In artikel 3.16, lid 2b, sub 1** wordt geschrapt ‘*inclusief hun registratienummers*’.
 - **Artikel 3.17, lid 2** wordt:
 2. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor door het college aangewezen wegen gedurende de door het college vastgestelde tijden.

Verder moeten de volgende wijzigingen in de toelichting worden aangebracht:

- **De toelichting bij artikel 3.13** wordt:
 Artikel 3:13: Intakegesprek
 Prostituees die in de gemeente Groningen willen werken, zijn verplicht eerst een intakegesprek te voeren. In dat contactmoment wordt informatie verschaft over rechten en plichten van de prostituee en kan ook de leeftijd, verblijfstitel, inschrijving KvK, enz. gecontroleerd worden. Aan de prostituee wordt een bewijs van het intakegesprek gegeven.
 Van onvoldoende zelfredzaamheid is sprake als de prostituee niet beschikt over het vermogen om op een aanvaardbaar te communiceren.
- **De toelichting bij artikel 3.14** wordt: Artikel 3:14
 Met dit voorschrift wordt o.a. (net als voor de exploitant van een seksbedrijf) een leeftijdseis voor prostituees geïntroduceerd. Hiertoe is besloten vanwege het gegeven dat jonge prostituees met name vatbaar voor en slachtoffer van misstanden als dwang, misbruik en mensenhandel zijn. Bovendien zijn prostituees van 21 jaar en ouder weerbaarder dan zeer jonge prostituees en is de kans groter dat ze over een startkwalificatie beschikken, waarmee de eventuele economische druk om te kiezen voor de prostitutie lager is en bovendien een eventuele gewenste uitstap vergemakkelijkt wordt. Het stellen van een leeftijdseis wordt als passend en noodzakelijk middel beschouwd om de misstanden te bestrijden. Daarmee is het gemaakte onderscheid objectief gerechtvaardigd door een legitiem doel, bovendien zijn de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk. Hierdoor levert het onderscheid naar leeftijd geen strijd op met het verbod van leeftijdsdiscriminatie.
 Het is in de eerste plaats de exploitant die moet voorkomen dat er in zijn bedrijf prostituees werkzaam zijn die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt. Zijn die daar toch werkzaam, dan is de exploitant in overtreding. Overigens maakt de intakeplicht dat deze overtreding zich feitelijk niet voor mag doen, want een prostituee die de leeftijd van 21 jaar nog niet bereikt heeft, zal ook niet over een bewijs van het intakegesprek beschikken. Indien een exploitant een prostituee in zijn bedrijf laat werken die niet geregistreerd is, is hij ook in overtreding.
 Ook van de prostituee mag worden verwacht dat zij een bijdrage levert aan sanering van de seksbranche. Als een prostituee er bewust en vrijwillig voor kiest om te werken in de illegale prostitutie, dan moet ook zij daarvoor aansprakelijk kunnen worden gehouden.

en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Mijnheer Schimmel, drie pagina's? Heel lang. Dit is een amendement van D66, mede namens GroenLinks ingediend. De toelichting mag u zo meteen allemaal zelf lezen. Anderen? De heer Koopmans, ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, als het gaat om de prostitutie, kunnen we dit onderwerp eigenlijk opsplitsen in twee thema's, die ook weer niet los van elkaar gezien kunnen worden, namelijk de veiligheid en de zorg. Het stuk dat nu voorligt gaat om het aanscherpen van de regels en focust zich eigenlijk op de veiligheid. Hier wordt gesproken over de Bornholmstraat en de toekomst van de tippelzone, maar daarover komen we pas later dit jaar te spreken. Bij die plannen zal de focus dan ook meer liggen op de zorg en zal onder andere de huiskamer, waar we in het verleden over gesproken hebben, die eventueel in Nieuwstad geplaatst zou worden, terugkomen.

Op dit moment, voorzitter, hebben we het over de strengere regels in de prostitutiebranche. Niet zomaar, alleen omdat we graag meer regels willen, maar we bespreken het met als doel, zoals ook door andere fracties eerder is aangegeven, mensenhandel, uitbuiting en andere misstanden in deze branche tegen te gaan. Hoewel de happy hooker nog schijnt te bestaan, moeten we in die gevallen waar vrouwen niet zelfstandig hun werk doen of geconfronteerd worden met uitbuiting, in welke vorm dan ook, dit zien te voorkomen en hebben we als overheid de plicht om hen te beschermen. De ChristenUnie is daarom een groot voorstander van een verplichte intake, bij voorkeur gekoppeld aan een registratiesysteem. Op deze manier weten we namelijk welke vrouwen hier in de stad werkzaam zijn en hebben we als GGD, MJD en gemeente een beeld bij de gezondheid van de vrouwen. Ik zei al: zorg en veiligheid kunnen ook niet helemaal los van elkaar gezien worden. Zelfstandige vrouwen zullen zichzelf altijd wel redden, nu met de huidige regelgeving en straks ook met de strengere regels. Het gaat ons juist om die vrouwen die niet voor zichzelf kunnen opkomen. Die moeten hiermee beschermd worden en wat de ChristenUnie betreft, dragen deze regels daaraan bij.

Daarnaast moet natuurlijk de illegale sector niet uit beeld verdwijnen. We hebben het er vorige week in de commissie ook uitgebreid over gehad. Extra inzet op de controle, dat zal iedereen toejuichen. Daar zijn we het allemaal wel over eens. Daar ligt de grote uitdaging als het gaat om bestrijden van misstanden en het opsporen van slachtoffers van mensenhandel. Maar, zoals we vorige week ook al benoemd hebben: het bestaan van de illegale sector moet geen reden zijn om het in de vergunde sector niet goed te regelen. Dus wij kunnen dit voorstel dat nu voorligt steunen. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Koopmans. Wie mag ik dan het woord geven? Niemand meer? Kunnen we naar het college? Mevrouw Brouwer, PvdA.

Mevrouw BROUWER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ook in de legale prostitutie komen misstanden voor. De voorgestelde aanpassingen zijn dan ook bedoeld om de positie en de arbeidsomstandigheden van de in deze branche werkzame prostituees te verbeteren en uitbuiting en mensenhandel te bestrijden. Een van de onderdelen van het voorstel is het invoeren van een verplicht intakegesprek. Niet iedereen is hier blij mee. De kritiek komt onder andere van de prostituees zelf. Op dit moment zijn er ook vaak gesprekken op vrijwillige basis en is er contact met de MJD. Toch zien we deze verplichte gesprekken wel als een aanvulling, omdat dan juist iedereen gezien wordt, en niet alleen de vrouwen die daar zelf open voor staan. Vandaar dat we dit wel als een verbetering zien, ten opzichte van de huidige situatie.

De PvdA is verder wel van mening dat de wijzigingen ook gehandhaafd moeten worden. Daar zien wij nog wel wat kritische punten, maar in de commissie is al toegezegd dat hier een plan voor komt en wij zien dat met belangstelling tegemoet. De handhaving moet volgens de PvdA wel hand in hand blijven gaan met preventie. Misstanden aanpakken is goed, maar het uiteindelijke doel moet toch altijd zijn om misstanden te voorkomen. De minimumleeftijd voor prostituees wordt in het voorstel 21 jaar. Dat is mooi, maar de inzet moet ook zijn dat jonge meisjes zich helemaal niet gedwongen voelen, door bijvoorbeeld loverboys, om deze keuze te maken. De meisjes komen vaak uit probleemgezinnen. We zien de preventie daarom ook als een rol, weggelegd voor de wijkteams, waarvan er uiteindelijk 11 over de stad verspreid zijn. Dat is wel iets wat later terugkomt, maar dat willen we toch even gezegd hebben.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Vooropgesteld, daar is in de raad geen discussie over: we willen hier allemaal misstanden in de seksbranche aanpakken. Mijn fractie heeft zich

de afgelopen tijd de vraag gesteld of dat doel met de nieuw te stellen regels wordt bereikt. En ik zal u zeggen: het antwoord is nee. Regels zijn geen doel op zich, het gaat om het effect ervan. En uit onderzoek is bekend dat de misstanden zich vooral in het illegale circuit voordoen, terwijl de voorgestelde maatregelen zich vooral op de legale sector richten. Wrang genoeg jaagt juist het overheidsbeleid dat het beroep van prostituees moest legaliseren, vrouwen de illegaliteit in. Het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid zei gisteren in Nieuwsuur, ik citeer: “De tendens is dat vrouwen van een zichtbare, legale prostitutie, verdwijnen in de illegale sector.” En op die sector is totaal geen zicht. Nieuwsuur presenteerde ook een onderzoek onder tien grote gemeenten, waaronder onze eigen gemeente. Die tien gemeenten geven aan dat er illegale prostitutie in hun gemeente voorkomt, maar dat ze totaal geen idee hebben van de omvang ervan. Het centrum waar ik net over sprak, raadt gemeenten aan om daar nu juist iets aan te doen. Niet denken: wat niet weet, dat niet deert. Legale seksbedrijven worden meerdere malen per jaar gecontroleerd. In 2004 zijn er in Groningen vierhonderd controles uitgevoerd. En het CCV zegt: “Doe dat nou iets minder. Zorg dat er capaciteit vrijkomt om meer controles in de illegale sector uit te voeren, want daar komen de grootste misstanden voor.”

Voorzitter, we hebben de toezegging van de burgemeester gekregen, vorige week, dat we na de zomer, dus ergens in september, nog zullen spreken over de vraag of de handhavingscapaciteit en de uitbreiding met 450 uur genoeg zou zijn. Daar neem ik nu alvast een voorschotje op. Willen we verbetering in de prostitutiebranche, dan moet er ook een beter zicht komen op de sector.

Dan richt de discussie zich vooral op het wel of niet invoeren van een registratieplicht. Dat is van de baan, na bezwaren uit deze raad. Toen kwam het college met het voorstel voor een intakeregister. Het doel is het creëren van een contactmoment. Zo'n moment is nuttig, dat onderstreept mijn fractie. Maar prostituees zijn in onze ogen veel meer gebaat bij een constante stroom van informatie op de werkplek. En een intake of een intakeregister, want met de dag worden de voorstellen hier vager, garandeert nog niet dat een prostituee niet wordt uitgebuit. Het kan zelfs ten onrecht de schijn wekken dat de situatie oké is, in orde is. En van zo'n situatie kunnen pooiers vervolgens weer misbruik maken.

Voorzitter, wij dachten in D66 een strijdmakker te hebben gevonden. Maar die komt nu met dusdanig halfbakken voorstellen, dat het de afweging van mijn fractie nog moeilijker maakt. Kiezen wij ervoor om tegen het voorstel te stemmen, wat in onze ogen een slecht voorstel is, of stemmen we voor een minder slecht voorstel, zoals D66 heeft ingediend? Daarover wil ik zo meteen nog overleggen met mijn fractie, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: U mag nog even blijven staan. U hebt een interruptie van mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de SP geeft aan dat dit voorstel volgens de SP een slecht voorstel is, en dat het met het amendement van D66 een iets minder slecht voorstel is. Dan ben ik wel benieuwd hoe de SP het zou doen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, als het voorstel van D66 er niet lag – ik heb het overigens nog niet letterlijk kunnen lezen, want het wordt nu rondgedeeld – zouden wij overwogen hebben om tegen het intakeregister, zoals dit door het college wordt voorgesteld, te stemmen. Overigens bevat de nota ook maatregelen – ik denk dat het toch goed is om die nog even te noemen – zoals het invoeren van de minimumleeftijd, die wij kunnen steunen. Dus ja, ook daarvoor geldt: moeten we straks tegen het dictum stemmen of juist voor? Dat is een lastige afweging. Een aantal maatregelen steunen wij, een aantal maatregelen vinden wij doorschieten, omdat ze zich richten op de legale sector, terwijl uit onderzoek blijkt dat de misstanden zich in de illegale sector voordoen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dan begrijp ik eruit dat het toch niet zo'n heel slecht voorstel is, maar dat er een onderdeel een slecht voorstel is volgens de SP. En dat de rest eigenlijk wel een goed voorstel is.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, wij hebben al twijfels bij de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid van het collegevoorstel. Dan komt D66 met een halfbakken voorstel, waar mevrouw Kuik volgens mij terecht allerlei vragen over stelde: “Hoe wilt u dat dan handhaven? Hoezo wordt er dan niet geregistreerd? Kan ik, als ik zo'n papiertje krijg, u heeft het intakegesprek gevoerd, dit inderdaad gewoon aan mijn buurvrouw geven die dan zegt: ‘ja, ik ben goedgekeurd om hier als prostituee te werken?’” Er zijn nog zoveel vragen niet beantwoord. Dat geldt zowel voor het collegevoorstel als voor het voorstel

van D66. Maar vandaag nemen wij hier een besluit, tenzij ik een meerderheid kan vinden om over dit deel niet te besluiten. Dan zal ik daar onmiddellijk een voorstel voor indienen.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Gaan we naar GroenLinks. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Zoals misschien de meeste mensen in deze raad zich kunnen herinneren, vertelde mevrouw Van Lente toen zij afscheid nam als raadslid in deze raad, over een werkbezoek dat zij met iemand van de MJD had gemaakt, aan het A-kwartier en aan de Nieuwstad. En zij vertelde daar ook bij dat ik daarbij was. Dat heeft wat mij en mijn fractie betreft ook gekenmerkt hoe wij kijken naar de gelegaliseerde prostitutie in Groningen. Wat is namelijk het geval? Het is allebei waar. Er zijn kwetsbare vrouwen, die mogelijk in een uitbuitings situatie werken in de Nieuwstad en in het A-kwartier. En mijn overtuiging is ook dat er vrouwen werken die zelfbewust ondernemer zijn en een zelfbewuste keuze hebben gemaakt om daar te werken. Die spanning, en ook die spagaat, leiden ertoe dat er helaas geen makkelijke, eenvoudige oplossingen zijn, die aan de ene kant sekswerkers die daar bewust voor kiezen om dat nu en een tijd te doen, te laten en aan de andere kant uitbuitingssituaties te voorkomen. Maar dat is de achtergrond waartegen mijn fractie naar de voorstellen kijkt.

Mijn fractie heeft eerder herhaald, en dat zal ik dus nu nog een keer doen, en dat heeft de heer Koopmans ook gedaan, rondom preventie, welzijn, zorg, uitstapmogelijkheden, de burgemeester zei het in de commissie ook, de ketenaanpak, dat daar wat mijn fractie betreft de nadruk op moet liggen. Mijn fractie is, eigenlijk net als andere fracties, ook kritisch over het feit dat daar waar waarschijnlijk de grootste misverstanden zijn, namelijk in de onvergunde sector, relatief minder inzet wordt gepleegd. Gelukkig hebben wij op dat vlak van de burgemeester ook een toezegging, dat we daar bij het uitvoeringsprogramma verder naar gaan kijken. Die zorg, gekoppeld aan die toezegging, maakt dat mijn fractie zegt: "Laten we het inderdaad op dat moment bespreken."

Ook in de commissie heeft mijn fractie gezegd het probleem te zien van de ongewenste effecten van goedbedoelde maatregelen. Dat blijft voor mijn fractie ook nu nog steeds een worsteling. Dus als de vraag wordt gesteld: "Is de fractie van GroenLinks onverkort helemaal gelukkig met het voorstel?" Dan zich mijn fractie nee. Dan zegt mijn fractie wel dat er goede voorstellen in zijn. Ik noem er even een aantal.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, kan GroenLinks to the point komen? We hebben het over dat intakevoorstel. Bent u daar voor of niet? De registratieplicht vond u niks, maar een register, dat heeft de burgemeester heel duidelijk uitgelegd en hij heeft volgens mij uw pijnpunten ook weggenomen. Wat is nog een pijnpunt daarin?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Als mevrouw Kuik iets minder opgewonden was geweest en even had afgewacht, tot het moment dat ik daar nu mee zou komen, had ze het gehoord. Want inderdaad, mijn fractie was en is positief over het voeren van een intakegesprek, omdat kennismaking en geven van informatie, en ook het kunnen signaleren van misstanden heel waardevol zijn. Mijn fractie is ook positief over het bedrijfsplan en over het invoeren van een klankbord. Alleen, en dat heeft mevrouw Kuik ook al door, want ze heeft gezien dat mijn fractie ook op het amendement staat, had mijn fractie inderdaad grote problemen met het registreren, omdat het vastleggen van persoonsgegevens met uiterste zorgvuldigheid moet worden gedaan. Juist bij dit onderwerp vindt mijn fractie dat. Dus met een amendement op dit vlak wordt een belangrijk nadeel in de ogen van GroenLinks weggenomen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dan ben ik wel benieuwd wat precies dat nadeel is. Kunt u daar nog een keer op ingaan? Want de vorige keer hebt u in de commissie uw zorgen uitgesproken. Die heeft de burgemeester heel duidelijk beantwoord. Wat is dan nu nog het nadeel, volgens u, in dit voorstel?

De PLV VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is een beetje parallel aan de wijze waarop de heer Schimmel het antwoord heeft gegeven op dezelfde vraag die u stelde. Registratie is iets wat vastgelegd wordt en dat kan een eigen leven gaan leiden. Het is niet voor niks dat de burgemeester voorstelde dat gedeelte van de registratie toch nog maar even aan de Autoriteit Persoonsgegevens voor te leggen. Precies om die reden. En mijn fractie vindt het gevaarlijk om ...

De PLV VOORZITTER: Mijnheer Leemhuis, u hebt nog een vraag van mevrouw Van Gijlswijk en nog minder dan een halve minuut.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, dan is het aan u om daar sturing aan te geven.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, ik was eigenlijk vorige week best nog wel blij met die toezegging van de burgemeester. Ik vroeg namelijk aan de burgemeester: "Als er een meerderheid is voor het intakeregister, gaat u dan doen wat de stadsadvocaat adviseert, namelijk de Autoriteit Persoonsgegevens vragen hoe het zit?" "Ja", zei de burgemeester, "dat gaan we doen". En nu ineens zegt GroenLinks samen met D66: "We zijn wel voor een verplichte intake, maar je mag niks vastleggen." Eigenlijk werkt u net zo hard mee aan halfbakken voorstellen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan kom ik terug op wat ik eerder zei. Het is niet zo dat hier permanent de eureka-momenten van het juiste beleid zijn. Maar mijn fractie ziet grote voordelen, of in ieder geval voordelen aan de intake en zag heel grote nadelen aan de registratie. En wat mijn fractie betreft gaan we het nu op deze manier uitproberen. En ik hoop dat we het snel zullen evalueren. En ik begrijp dat ik door mijn tijd ben. Een aantal punten komen dan wel aan bod. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Leemhuis. Anderen nog het woord? Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, laat ik maar direct tot het point komen. Het gaat hier natuurlijk om de bescherming van kwetsbare vrouwen. Dat zijn we hier aan het doen. We zijn niet het een of ander klein voorstelletje aan het bespreken, waar je makkelijk een knopje voor of tegen kunt indrukken. De leeftijdsverhoging, het businessplan en de verplichte intake kunnen meer waarborgen bieden voor veiliger arbeidsomstandigheden. En het is niet het moment om je te verschuilen achter dat er niet genoeg misstanden zijn gehoord, omdat in de krant alleen maar vrolijke verhalen staan, want dat is nogal logisch. Een vrouw die wordt uitgebuit, zal niet zomaar haar verhaal vertellen aan de krant. En dat er wordt onderdrukt, zie je ook al aan de hoge huren. Dat zegt al iets over uitbuiting. Verschuil je ook niet achter dat dit barrières opwerpt voor de vergunnende sector. Ja, barrières om misstanden tegen te gaan. En dat het wat meer werk vergt voor de exploitanten, dat zijn niet de belangen die wij behartigen.

De PLV VOORZITTER: U hebt een interruptie van mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, we willen allemaal uitbuiting tegengaan. Daar verschillen we niet over van mening. Maar nu zegt u: "De hoge huren zijn ook een vorm van uitbuiting", maar ik zie hier geen voorstel, ook niet van uw fractie, om iets aan die hoge huren te doen.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, volgens mij is er een businessplan waarin de exploitanten ook een en ander over die hoge huren moeten uitleggen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, uitleggen is iets anders dan ze verlagen.

Mevrouw KUIK (CDA): Maar volgens mij hebben we daar wel handvatten, als gemeente. Daarom zijn wij ook blij met zaken als zo'n businessplan. Voorzitter, welke belangen dienen we?

De PLV VOORZITTER: De heer Schimmel. Ik heb nog een interruptie van de heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Nog even terugkomend op uw punt voor mevrouw Van Gijlswijk, die was mij net te snel af met haar interruptie. Ja, gefeliciteerd. U maakte het

punt dat u barrières wilt opwerpen voor de legale sector. Bent u het met mij eens en erkent u het feit dat er wel degelijk een dreiging in zit dat er daardoor een verschuiving naar de illegale sector plaatsvindt? Dat mensenhandelaren zich niet door een paar regeltjes zomaar laten afstoppen?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, barrières opwerpen? Ik heb het over extra bescherming. Extra bescherming voor kwetsbare vrouwen. En vrouwen die dit zelfstandig doen, zullen daar ook geen last van hebben. Die kunnen prima meewerken aan die regeltjes.

De heer SCHIMMEL (D66): Voorzitter?

Mevrouw KUIK (CDA): Nou, ik zal even op uw andere punt ingaan, want ik denk dat u dat ook graag beantwoord wilt hebben.

De PLV VOORZITTER: En dan vervolgt u daarna uw betoog, want u heb daarna nog ongeveer een halve minuut.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja graag, voorzitter. Over de kans dat het naar de illegale sector verschuift, ja, dat heeft de burgemeester ook al heel duidelijk gezegd: dat is natuurlijk geen reden om geen regels en waarborgen in te stellen. Als mensen zich daar niet aan willen houden en daardoor de illegale sector ingaan, ja sorry. Wij willen extra waarborgen, want we hebben die sector legaal gemaakt als overheid. Dan moet je daar ook goed mee omgaan.

Voorzitter, ik doe een beroep, niet alleen op de partijen, maar ook op de individuele raadsleden. De vraag die nu voor ons ligt, is vrij simpel. Gaan we meer beschermen of gaan we dat niet doen?

De PLV VOORZITTER: Zijn er anderen die het woord willen? De fractie Woldhuis, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dank u, voorzitter. Welk effect heeft het als we dit beleid doorvoeren? Met die zin in mijn hoofd hebben wij de afgelopen dagen intern ook een strijd gevoerd. Want wat wil je nou precies bereiken? Wil je als gemeente een voorbeeldfunctie innemen in die zin? Gaan wij ons beleid aanpassen, met alle goede bedoelingen, om zo goed mogelijk te zorgen voor deze kwetsbare groep vrouwen? Of zeg je: "wij willen het waterbedeffect voorkomen en daarmee wachten we op het landelijke beleid, omdat wij de effecten van de goede bedoelingen niet kunnen overzien"? We hebben gekozen voor de eerste optie, omdat we graag zien dat de gemeente een proactieve houding aanneemt. Daarnaast willen wij het college dringend verzoeken om het volgende. De doelgroep die door dit beleid, 18 tot 21 jaar, niet meer in Groningen welkom is, zo goed mogelijk te monitoren en aan ons te rapporteren wat er met deze doelgroep gebeurt. Kan de burgemeester dit toezeggen?

De PLV VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Voorzitter, volgens mij is in het voorstel opgenomen dat we een overgangperiode opnemen voor deze groep. Dus dan is dat toch niet aan de orde?

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Deze dames zijn straks in Groningen niet meer welkom. Wat er met die doelgroep gebeurt, in die overgangperiode of daarna, dat is mijn vraag, of we dat zo goed mogelijk kunnen monitoren.

Even over het amendement van GroenLinks en D66. Eigenlijk is de kwestie: alleen een intake of toch verplicht registreren. Of, zoals het voorstel van GroenLinks en D66: een verplichte intake met een bewijs, dat toch wel weer ergens geregistreerd moet worden om vervalsingen te voorkomen, omdat anders controle of handhaving van het bewijs helemaal niet mogelijk is. Nou, als iemand het thuis nu nog begrijpt, vind ik het knap. Maar als er nog zoveel onduidelijk is en als er nog zoveel twijfels zijn, vind ik het voorstel van mevrouw Van Gijlswijk om dit punt uit te stellen, nog helemaal niet zo'n slecht plan, voorzitter. Maar ik hoor graag de burgemeester hierover. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik snap dat mevrouw Woldhuis zich de vraag stelt of de mensen thuis het nog snappen, want om het halfuur komt hier een nieuw voorstel op tafel. Dan is het heel moeilijk afwegingen te maken. Maar in december heeft mevrouw Woldhuis ook het woord gevoerd over intakes, registratie en intakeregister. Toen gaf u aan dat een vertrouwensrelatie heel erg van belang is, om te voorkomen dat vrouwen zo een intakegesprek gaan mijden. Dus stel dat het voorstel van D66 en GroenLinks er niet lag, alhoewel het dan een verplichte intake is trouwens, hoe zou u dan tegenover het collegevoorstel staan?

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Laten we helder zijn: wat we met dit beleid doen, is die vrouwen zoveel mogelijk beschermen. Dat is even een helder punt. Als verschillende organisaties, zoals PROUD, wat u zelf ook al zei, zeggen: “We moeten hier nog wel even naar gaan kijken, want het doel dat we hiermee stellen, de vrouwen beschermen, halen we hier niet mee”, dan vind ik het terecht dat u net zei: “Laten eens even opnieuw naar dit punt kijken, met professionele organisaties.”

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar, voorzitter, dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was: als mevrouw Woldhuis moest kiezen, voor of tegen het collegevoorstel, wat is dan haar antwoord is? Los van het amendement dat hier op tafel ligt.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Dat ligt niet los. Ik wil eerst het antwoord even afwachten van de burgemeester hierop, want er komt om het halfuur een nieuw voorstel. Ik ben het overzicht kwijt. U bent het overzicht kwijt. Laten we even het antwoord afwachten.

De PLV VOORZITTER: Gelukkig ben ik het overzicht niet kwijt. De heer Lammers, Student en Stad.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja, dank u, voorzitter. Ik denk dat de doelen van deze wijziging wel duidelijk zijn en ook door velen onderstreept zijn. Een van de meest discutabele maatregelen is het invoeren van het intakegesprek. Professionals gaan, voordat de prostituee aan het werk kan, met haar in gesprek om een duidelijk beeld te krijgen van de situatie waarin ze verkeert. Ze wordt gewezen op haar rechten, plichten, hygiëne, gezondheidszorg, veiligheid en de mogelijkheden van hulpverlening. Wij geloven dat het voor iemand die vrijwillig de prostitutie in wil, geen probleem moet zijn om dit gesprek aan te gaan. Het levert daarnaast waardevolle informatie op over de prostituee zelf en de sector in het algemeen. Uit onderzoek dat mevrouw Kuik van het CDA al aanhaalde, van het WODC, is ook gebleken dat het in Utrecht ook nog eens signalen van misstanden oplevert. Wij concluderen dan ook dat dit een methode kan zijn om de gestelde doelstellingen te behalen. Of deze maatregel met de andere voorgestelde maatregelen een vlucht naar de illegale sector zal veroorzaken, kunnen wij niet met zekerheid voorspellen, maar ook niet met zekerheid weerleggen. We geloven wel dat met de voorgestelde wijzigingen van de APVG, de situatie in de legale sector zeker kan verbeteren.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, welke situatie in de legale sector? Uit onderzoek, ‘Verboden rood in beeld’ van INTRAVAL, een bekend bureau hier in Groningen, blijkt dat misstanden zich vooral in de illegale sector voordoen. Waarom dan maatregelen voor de legale sector steunen?

De heer LAMMERS (Student en Stad): Het klopt dat er veel misstanden in de illegale sector zijn, maar daarnaast hebben meerdere partijen ook aangegeven dat er weinig zicht en greep op de illegale sector in Groningen is. En ik denk dat het belangrijk is dat de greep en dat zicht er komen en dat we dit via deze maatregelen voor elkaar kunnen krijgen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, een voorbeeld van illegale sector is via WhatsApp jezelf aanbieden voor seks tegen betaling. En dat vindt dan thuis plaats. Dat onttrekt zich aan welk

intakeregister of intakegesprek dan ook. Blijft u dan volhouden dat een intakegesprek helpt bij het zicht krijgen op de illegale sector, de thuisprostitutie, die veelvuldig voorkomt, maar waar totaal geen zicht op is?

De PLV VOORZITTER: Mijnheer Lammers, u mag antwoorden en u hebt nog een halve minuut.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Oké. Ik heb dat niet gezegd. Ik zeg niet dat een intakegesprek ervoor zorgt dat we meer zicht krijgen op de illegale sector. En daarom benadruk ik ook dat we de illegale sector hard moeten blijven aanpakken. Daar laat ik het bij. Dank u, voorzitter.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Lammers. Dan gaan we naar de Stadspartij. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons grotendeels aansluiten bij het CDA, ChristenUnie en Student en Stad. Het collegevoorstel is een goed voorstel om de regels aan te scherpen en om misstanden aan te pakken. Dat was hem.

De PLV VOORZITTER: Dat is mooi kort en bondig. Dank u wel. Mevrouw Van Gijlswijk, u had nog een vraag?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik verbaas me heel erg. Iedereen gaat over zijn eigen spreektijd en hoe die gebruikt wordt en in hoeveel zinnen. Maar als ik naar de inbreng van de Stadspartij in december kijk, is dit eigenlijk hetzelfde als waar ik daarnet mevrouw Woldhuis mee confronteerde. Toen was zij nog van de Stadspartij. Maar toen had de Stadspartij nog heel grote twijfels over de effecten van de in te voeren regels. Wat is er gebeurd tussen december en vandaag, dat die twijfels er niet meer zijn, behalve de splitsing van uw fractie? Ik bedoel het in serieuze zin, dames en heren.

De PLV VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, voorzitter, volgens mij is er tussen december en een paar weken geleden gebeurd dat de burgemeester een brief heeft gestuurd waarin hij een aantal dingen aanstipt, die ons voldoende vertrouwen geven om in te kunnen stemmen met wat het college voorstelt.

De PLV VOORZITTER: Goed. Dan hebben wij iedereen in de raad gehad. We laten het even op het scherm zien. Het amendement dat voorligt, daar staat een foutieve zin in. Het gaat namelijk niet om het dictum dat gewijzigd moet worden, maar het gaat om de APVG zelf, de regels in de APVG. Met elk artikel komt dat voorbij zetten. Als het goed is, wordt dit even op het scherm getoond.

Dit is het heel mooie handschrift van de griffier. Wat u besluit? U besluit in hoofdstuk 3 van de APVG 2009 de volgende wijzigingen aan te brengen: “artikel 3.13 wordt vervangen door:” en zo moet u het lezen. Dus artikel 3.13 Intake prostituees, komt dan in de plaats daarvoor. En dat geldt dan ook weer voor artikel 3.14 en dat geldt ook voor artikel 3.16 lid 2b sub 1, artikel 3.17 lid 2, voor de toelichting bij artikel 3.13, en voor de toelichting bij artikel 3.14. Is dat u duidelijk?

Goed. Dan ga ik hiermee, dit gezegd hebbende, naar de beantwoording door het college bij monde van de burgemeester.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, voorzitter, als ik zie hoeveel in de nota staat en hoeveel maatregelen en voorstellen daarin worden gedaan, en waar wij nu de discussie op concentreren, dan constateer ik dat veel van die maatregelen uw goedkeuring kunnen wegdragen. Daar ben ik eigenlijk heel positief over, omdat wij ook denken dat we daarmee het beleid echt verbeteren. Er zijn natuurlijk wel enkele heikele discussiepunten, waar we ook echt al veelvuldig met elkaar over in debat zijn geweest en die iedere keer weer opnieuw tegen het licht worden gehouden en waar uiteindelijk een paar voorstellen voor liggen die moeten leiden tot een finale besluitvorming. Laat ik er even een paar langslopen.

Eerste punt van: hoe meer maatregelen je treft, hoe meer overloop er is naar de illegale branche. We hebben net al met elkaar geconstateerd, althans ik heb dat gedaan en een aantal partijen heeft dat gevolgd, dat als je een legale branche wilt verbeteren – legaal wil zeggen vergund, dat wil zeggen dat wij ernaar gekeken hebben en dat het een acceptabele situatie is die zich in zo'n legale prostitutie in de richting

voordoet – het dan ook echt in orde moet zijn. Daar praten wij nu over. Dat staat los van het feit dat je ook een illegale branche hebt, die ook moet worden aangepakt. In de illegale branche, ik denk toch dat het goed is om dat ook te zeggen, is het beter in orde dan in de illegale branche, want je hebt er meer zicht op. Maar de positie van vrouwen is daar in het algemeen nog relatief zwak. We hebben een leeftijdsgrens die we nu optrekken. De positie van exploitanten is relatief machtig. Dat zie je ook al aan de bedragen die daar de revue passeren. Gisteren stond er nog een interessant artikel in de krant en dan zie je gelijk hoeveel mensen per week moeten betalen, hoeveel ze dus moeten werken om aan hun inkomen te komen. Wij willen daar meer zicht op hebben, wij willen dat die exploitant meer zorg laat zien voor de prostituee die daar werkt en we denken dat we ons dat ook kunnen veroorloven, door een aantal echte maatregelen op te leggen. En eerlijk gezegd begrijp ik best dat de sector, dat geldt zowel voor de prostituees als voor de exploitanten, zegt: “Houd alstublieft op met meer regels.” Dat begrijp ik wel. Want het is ook een branche die eigenlijk gedijt bij ‘hoe minder regels hoe beter’. Dat durf ik hier ook wel te zeggen. En wij moeten zorgen dat we een werkbare situatie creëren, waarbij we regels instellen die ons ook echt helpen om er beter zicht op te krijgen en om de vrouwen in een betere positie te krijgen. Maar we moeten het ook niet zo maken dat het echt een onwerkbaar situatie wordt. We hebben het idee dat we met deze nota – daarom legt het college het ook op deze manier voor – een goed evenwicht hebben bereikt.

Nu zitten er een paar scherpe randen aan die discussie. Ten eerste: heb je nou voldoende menskracht en mogelijkheden om die illegale branche aan te pakken? Nou, u weet dat wij ook een aantal extra regels hebben gesteld, waaronder het strafbaar stellen van het klant zijn van een illegale prostituee. Ik denk dat dit ook wel helpt. De tweede is dat er meer uren komen. En ik ben de eerste die iedereen zal beamen die zegt: “Is dat niet te weinig?”, want het is een heel ingewikkelde, fijn vertakte branche, waar je lastig zicht op kunt krijgen. Ik zou de raad, maar eerlijk gezegd ook mezelf meer comfort willen geven op de vraag: “Ben je nu echt effectief bezig? Besteed je die uren goed?” Misschien hoort er zelf wel bij het switchen van een aantal uren controle in de legale branche overhevelen naar de illegale branche. Ik zou me kunnen voorstellen dat dit zo kan. Laten we dan een soort uitvoeringsprogramma maken, waarin we nog eens wat meer expliciet aangeven wat we nou precies doen en welk effect we daarmee denken te bereiken en dat programma nog eens in de commissie tegen het licht houden met elkaar. Ik trek het liefst met uw raad samen op, om de misstanden in de branche ook echt aan te pakken. En dat beoogt deze nota ook, dus dat is denk ik een belangrijk punt om hier nog even met u te delen.

Het tweede punt dat een soort steen des aanstoets is geworden, is de registratie. Daar hebben we een aantal keren met elkaar over gesproken. Er zijn verschillende standpunten de revue gepasseerd. Ik heb vorige week verdedigd dat die registratie ook niet iets is wat buiten de wet valt. Het is gewoon wettelijk, naar ons idee. We zijn bereid om dat te toetsen bij de autoriteit die daarover gaat, dus we hadden eigenlijk het idee dat we het zo zorgvuldig mogelijk hadden opgebouwd. Nu merk ik dat er toch een principiële tegenstand is, tegen dat registreren van prostituees die hier werkzaam zijn, met name vanuit privacyoverwegingen. Het stigmatiseert, er zijn allerlei argumenten die daarvoor gebruikt worden. Wat een enorm belangrijk onderwerp is van die registratie, dat zit eigenlijk in een geheel, is dat wij het belangrijk vinden om, als een prostituee hier begint met werken, ergens een vorm van een startgesprek te hebben. En dat is echt iets anders dan wat de MJD doet. Die spreekt ook niet met iedereen, natuurlijk. Alleen maar vrijwillig, met een aantal mensen die dat willen. Wij vinden het nodig om dat startgesprek te hebben met iedereen, zodat je kunt toetsen. Natuurlijk moeten de papieren in orde zijn. Je moet ook kijken, in de context van mensenhandel, of het iemand is die ook in relatienetwerken et cetera zit, waarbij we aanwijzingen hebben dat het mogelijk ook een schimmig gebied is. Er zal ook medisch iets aan de orde moeten komen, et cetera, et cetera. Je moet zicht krijgen op de positie die deze vrouwen innemen, de zelfstandigheid die zij aan de dag leggen in de uitoefening van hun beroep. Zijn ze afhankelijk van anderen, et cetera? Dan krijg je ook zicht op de netwerken waarin die vrouwen functioneren en in die zin snap ik wel dat je dan ook enigszins zicht krijgt op de illegale branche, maar dat is absoluut niet het eerste doel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, de burgemeester geeft aan: “De MJD spreekt niet iedereen, want het is vrijwillig.” Maar als het verplichtende karakter van een intake de afschrikwekkende werking heeft waar sommigen in deze raad voor vrezen, zal de gemeente ook niet iedereen spreken. Die vrouwen zullen zich niet melden. Die denken: ik ga wel ergens werken waar ik niet verplicht op intake hoef, of waar geen intake geldt. In hoeverre krijgt u dan zicht op de branche? Bovendien, de vrouwen die zich

zullen melden voor een intake, geeft u een soort toestemming te werken in de vergunde sector. Daarmee hebt u nog steeds niet het gewenste zicht op de illegale sector.

Tweede vraag, waar ik vorige week geen antwoord op heb gekregen: het doel van de intake is ook het vergewissen of een prostituee voldoende zelfredzaam is. Maar die vergewisplicht verwacht u ook nog eens van de exploitant. Waarom is dat nou dubbel? Waarom gaan wij hier papieren tijgers invoeren, terwijl, als het er van komt, van dat verplichte intakegesprek, de vergewisplicht bij de gemeente ligt?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, ik kan me dat op zichzelf voorstellen. We leggen ook voor de uitoefening van het werk de vergewisplicht niet bij de gemeente. Die leggen wij bij de exploitant. Dat hebt u ook gezien in alle regels. Alleen, op het moment dat een prostituee hier begint, vinden wij het verstandig dat we in ieder geval een gesprek hebben waarin we een aantal zaken tegen het licht houden.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik wil niet vervelend doen, maar dat is onjuist. Het voorstel is namelijk, ja, ik noemde het laatst 'een peespas', maar ik weet niet meer hoe ik het nu nog moet noemen, een registratieformuliertje of een intakeformulier. Dat wordt niet verstrekt op het moment dat de gemeente constateert dat de prostituee onvoldoende zelfredzaam is. U hebt het dan getoetst, en dan zegt u: "Nou, hier hebt u dat papiertje, u mag aan het werk." En vervolgens verwacht u ook nog eens dat de exploitant dat doet. Waarom die dubbele last? Terwijl we hier tegelijkertijd werken aan het afschaffen van allerlei dubbele regels.

Burgemeester DEN OUDSTEN: De exploitant is sowieso verplicht om in de vorm van zorgzaam systeem in de gaten te houden of die vrouwen in een goede omstandigheid werken. Daar hoort dus ook bij dat zij kijken of de vrouwen hier illegaal zijn, met werk- en verblijfsvergunning, et cetera. Zo hoort dat ook te gaan. Het enige wat wij zeggen is: "Wij willen een keer met die vrouwen spreken om een aantal van dit soort zaken tegen het licht te houden." Dan kunt u wel zeggen dat dit niet juist is, maar dat is het beeld zoals ik als portefeuille heb.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, maar de portefeuillehouder ...

De PLV VOORZITTER: Dat u niet tevreden bent met het antwoord, is wat anders dan dat het antwoord niet klopt. Het antwoord is gegeven.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik vrees dat wij langs elkaar heen praten. De portefeuillehouder reageert in zijn algemeenheid op allerlei zaken die bij zo'n intake aan de orde moeten komen. Maar ik heb het puur, specifiek over dat punt van voldoende zelfredzaam zijn. U kunt toch niet van een exploitant verwachten, die geen psycholoog of psychiater is, dat hij dat kan beoordelen? En die eerste beoordeling ligt toch bij de gemeente? Puur en alleen het punt 'voldoende zelfredzaam'.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Nou, ik zit even na te denken of dat zo is. Als een exploitant een zorgzame omgeving voor de prostituee wil creëren, heeft hij heel goed in de gaten wanneer een vrouw gedwongen wordt om in dat kamertje haar werk te doen of niet. En als hij dat niet heeft, dan heeft hij er onvoldoende zicht op en dan is het heel goed dat wij er ook nog zijn.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar u bent het portaal! De prostituee meldt zich eerst bij u!

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dat is ook zo.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): En het gaat dan over de vraag: Kunnen die vrouwen rekenen? Beheersen ze de taal? Waarom een dubbele vergewisplicht? Administratieve lasten voor allerlei ondernemers worden hier afgeschaft, maar voor exploitanten worden ze ingevoerd. Daar zit geen logica achter.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik moet u zeggen dat de logica die daarachter zit, is dat wij denken dat de branche extra regels nodig heeft, om schoon te kunnen functioneren. En dat is precies wat wij hier doen. Daar kunt u over van mening verschillen, maar dit is wat wij voorstaan. En we denken dat we met

de regels die we nu stellen, in ieder geval weer een stap zetten naar verbetering ten opzichte van de situatie van nu.

Dan moet ik even kijken of er nog iets is overgebleven. Ja, eerst mevrouw Woldhuis nog, die zegt: “Je zou eigenlijk moeten monitoren wat er gebeurt met de doelgroep tussen 18 en 21 jaar.” U hebt waarschijnlijk ook gezien, als u in de nota ziet staan hoe we daar nu mee omgaan, dat er in zekere mate een overgangssituatie wordt gecreëerd. Vrouwen die niet in de branche werkzaam zijn, beneden de 21 jaar, daarvan is het natuurlijk heel moeilijk om die te monitoren. Ik denk dat dit erg lastig is om te doen en ik zou ook niet weten hoe ik dat moet opzetten, in alle eerlijkheid. Vrouwen die wel in de branche werken en hier nu al aan het werk zijn, verkeren in de omstandigheid dat het niet onmiddellijk, hoe spijtig ook eerlijk gezegd, hoeft te stoppen, als zij dat zelf niet willen. Ik neem aan dat daarmee uw vraag ook is beantwoord.

Verder is, denk ik erg veel, de heer Leemhuis heeft dat woord ook al gebruikt, te bereiken denk ik, in het aanscherpen en verbeteren van de ketenaanpak, zowel binnen de gemeente als met de instellingen die met en rondom de prostituees werken. Dat geldt zowel voor de vergunnende bureaus, op die plekken waar dat nog mag, als zeker ook voor de tippelzone die vandaag niet aan de orde is geweest, maar waarin wij vanavond toch ook een belangrijk uitgangspunt vaststellen.

Dit is in grote lijnen volgens mij de beantwoording op de opmerkingen die gemaakt zijn.

De PLV VOORZITTER: Ik zal nog naar de raad kijken of inderdaad alles beantwoord is. Mevrouw Koebrugge, nog niet?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Misschien heb ik hem even gemist.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, u hebt helemaal gelijk. Want uw eerste opmerking, goed dat u daar even over begint. Uw eerste opmerking ging over de feesten die een bepaald karakter hebben, de fetisjfeesten, de kinkyfeesten. Ik moest even op het woord komen. Het is eigenlijk heel simpel. De huidige regelgeving verlangt dat de vergunning via een bepaalde weg gaat. Daar hebt u ook van gezegd: “Ik zie dat dit nu zo is.” En de vraag is even of dat zo moet blijven, zegt u. Is dat niet een te omslachtige, bureaucratische weg? Gaat het hier niet om feesten die je misschien gemakkelijker kunt vergunnen als ze onder het evenementenrecht vallen? En het dan zo doen, dat je toch een aantal extra voorwaarden kunt stellen die specifiek bij het karakter van die feesten horen? De situatie is nu zoals hij is, dus alle aanvragen die binnenkomen, beoordelen wij op het vergunningenkader zoals wij het nu hebben. Maar ik ben graag bereid om nog eens na te gaan of dat niet op een simpele manier kan. We hebben al eerder gezegd: we zijn hier geen moraalridders. Er moet veel mogelijk zijn in deze stad. Maar het moet tegelijkertijd wel zo worden ingekaderd, dat het controleerbaar is. Als u zegt: “Ik wil toch nog eens kijken, want ik zie dat ook in andere steden, of we ook op een andere manier zo’n vergunning kunnen organiseren, dat het onder een andere recht valt”, dan moet ook de verordening veranderd worden. Dan ben ik graag bereid om dat nog eens met de commissie te overleggen. Dan stel ik voor dat wij een korte notitie maken, waarin we die verschillende mogelijkheden, als ze er zijn, voor u op een rij zetten. Dan kunnen we kiezen wat te doen. Mijn voorstel is, omdat u natuurlijk vraagt: “wanneer ligt dat er?”, dat voel ik aankomen, dat u dat gaat vragen, om dat in september bij u op tafel te hebben.

De PLV VOORZITTER: Daar komen natuurlijk ook weer vragen op.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat lijkt ons dan een goed voorstel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, dat is een goed voorstel? De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, nog een aanvullende vraag over het evalueren van de maatregelen die we gaan invoeren, en met name over de intake. Op het moment dat we dat gaan doen, neem ik aan dat voor ons ook kan worden bijgehouden en inzichtelijk kan worden gemaakt hoeveel mensen wij registreren en hoeveel daar dan van ...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nee, voorzitter, D66 wil juist niet registreren! Wat is het nou?

De heer SCHIMMEL (D66): Excuses, excuses. Ik bedoel dat er zo'n gesprek wordt gevoerd. Dank u wel, mevrouw Van Gijlswijk, dat u zo alert bent.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, dit is natuurlijk ook een open deur, hè? Maar ik heb dacht ik in de commissie al gezegd, en ik wil het graag hier herhalen, dat wij veel in die intake zien. Er is hier een aantal fracties dat zegt: "We zien er eigenlijk niets in, of weinig en we denken ook dat het doel niet slaagt." Ik ben heel graag bereid om in alle openheid met u te overleggen over wat dit nu heeft opgeleverd. Zonder dat ik specifieke gevallen ga registreren. Er is natuurlijk wel een lering uit te trekken.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik ben gewend dat het college een preadvies geeft op ingediende amendementen. Dat heb ik volgens mij gemist. Wat zegt u?

De PLV VOORZITTER: Daar waren we nog niet.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nee, zover zijn we nog niet. Maar tegelijkertijd doet de burgemeester wel een toezegging op een evaluatie. En dan denk ik: wat gaan we dan evalueren? Het collegevoorstel of het voorgestelde amendement? Gaat u nou wel of niet registreren? Ik zou heel graag nog willen horen hoe de burgemeester kijkt tegen de uitvoerbaarheid van het idee van een verplichte intake, zonder te registreren.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Er zijn twee dingen. Het eerste is dat wij hebben voorgesteld om te registreren. Daar hebben we het in de commissie ook over gehad. Ik constateer dat een deel van de raad dat niet wil. Vervolgens ligt er een amendement waarin staat: "Wij willen wel het intakegesprek overeind houden, maar geen registratie." Als de registratie niet gehaald kan worden, en het amendement haalt het om wel de intake vast te houden, dan kan het college daar goed mee leven.

Dan vraagt u nog of het een uitvoerbaar amendement is. Ik denk dat dit op zichzelf een heel terechte vraag is. Ik heb de indruk dat het uitvoerbaar is, zonder dat ik nu heel specifiek dat proces al heb uitgelijnd, want dit is nu ook iets wat zich vandaag voordoet. En ik wil ik ook graag toezeggen dat ik u nog een brief schrijf over de manier waarop we het gaan uitvoeren. Maar ik denk dat het kan.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, schuilt daar niet juist het gevaar in dat, als er niets geregistreerd wordt na zo'n gesprek, iemand dan wel een pasje krijgt en dan vervolgens dat pasje aan iemand anders moet geven, wat niet gezien wordt? En dan vervolgens weer terugkomt en daarmee juist uitbuiting gecreëerd wordt en illegaliteit in de hand gewerkt is?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik snap dat dit ingewikkeld is. We moeten hier volgens mij niet met zijn 38-en zo'n proces uit gaan lijnen. Er zijn natuurlijk best mogelijkheden om te zorgen dat zo'n prostituee zelf een bewijs krijgt dat dit gesprek heeft plaatsgevonden, zonder dat wij een centrale registratie hebben. Dat is heel goed mogelijk om dat te doen. Daar zie ik geen probleem in.

Dus als u die registratie in meerderheid niet wilt, zou ik het toch heel erg plezierig vinden en ook buitengewoon belangrijk, dat zo'n intakegesprek wel overeind blijft.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Volgens mij is het wel duidelijk dat het CDA voor het intakegesprek is, maar wij vinden het wel van belang dat het ook controleerbaar is. Dus dat het ook niet fraudegevoelig is.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dat is ook zo.

Mevrouw KUIK (CDA): Dat zien wij nog niet. We hebben het amendement natuurlijk net gekregen. Ja, het moet wel gewoon helder zijn dat dit een goed systeem is.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, dat is ook zo. Dat geldt natuurlijk ook voor het college. Dat ziet het amendement ook vanavond. Het amendement houdt in dat de verordening zo wordt aangepast, dat het intakegesprek blijft en dat de registratie niet blijft. Op het moment dat u zegt: "Dat gaan wij zo doen", dan vraag ik u ook enig vertrouwen dat wij het zo gaan uitvoeren dat het amendement ook werkelijk zoals bedoeld in uitvoering komt. Vraagt u mij nu even niet om nu precies in detail nou aan te geven wat daarmee moet gebeuren. Ik denk dat het kan, zeg ik u daarbij. En op het moment dat het onuitvoerbaar blijkt, kom ik bij u terug.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, wij discussiëren al twee maanden over registratieplicht, intakeregister, verplichte intake zonder te registreren. Nu zijn er twijfels bij sommige fracties over de uitvoerbaarheid. Dan kun je twee dingen doen als gemeenteraad. Dan kun je zeggen: "College, ga je gang. Hier hebt u onze zegen en we horen het wel als het niet lukt." Maar we hebben niet voor niets erop aangedrongen om bijvoorbeeld het advies van de stadsadvocaat te ontvangen. Waarop u, terecht ook in mijn ogen, dat advies van de stadsadvocaat zou gaan volgen. Kortom, in het voortraject waren er, over wat wel en niet uitvoerbaar is en wat wel of niet mag, wat twijfels. Nu ligt hier een amendement dat we allemaal net kennen. We weten allemaal niet hoe het uitgevoerd moet worden. Wat zou erop tegen zijn als wij vanavond wel een besluit nemen over alle andere voorgestelde maatregelen en de wijziging van de APVG, behalve dit punt? En dat wij eerst van het college nog eens duidelijk te horen krijgen op welke manier er een verplichte intake zonder registratie kan plaatsvinden, die niet fraudegevoelig is?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik zou u dat voorstel willen afraden. We hebben volgens mij nu lang genoeg met elkaar gesproken en de argumenten uitgewisseld. Als de raad tegen het college zegt hoe de raad het wil hebben, en dat ligt nu voor ter stemming, dan is het aan het college om dat uit te voeren. Daar is het college ook voor. En ik zeg u namens het college dat ik inschat dat het goed uitvoerbaar is. Is dat niet zo, dan komt het college bij u terug. Dan hoeven we niet nog een keer te wachten met besluitvorming en eerst een uitvoeringsplan aan u voor te leggen, want dan doen we dezelfde discussie nog een keer over. We hebben er nu drie, misschien wel vier keer met elkaar over gesproken. We moeten nu echt tot besluiten komen.

De PLV VOORZITTER: Die mening ben ik ook toegedaan. Dan worstel ik met één puntje en dat is dat u vorige week een toezegging hebt gedaan op het punt van de juridische dekking van de intake.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik heb een toezegging gedaan dat wij sowieso niet beginnen met registratie als wij geen toestemming hebben van de autoriteit die erover gaat. Afhankelijk van de besluitvorming vanavond, kan die toezegging wel of niet gestand worden gedaan.

De PLV VOORZITTER: Akkoord.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Hij is niet van tafel.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Nee, nee, helemaal niet. Ik vind dat ook nog.

De PLV VOORZITTER: Akkoord.

Dan kan ik me voorstellen dat niet iedereen het amendement voldoende heeft kunnen lezen. Hebt u daar nog twee minuten voor nodig? Nou ja, goed, dan maak ik er vijf van, dat snapt u ook. Dan schors ik nog even vijf minuten voor beraadslagingen met uw fracties.

(Schorsing 23.00 uur – 23.09 uur)

De PLV VOORZITTER: Wil iedereen weer plaatsnemen? Dan heropen ik de vergadering en dan gaan wij stemmen over amendement 3. Mevrouw Koebrugge, een stemverklaring?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel. We zien nu dat we het kunnen bekijken, maar het is belangrijk dat de evaluatie er wel komt, dat het goed in de gaten gehouden wordt. En mocht uiteindelijk

toch die registratieplicht noodzakelijk zijn om de fraude te voorkomen, dan willen we dat over een jaar alsnog beoordelen en willen we eventueel alsnog die registratieplicht. Maar voor nu denken wij dat dit beste optie is. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (PvdA): Ik sluit me aan bij de stemverklaring van de VVD.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik. Nee? U stak met uw vinger op, toch? Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dit is een verzwakking van het goede voorstel van het college. Dus hier stemmen we tegen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het voorstel van D66 en GroenLinks heb ik een iets minder slecht voorstel genoemd, zojuist in mijn woordvoering, dan het voorstel van het college. Maar, als wij voor dit halfbakken voorstel stemmen, opent dit voor ons de weg, als het wordt aangenomen, om uiteindelijk voor het gehele raadsvoorstel te kunnen stemmen. Want dan stemmen we ook voor de vele goede elementen en goede maatregelen die worden voorgesteld.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, we waren blij met het totale pakket dat voorlag en we vinden dit amendement een verzwakking van met name de intake. Dus we zullen tegen het amendement stemmen.

De PLV VOORZITTER: Akkoord. Mijnheer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daar sluit ik mij bij aan.

De PLV VOORZITTER: Akkoord. Dan mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (fractie Woldhuis): Voorzitter, ik heb grote twijfels bij de uitvoerbaarheid van het amendement. Dus daarom zal ik tegenstemmen.

De PLV VOORZITTER: Dan gaan wij over tot stemming op amendement 3. Bent u voor bent u tegen? Het amendement is aangenomen met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen.

Dat wil zeggen dat wij nu een wijziging op een gewijzigd raadsvoorstel hebben voorliggen. Goed. U begrijpt mij, hoop ik. En anders maar niet. We gaan stemmen over dit gewijzigde raadsvoorstel. Hierbij open ik de stemming op het raadsvoorstel Prostitutiebeleid, wijziging hoofdstuk 3.

De stemming is volgens mij, als die nu gestopt wordt, unaniem. Ja, dat is hij. 38 stemmen voor, 0 tegen.

9. Sluiting

De PLV VOORZITTER: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de beraadslagingen, van deze raadsvergadering. Ik dank u hartelijk voor uw aanwezigheid en wens u nog een resterende fijne avond.

(Sluiting 23.13 uur)